

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav české literatury a komparatistiky

Bakalářská práce

Jakub Švejkovský

Samizdatový časopis Revolver Revue

The Samizdat Revue Revolver Revue

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.

Praha 2016

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu své práce prof. PhDr. Jiřímu Holému, DrSc. za veškeré rady, doplňující otázky a komentáře.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 1. 8. 2016

.....

Abstrakt

Práce se zabývá časopisem Revolver Revue v čase jeho samizdatového působení v 80. letech 20. století. Bude sledovat proměny struktury časopisu (jednotlivé oddíly, autory, témata příspěvků), zaměří se na jeho vznik, způsob vydávání a distribuce. Zvláštní pozornost bude věnovat literárním příspěvkům a překladům v tomto časopise.

Klíčová slova: Revolver Revue, Jednou nohou, samizdat, časopis, underground

Abstract

This thesis will deal with the journal Revolver Revue at the time of its samizdat activity in the 80s of the 20th century. It will monitor changes the structure of the journal (individual sections, authors, themes contributions), will focus on the creation, publishing and distribution method. Special attention will be given to literary stories and translations in this journal.

Key words: Revolver Revue, Jednou nohou, Samizdat, Revue, Underground

Obsah

Obsah	5
Úvod.....	6
1 Základní pojmy.....	8
2 Kontext.....	11
3 Prehistorie.....	15
4 Revolver Revue	17
4.1 Titul.....	17
4.2 Rozsah a formát časopisu.....	18
4.3 Periodicita časopisu	19
4.4 Výrobně-rozmnožovací místa	19
4.5 Způsob výroby – tisk a distribuce.....	20
4.6 Náklad	21
4.7 Redakční okruh.....	21
4.8 Grafická podoba	23
4.9 Logo Revolver Revue	25
4.10 Cena Revolver Revue	26
4.11 Edice Revolver Revue.....	27
5 Struktura časopisu (tematická a formální)	28
5.1 Shrnutí čísel.....	28
5.2 Rubriky.....	31
5.2.1 Literatura.....	32
5.2.1.1 Česká literatura	32
5.2.1.2 Zahraniční literatura	37
5.2.1.3 Reflexe literatury.....	41
5.2.2 Výtvarné umění	43
5.2.3 Hudba	43
5.2.4 Další témata.....	44
Závěr	45
Seznam literatury	47
Bibliografie Revolver Revue.....	49

1 Úvod

Cílem práce je zmapovat vznik a vývoj kulturního časopisu Revolver Revue (dále jen RR¹) v jeho samizdatovém období. Kulturní nezávislý časopis RR můžeme považovat za významné literární revue, která vznikla po roce 1968 a na poměry nezávislé produkce byla značně rozšířená. V Praze ji od ledna 1985 vydávali Ivan Lamper, Jáchym Topol a Viktor Karlík, v dalších letech se na spolupráci podílejí další lidé z redaktorského okruhu přátel a známých. Každý z redaktorů měl svůj podíl na výsledné podobě časopisu, na první pohled zaujme grafická úprava a vyváženost v oblasti zájmu původní i překladové literatury, výtvarného umění a politiky.

Primárním zdrojem pro naši práci je třináct samizdatových časopisů z produkce Revolver Revue. Na poli výzkumu literárního života za období normalizace vyšlo doposud několik zásadních publikací. Výsledkem kolektivního úsilí autorů pod vedením prof. Josefa Alana vzniká první syntetizující práce vymezující fenomén tzv. alternativní, tj. neoficiální kultury v českých zemích v letech 1945–1989. Ucelenými kapitolami o českém literárním undergroundu se ve své práci zabývá Martin Pilař. Johanna Posset nabízí soupis veškerých českých samizdatových periodik vzniklých v letech 1968–1989. Dějinám českých médií (především rozhlasu, televizi a mediálnímu právu) se věnuje kolektiv autorů pod vedením Barbary Köpplové. Publikace Martina Machovce se obsahem přibližuje vývoj alternativní tvorby pohledem jejich tvůrců.

V úvodní pasáži se práce bude věnovat společenským a kulturním proměnám po roce 1968 až do konce 80. let. V první části se práce zaměří na podněty vzniku časopisu a jeho vnější osudy. Podrobně zmapuje chod samizdatového periodika – jeho periodicitu, rozsah a formát, způsob výroby, distribuční síť a redakční okruh. V druhé části se bude detailně zabývat obsahovou částí periodik. Práce bude sledovat proměny v tematickém zaměření čísel, změny a charakteristiky jednotlivých rubrik, přispívající autory a v neposlední řadě bude věnována pozornost také literatuře.

Časopis RR má již zpracovanou celou článkovou bibliografii, kterou zpracovala Zuzana Dětáková. Výjimkou je jeho samizdatová část. Proto jsem se rozhodl zpracovat článkovou bibliografii samizdatového období časopisu RR, kterou doplňuje autorský rejstřík a soupis anonymních příspěvků. Upustil jsem od rozluštění pseudonymů

¹ Celý název periodika je v práci ponechán v těchto případech: jedná se o citaci, v názvech kapitol a v případech, že název časopisu je tématem, o kterém se píše.

a značek, protože to by bylo téma na vlastní pojednání. Bibliografie se tak stává nedílnou součástí této práce a doplňuje její deskriptivní část.

Ve své práci nejspíš nezměním současný pohled na problematiku samizdatové literatury, ale kladu si za cíl usnadnit orientaci při prvním setkání se samizdatovou RR, zpřístupnit a zároveň roztrždit bohatý materiál. Ten se později může stát podnětem k dalšímu bádání či podrobnější analýze a přispět k přesnějšimu obrazu české samizdatové literatury po roce 1968.

2 Základní pojmy

Ze zadání této práce vyplývají některé pojmy, které je třeba vymezit a definovat hned na začátku. Mezi tyto pojmy patří samizdat, underground a periodikum. Zároveň je nutné vymezení časového úseku pojící se s tématem práce.

Pojem samizdat pochází z ruského samizdatělstvo² a je obdobou akronymu typu Gosizdat – Gosudarstvennoje izdatělstvo (státní nakladatelství). Samizdatělstvo tedy znamená vlastním nákladem. V přeneseném významu je samizdat označení pro ilegálně vydávanou a šířenou publikaci. Vznik slova je spojen se skupinou lidí okolo Alexandra Ginzburga a Jurije Galaskova, kteří od roku 1962 vydávali v Leningradě necenzurovaný literární časopis Féniks a jako název nakladatelství uváděli Samizdat. První samizdatové texty se však objevují už po Velké říjnové revoluci (1917), největší rozmach však zažil samizdat v době Stalinovy vlády. Ze Sovětského svazu se tento fenomén rozšířil po celé východní Evropě.

V českém, potažmo československém, prostředí můžeme počátky samizdatu datovat do padesátých let. V té době vychází ve velmi malém množství a často v dost uzavřené společnosti samizdatové časopisy s různým zaměřením, např. Rozhovory 36, Dlask, Jiskra nebo Cihla³. Dále fungovala edice Bítov nebo samizdatově vycházely především texty Egona Bondyho nebo Bohumila Hrabala. Během šedesátých let vycházela mimo oficiální proud nábožensky orientovaná literatura. Samizdat v pravém slova smyslu v Československu úzce souvisí až s politickými a společenskými událostmi kolem roku 1968 a následující politika normalizace⁴, která zanechala dlouhodobé následky. Oficiální politika a kultura se snažila potlačit téměř vše, co bylo v literatuře živoucí. Proto začíná prudký rozvoj samizdatové literatury, v níž téměř neexistovala cenzura. V sedmdesátých letech se tak začíná formovat pevná

² Posset, J.: *Česká samizdatová periodika 1968–1989*, s. 5.

³ Např. strojopisně vydávané periodikum Rozhovory 36, které začalo vycházet v říjnu 1953 v Praze po sloučení pražské skupiny „šestatřicátníci“ (název zvolen dle roku narození jejích příslušníků: Miloš Dus, Jiří Fragner, Václav Havel, Radim Kopecký) s brněnskou skupinou „šestka“ (Viola Fischerová, Marie Luisa Langrová, Jiří Paukert-Kuběna, Pavel Švanda, Alena Wagnerová, Petr Wurm). Časopis sloužil především jako prostor pro střetávání názorů členů obou původních skupin.

⁴ Normalizace začíná po nástupu Gustáva Husáka v dubnu 1969 (viz s. 9). Jedná se o politiku „zavádějící pořádek“ aplikaci neostalinismu. V tomto období je znovuoobnovena cenzura, pokračování nedemokratického způsobu politiky. Hromadně se propouštělo ze zaměstnání. Řada lidí byla plně odříznuta z veřejného prostoru života, byli vězněni, měli zakázáno publikovat, byly s nimi vedeny politické procesy atd.

a organizovaně řízená platforma nezávislé kultury⁵, která se snaží udržet kontinuitu české literatury.

Samizdatoví autoři byli v sedmdesátých letech dotlačeni k publikování mimo oficiální literaturu, protože z politických důvodů nemohli oficiálně vydávat své texty. V dalších letech se k nim dobrovolně přidávali i mladí autoři, kteří se chtěli vyhnout kontaktu s vládnoucím establishmentem, s čímž souvisí i samotný termín underground. Je to výraz pocházející z angličtiny a v překladu znamená podzemí. Undergroundová literatura je takového charakteru, že se musí skrývat. Underground se snaží odlišovat od konzumního způsobu života. Zároveň jde o politický konflikt s vládnoucím establishmentem. V undergroundovém hnutí se snažili vytvořit svobodu v nesvobodné zemi. Podle Martina C. Putny⁶ člověka dovedou do undergroundu obvykle čtyři kroky, které charakterizují underground: odpor k oficiálnímu světu a jeho kultuře; odchod z něho; sdružení s lidmi podobně uvažujícími; vytváření jiného, paralelního světa s jinou kulturou a jinými hodnotami. Podrobněji formuloval principy undergroundu Ivan Martin Jirous⁷: odmítání jakéhokoliv nátlaku; zřeknutí se pevného (uměleckého) programu; zdůrazňování autentičnosti v životě a v umění; vymezení vůči totalitním strukturám; odklon od společenských norem. Underground v Čechách je příznačný pro 50. a 70.–80. léta a je spojován s konkrétními vůdčími osobnostmi (především s Egonem Bondym nebo Ivanem Martinem Jirousem – vůdčí osobností a teoretikem českého undergroundu), místy, edicemi, časopisy a rockovou hudbou. Pro český underground je typická provokující vulgarita a téma života na dně.⁸

Dalším důležitým pojmem, který budeme definovat, je periodikum. Periodikum je v právním chápání tiskový orgán, jenž vychází pod stejným názvem minimálně dvakrát ročně⁹. Z literárního hlediska jde o tiskovinu (noviny, časopis, ročenky, časopisecké řady) vycházející v pravidelných intervalech s totožným názvem a grafickým provedením¹⁰. V období normalizace a v samizdatové produkci nebylo toto pravidlo v mnohých případech vždy možné z politicko-kulturních a technických důvodů přesně dodržet, proto ho lze chápat jen do určité míry. V našem případě se jedná spíše

⁵ Pro nezávislou tvorbu je užíváno více pojmů, např. alternativní, ineditní, zakázaná, druhá, paralelní atd.

⁶ Pilař, M.: *Underground. Kapitoly o českém literárním undergroundu*, Brno, Host 1999, s. 14.

⁷ Posset, J.: *Česká samizdatová periodika 1968–1989*, s. 12.

⁸ Více např. v Pilař, M.: *Underground. Kapitoly o českém literárním undergroundu*, Brno, Host 1999, 177. s., Lehár, J.: *Česká literatura od počátků k dnešku*, Praha, NLN 2008, s. 877–878.

⁹ Předpis č. 46/2000 Sb. Zákon o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon). Dostupný z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=46&r=2000> [Cit. 2016-07-27].

¹⁰ Posset, J.: *Česká samizdatová periodika 1968–1989*, s. 17.

o časopis s tendencí vycházet periodicky¹¹. Od poloviny sedmdesátých let vznikají samizdatové časopisy především jako prostředek k uspořádání nepřehledného přílivu samizdatové produkce. Také vytvářejí prostředí typické pro časopisecké literární žánry, jako jsou kritiky, recenze, polemiky, glosy atp. Vzhledem k jejich nezávislosti na kulturní politice bylo možné psát svobodně – bez ohledu na cenzuru.

Tato práce se zabývá časopisem RR, který začal vycházet v osmdesátých letech. Přestože časopis stále vychází, budeme se věnovat pouze samizdatovému období, tedy od doby jeho vzniku roku 1985 až po listopadový převrat v roce 1989, kdy se mění kulturní, sociální i politické podmínky v celém Československu.

¹¹ Viz níže v kapitole Periodicita časopisu na s. 19.

3 Kontext

Přestože je pro naši práci stěžejní především druhá polovina 80. let, je nutné nastínit celý politický a socio-kulturní kontext období po roce 1968, kdy společenské změny dopomohly k vytvoření undergroundu a samizdatové produkce.

S příchodem Alexandra Dubčeka do funkce prvního tajemníka KSČ v lednu 1968 začíná reformní období nazývané Pražské jaro. Během něj představitelé liberálního křídla vedení KSČ tzv. *Akčním programem* za pomoci rozsáhlých reforem usilovali o vytvoření „socialismu s lidskou tváří“¹². Pražské jaro se snažilo o obrodný společenský, ekonomický a politický proces, který měl navrátit demokratické principy a měl zajistit rozvoj občanské společnosti. Tyto reformy si získaly většinu veřejnosti, stejně tak se s pozitivním ohlasem setkaly u početné větve reformních komunistů uvnitř KSČ. Reformní snahy, které vedly např. k definitivnímu zrušení cenzury¹³ nebo k návrhu na rehabilitaci obětí padesátých let¹⁴, znepokojily představitele ostatních zemí sovětského bloku. Plánované reformy byly chápány jako vypovězení poslušnosti. Proto se představitelé Sovětského svazu, Německé demokratické republiky, Bulharska, Polska a Maďarska sešli v červenci roku 1968 ve Varšavě, kde formulovali tzv. *Brežněvovu doktrínu*. Ta stanovila povinnost komunistických stran bránit socialismus. Reformní snahy českých představitelů byly přerušeny v srpnu, kdy v noci z 20. na 21. na území Československa vstoupila vojska Varšavské smlouvy.¹⁵

Po intervenci vojsk Varšavské smlouvy na československé území následovala v Kremlu řada jednání s představiteli Československa. Výsledkem bylo podepsání *Protokolu o jednání delegace SSSR a ČSSR* (tzv. *Moskevského protokolu*), který znemožňoval pokračování v reformní činnosti a zároveň přijímal vpád sovětských vojsk. *Moskevský protokol* byl přijat 31. srpna 1968 Ústředním výborem KSČ a stal se základním dokumentem politické činnosti. Do jisté míry tak nahradil *Akční program*. V lednu 1969 byl parlamentem přijat zákon o federalizaci Československa. Alexandr Dubček byl 17. dubna sesazen z funkce prvního tajemníka KSČ a nahrazen Gustavem Husákem. V té době začíná oficiálně tzv. normalizace.

¹² Doskočil, Z.: *Duben 1969: Anatomie jednoho mocenského zvratu*, Brno 2006, s. 20.

¹³ Více viz Köpplová, B. a kol. *Dějiny českých médií v datech. Rozhlas - televize - mediální právo*, Praha, Karolinum 2003, s. 408.

¹⁴ Více viz Doskočil, Z.: *Duben 1969: Anatomie jednoho mocenského zvratu*, Brno 2006, s. 20–21.

¹⁵ Více viz Bělina, P. et al.: *Dějiny zemí Koruny české. II., Od nástupu osvícenství po naši dobu*, Praha, Paseka 1995, s. 280–286.

Především první polovina sedmdesátých let probíhala ve znamení neostalinismu a návratu k socialismu. Po změně ve vedení země následovaly čistky v celé společnosti. Zákaz vykonávat zaměstnání a vyloučení z KSČ postihlo přibližně 30 000 lidí¹⁶, což vedlo k jejich existenčním problémům. Ti sloužili jako výstraha pro všechny ostatní. Na nejdůležitější pozice ve straně byli dosazeni protireformisté a prosovětští stoupenci. Výrazné personální navýšení naopak zaznamenala Státní bezpečnost. To vedlo k posílení komunistické moci a obnovení celospolečenské kontroly. K udržení vládního režimu sloužila i neustálá přítomnost sovětských vojsk, která na území Československa zůstala až do roku 1991. Dokumentem *Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ* byl ideologicky schválena vojenská intervence v srpnu 1968 jako „bratrská pomoc“ proti kontrarevoluci.

Politická, kulturní i hospodářská krize sedmdesátých let zapříčinila vznik protestních aktivit a vznik opozice. Nejdříve to byly protesty proti dosavadnímu vývoji ze strany reformních komunistů, tyto nespokojené hlasy byly však stranou umlčeny. Protestní akce byly zprvu nahodilé a lokálního významu, měly však podstatný podíl na zformování alternativní veřejné sféry. Významnou skupinou alternativního proudu v 70. letech byli hudebníci. Především rocková undergroundová hudba (Plastic People of the Universe nebo DG 307) dopomohla vzniknout společenství undergroundu, které otevřeně odmítalo panující společenské a kulturní normy, což vyústilo v následnou kriminalizaci osob angažovaných v oblasti hudebního undergroundu v roce 1976¹⁷. V souvislosti se zatýkáním osob z prostředí hudebního undergroundu se ozývaly kritické hlasy z řad kulturní a intelektuální společnosti, které poukazovaly na politický původ celého procesu.¹⁸ Tento útlak vyvrcholil vznikem Charty 77, která svou činnost postavila na *Prohlášení Charty 77*¹⁹ z ledna 1977, které hájilo dodržování lidských práv a svobod. Vedle Charty 77 působil také Výbor pro ochranu nespravedlivě stíhaných (VONS), jenž byl založen v dubnu 1978. Svými aktivitami se stoupenci těchto

¹⁶ Bělina, P. et al.: *Dějiny země Koruny české. II., Od nástupu osvěcenství po naši dobu*, Praha, Paseka 1995, s. 280–286.

¹⁷ Důvodem této represe ze strany státu byl Druhý festival druhé kultury v Bojanovicích, který se konal 21. února 1976 jako soukromá oslava svatby I. M. Jirouse. Tato akce byla oficiálně schválená Místním výborem v Bojanovicích. Součástí festivalu bylo i vystoupení řady hudebníků z undergroundového prostředí (Plastic People of the Universe, Charlie Soukup, Svatopluk Karásek, DG 307 a další). Na festivalu se sešlo přes 300 lidí a měl poklidný průběh. O měsíc později začaly výslechy a zatýkání zúčastněných hudebníků a organizátorů na této akci.

¹⁸ Tzv. Proces s českým undergroundem podrobně mapuje Hnědá kniha. Více viz Machovec, M. ed., Navrátil, P. ed. a Stárek, F. ed. „*Hnědá kniha*“ o procesech s českým undergroundem. Praha, Ústav pro studium totalitních režimů 2012. 515 s.

¹⁹ Prohlášení Charty 77 společně sepsali Jan Trefulka, Milan Uhde, Ludvík Vaculík, Pavel Kohout, Zdeněk Mlynář, Václav Havel, Jiří Němec a Václav Vendelín Komeda.

opozičních sdružení snažili upozorňovat na nedodržování ústavních předpisů, lidských práv a svobod. Zároveň usilovali o získání celosvětové podpory a oslabení síly normalizačního režimu. I proto později vznikla kampaň²⁰ namířená proti Chartě 77, která byla prezentována spíše v obecně etických a kulturních souvislostech než v těch politických. V Rudém právu byly od 29. ledna až do 12. února zveřejňovány seznamy signatářů tzv. Anticharty. Celkem bylo uvedeno přes sedm tisíc podpisů státem povolených umělců. Působení opozice a Charty 77 však nezastavilo zatčení Václava Havla a Jana Patočky, policejní perzekuce signatářů ani nátlak Státní bezpečnosti.

V ideologicky zatížené době měl „pravý“ umělec obohacovat svými myšlenkami, povznášet, zušlechtovat, podněcovat vědomí socialistického člověka. Protipólem takového umění byla neoficiální tvorba, jejíž nárůst je spjat právě se vznikem Charty 77. Oficiální produkce 70. a 80. let nenabízela žádný velký román, básníka či dramatika, který by zaujal nejširší veřejnost. V období normalizace měla na společnost velký vliv média, mezi něž patřila i televize (fungující od roku 1953). Hvězdy televizních seriálů neodkazovaly přímo ke KSČ, ale jejich popularita a sledovanost v rámci socialistické každodennosti utvrzovala mocenskou pozici strany. Charta 77 si nezískala charakter masového hnutí, ale byla vnímána spíše jako uzavřený okruh elit, které si mohou dovolit protestovat proti státní moci.²¹

V průběhu dalších let pokračovalo zkostnatělé vedení KSČ v řízení země v duchu normalizačních plánů, které prohloubily ekonomickou a politickou krizi. Politické změny v Československu však nenastaly ani po nástupu Michaila Gorbačova do funkce generálního tajemníka výboru Komunistické strany Sovětského svazu v březnu 1985, s jehož uvedením do funkce se hovoří o jisté liberalizaci poměrů. Především prohlubující se ekonomická krize v Československu vedla k rozdělení komunistické strany v druhé polovině 80. let na dva tábory – jeden požadoval revizi dosavadního působení, druhý chtěl zůstat u stávajícího vedení. Až v roce 1988 veřejně přiznalo vedení státu hospodářské problémy. V tomto roce začíná svou nespokojenost dávat najevo i společnost. Masy lidí vychází v době státních svátků do ulic s protestními hesly²². Revoluční nálady vyvrcholily v roce 1989 po 17. listopadu, kdy proběhl tvrdý

²⁰ Hlavní mediální kampaň vyvrcholila 28. ledna 1977 setkáním umělců na půdě Národního divadla. Jednalo se především o známé tváře z televizních seriálů a filmů.

²¹ *Prohlášení československý výborů uměleckých svazů*, s. 14. Dostupné online z: www.ustrcr.cz/data/doc/vzdelavani/tema6.doc [Cit. 2016-07-27].

²² Demonstrace dokumentují články a fotografie v posledních číslech RR.

zásah policie proti demonstrantům. Na konci listopadu je již vedení KSČ i Gustáv Husák donucen odstoupit, čímž je přerušena vláda jedné strany od roku 1948.

4 Prehistorie

Od roku 1978 probíhaly rozsáhlé represe spojené s podpisy Charty 77 a namířené na neoficiální kulturu. To vedlo k poklesu neoficiální produkce a četné emigraci undergroundových umělců. Je důležité zdůraznit, že vydávání samizdatů bylo z hlediska zákona ilegální.²³ V roce 1981 byli při přípravě šestého čísla zadrženi a následně nepodmíněně odsouzeni redaktoři časopisu Vokno – v té době jediného undergroundového časopisu, jehož vydávání bylo obnoveno až po návratu Františka „Čuňase“ Stárka z vězení v roce 1984. Na nějaký čas se tak zdálo, že tuto etapu utlačování již underground nevydrží a alternativní skupina umělců bude umlčena. V roce 1985 se však objevuje první číslo RR, které oživuje neoficiální kulturní scénu a otevírá prostor tzv. druhé generaci undergroundu²⁴.

RR tedy vzniká v době, kdy redaktoři na jedné straně cítili potřebu zaplnit místo po Voknu a na druhé straně chtěli publikovat své vlastní autorské texty. Z různých důvodů to nemohli anebo nechtěli dát k otištění do jiných samizdatů, především se na základě svého přesvědčení chtěli vyhnout oficiálnímu vydání. Další důležitou příčinou vzniku časopisu byl fakt, že se chtěli vymezit vůči ostatní samizdatové produkci. „Vycházelo sice značné množství vynikajících knižních titulů v zavedených samizdatových edičních řadách, jakými byly např. Vaculíkova Edice Petlice či Havlova Edice Expedice, nám však připadalo, že dopad těchto vydavatelských aktivit, jejich ‚akční radius‘, je velice omezený. Tam šlo o ediční činnost spisovatelů, jejíž cílovou skupinou byli zase jen spisovatelé.“²⁵ Ambicí redaktorů tudíž bylo vydávat literární časopis s širší působností a snaha oslovit co nejvíce lidí. Jako inspirace jim posloužil polský, později i maďarský, samizdat a do jisté míry časopis Vokno.

RR bylo přirozené vyústění různých aktivit zakladatelů časopisu a jejich prolnutí. Vzniku revue předcházelo vydávání sborníku X (tzv. Desítka), jehož literární přílohou byl Violit²⁶. Tvořili jej autoři Václav Bruckner, Vít Kremlička, Ondřej Sus, Filip Topol a Jáchym Topol. Violit vycházel v letech 1980 až 1982 a zaměřoval se na literaturu a výtvarné umění. V letech 1980–1984 pořádal Viktor Karlík s Jáchymem Topolem edici debutantů s názvem Edice pro více. Předchůdkyní RR byla edice

²³ Podobná činnost byla státem chápána a trestána Zákonem o nedovoleném obohacování.

²⁴ Viz níže v kapitole Česká literatura s. 32.

²⁵ Machovec, M., ed. *Pohledy zevnitř: česká undergroundová kultura ve svědectvích, dokumentech a interpretacích*, Pistorius a Olšanská 2008, s. 86.

²⁶ Posset, J.: *Česká samizdatová periodika 1968–1989*, s. 128.

Mozková mrtvice²⁷ (dále jen MM), kterou v roce 1983 založil a vedl Ivan Lamper. Edice se snažila kriticky a s nadhledem vymezit vůči oficiální literární scéně a zároveň vůči zavedeným edicím. Dále využívala mystifikační hru a měla recesistický charakter, což se později stává blízké i RR. „Edici MM lze považovat za spojnicí mezi literaturou starší undergroundové generace a literaturou generace mladší, jak ji reprezentovala Edice pro více, jejíž autoři se posléze vesměs stali ‚kmenovými autory‘ samizdatové Revolver Revue.“²⁸ Na přípravě edice MM se výtvarně podílel Viktor Karlík. Později se obě dvě edice (Edice pro více a MM) spojily v jednu a vznikla knižní řada²⁹ samizdatového časopisu RR.

²⁷ Více viz *Slovník české literatury po roce 45*. Autor hesla Mozková mrtvice Martin Machovec. Dostupné z: <http://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1891&hl=mozkov%C3%A1+mrtvice+>. [Cit. 2016-07-27].

²⁸ Tamtéž.

²⁹ Viz níže kapitolu Edice Revolver Revue na s. 27.

5 Revolver Revue

V letech 1985–1989 vyšlo třináct čísel časopisu z prostředí pražského undergroundu.

5.1 Titul

Přípravy na vydání prvního čísla probíhaly již v druhé polovině roku 1984³⁰. První číslo časopisu bylo ve své definitivní podobě dokončeno v lednu 1985 pod názvem *Jednou nohou* a bylo věnováno Ivanu Martinu „Magorovi“ Jirousovi. Pod stejným názvem vyšla první čtyři čísla. Třetí a čtvrté číslo vyšlo společně v jednom vydání jako dvojčíslo. Od pátého čísla, tedy od roku 1986, se na obálce vedle názvu *Jednou nohou* objevuje označení *Revolver Revue*. Od sedmého čísla, jež vyšlo roku 1987, byl časopis s konečnou platností přejmenován na *Revolver Revue*. O rok později se na obálce devátého čísla objevuje tzv. *Košířská Madona*³¹. Ta se stává symbolem časopisu a jako logo se užívá dodnes. Do roku 1989 vyšlo celkem třináct samizdatových čísel. První legální číslo vyšlo po roční přestávce až v prosinci roku 1990, což byla paradoxně nejdelší přestávka mezi dvěma čísly v historii celé RR.³²

Oproti samotnému názvu, který se v průběhu činnosti změnil jednou a poměrně rychle se ustálil, mělo téměř každé číslo svůj jedinečný podtitul. Podtitulem prvních dvou čísel byla *Kulturní revue* – tzv. „nezávislý“ tiskový orgán (u druhého čísla byla zvlášť v uvozovkách uvedena i slova tiskový a orgán). Dvojčíslo tři a čtyři mělo podtitul tzv. *Nezávislá kulturní revue*. Šesté číslo neslo podtitul *Nezávislé kulturní periodikum*, sedmé *Of ghetto magazine*. Osmé číslo mělo jako podtitul *Colorama* – profesionální a nezávislý magazín. Podtitulem devátého čísla bylo *Femme fatale* – nezávislý magazín. Čísla deset, jedenáct a třináct byly označeny podtitulem *Nezávislý magazín*. Páté a dvanácté číslo neneslo žádný podtitul.

Název *Jednou nohou*, který si redaktoři nejprve zvolili pro svůj časopis, se hlásí k „druhé“ kultuře (podobně jako např. časopis *Druhá strana* nebo *Protější chodník*).³³ Takový název zároveň vyjadřuje nejistotu redaktorů a zakladatelů časopisu, protože jasně evokuje doplnit spojení *jednou nohou* slovem „v kriminále“³⁴, případně pak ještě

³⁰ Karlík, V.: *Podzemní práce: Zpětný deník*, Praha, Revolver Revue 2012, s. 106.

³¹ Viz níže kapitolu Logo Revolver Revue na s. 25.

³² Přestože redaktoři mají již k výrobě časopisu všechny potřebné technologie, jejich zájem a práce v Nezávislém tiskovém středisku zpomaluje jejich přípravu RR. Kromě nejdelší přestávky vychází první oficiální číslo v rekordním nákladu 15 tisíc výtisků.

³³ Posset, J.: *Česká samizdatová periodika 1968–1989*, s. 10.

³⁴ Tuto asociaci např. odráží ve svém názvu i rozhovor s Jáchymem Topolem pro časopis *Uncaptive Minds*, 3/89, 24–28: „With One Foot in Jail. An interview with Jáchym Topol“.

„v hrobě“³⁵. Redaktoři časopisu si tak byli vědomi, že jejich činnost není legální a že mohou skončit ve vězení.

Druhý název, Revolver Revue, který si periodikum zachovalo až dodnes, je u Possetové řazen mezi názvy časopisů, jež symbolizují útočnost (vedle např. časopisu Attack Šot). Změna názvu časopisu byla zapříčiněna tím, že nový název zněl lépe.³⁶ Opakovala se v něm jedna souhláska a navíc působil celosvětově. Viktor Karlík také uvádí, že jeden z podnětů ke změně názvu dal i František Stárek, který Ivanu Lamperovi nebo Jáchymu Topolovi kdysi řekl, že vydávají takový revolverový plátek – z čehož vznikl nakonec i nový název. Zároveň název Revolver Revue jednoznačně implikuje zbraň, které se při střelení otáčí bubínkový zásobník.³⁷ Název je tak metaforou jistého otáčení, v níž se na jedné straně skrývá snaha říkat něco stále jinak a na druhé straně ten samotný symbol otáčení bubínku, potažmo samizdatu, který se může šířit a „otáčet“ mezi lidmi. Původ názvu se dá částečně najít i ve výroku³⁸ Josefa Goebbelse³⁹. Ten prohlásil: „Slyším-li slovo kultura, sahám po revolveru.“ Tento výrok (spolu s dalšími) dohnal 10. května 1933 tisíce nacistů k pálení na dvacet tisíc knih v ulicích Berlína. V tomto spojení může pak název působit jako jistá recese.

5.2 Rozsah a formát časopisu

Původní paginace v samizdatové RR chybí. Již v prvním čísle upozorňují redaktoři chybějící číslování stránek v obsahu. Od šestého čísla je tato informace rozšířena („Strany nejsou číslovány. Orientujte se prosím dle údajů v pravém horním rohu každého listu.“) a objevuje se před obsahem v každém dalším čísle s výjimkou osmého čísla, kde odkazují k orientaci dle každého sudého listu. Tyto informace (jméno autora nebo název textu, případně obojí) se na horním okraji stran nepravidelně objevovaly již od prvního čísla. Od sedmého čísla jsou některé články očíslovány, jde však o velice

³⁵ V pořadu České televize Fenomén Underground Jáchym Topol připomíná, že RR přichází v době, kdy se za podobné aktivity již nedostávají tak velké tresty. Především však v 50. letech byla samizdatová činnost braná jako závažný protistátní čin, člověk za takovou činnost mohl být popraven.

V 70. a na začátku 80. let hrozilo uvěznění za podobné aktivity na několik let. V době vydávání RR byla moc establishmentu trochu oslabena a za podobnou činnost většinou hrozilo zatčení na několik hodin.

Dostupné z: <http://www.cesktelevize.cz/porady/10419676635-fenomen-underground/413235100221016-uz-na-to-s-u-protize-to-mam-za-par/> [Cit. 2016-07-27].

³⁶ Tak se k proměně názvu časopisu vyjadřuje Viktor Karlík v rozhovoru pro Český rozhlas věnovanému 30letému výročí RR v pořadu Slovo o literatuře z 16. 11. 2015. Dostupné z: <http://prehovac.rozhlas.cz/audio/3510958> [Cit. 2016-07-27].

³⁷ Dnes je významnou součástí RR internetová rubrika Bubínek.

³⁸ O této spojitosti s názvem hovoří Alexandr Vondra v dokumentu České televize s názvem Revolver Revue. Dostupné z: <http://www.cesktelevize.cz/porady/10290259112-revolver-revue/21057223070/video/> [Cit. 2016-07-27].

³⁹ Jeden z nejvyšších představitelů nacistického Německa a válečný zločinec. Mezi lety 1933 a 1945 byl říšským ministrem propagandy.

nepravidelný jev. V podstatě až ve třináctém, posledním samizdatovém, jsou všechny články samostatně očíslovány.

Nejmenší rozsah mělo první číslo – celkem 125 stran. Do jisté míry by se dalo za nejnižší počet stran na číslo považovat dvojčíslo tři a čtyři, které mělo dohromady 202 stran. Rozsah časopisu se postupně zvyšoval. Nejvyšší počet stran mělo jedenácté číslo, které mělo 450 stran. V tiráži byl rozsah stran uváděn pouze u tří čísel, a to u desátého, jedenáctého a dvanáctého.

Jako formát časopisu byla zvolena velikost A4. Některé dotisky či vkládané inzerce, fotografie a jiný doprovodný aparát časopisu měly různé (zpravidla menší) velikosti.

5.3 Periodicita časopisu

Časopis vycházel dvakrát až třikrát ročně. Během let 1985 a 1989 vyšel časopis dvakrát. V ostatních letech (1986, 1987, 1988) vyšla v jednom roce vždy tři čísla. V prvním a druhém čísle bylo napsáno, že „vychází extrémně nepravidelně“. Ve dvojčísle tři a čtyři a v čísle pět bylo vynecháno slovo „extrémně“, ale stále však nebyla redaktoři odhadnuta periodicita. V šestém čísle se objevuje informace, že časopis vychází „2–3× ročně“. V sedmém, osmém, devátém a desátém čísle byla periodicita vydávání redaktoři zvolena dokonce až na „3–4× ročně“.⁴⁰ Od jedenáctého do třináctého čísla nemá časopis svou periodicitu uvedenou.

5.4 Výrobně-rozmnožovací místa

Třebaže výroba RR byla neustále ztěžována komplikacemi, které vyplývají z ilegality časopisu, stávala se příprava a realizace časopisu postupně více a více organizovanou činností.⁴¹ Jednotlivé fáze výroby (od schůzek redakce přes shromažďování příspěvků a následný tisk) probíhaly většinou odděleně na různých místech. K těmto místům patří např. ateliér Viktora Karlíka na Smíchově, byt Ivana Lampera U Lužického semináře, byt Jáchyma Topola Pod Klikovkou, dům v Thunovské ulici, byt Marka Hlupého, dům Magdaleny Písařicové (zde vytvořili první číslo⁴²), vila rodiny Hradílkových a dům Olgy a Františka Hochmannových na Břevnově. Právě dům manželů Hochmannových, v němž probíhaly i jiné akce (např. kapela Národní třída tam nahrávala svou desku),

⁴⁰ Lze vypožorovat, že byla snaha redaktorů vydávat časopis až čtyřikrát do roka. K vydání čtyř čísel za rok, jako tomu je dnes, však došli až po roce 1990.

⁴¹ Státní bezpečnosti se nikdy nepodařilo redakci RR znemožnit vydání čísla časopisu.

⁴² O tom hovoří Viktor Karlík v rozhovoru pro České televize v dokumentu Revolver Revue. Dostupné z: <http://www.cesktelevize.cz/porady/10290259112-revolver-revue/21057223070/video/>. [Cit. 2016-07-27].

v sobě nese smutnou epizodu, protože byl v roce 1989 zapálen StB. V ulici Musílkově na Praze 5 vybuďovala redakce v roce 1989 dílnu na výrobu samizdatů.

5.5 Způsob výroby – tisk a distribuce

Časopis RR, potažmo Jednou nohou, vznikl v době, kdy samizdatová výroba časopisů a knih byla v neoficiální kultuře do jisté míry zaběhlá praxe.⁴³ Redaktoři RR se tak mohli inspirovat v ostatních edicích a časopisech⁴⁴ a zároveň navázat na své dosavadní zkušenosti. Pro rozmnožování časopisu si zvolili cyklostylovou⁴⁵ výrobu, což zajistilo vyšší kvalitu. Zároveň byl tisk pomocí cyklostylu o něco jednodušší než přepisování na psacím stroji, a umožňoval tak vyšší náklad. Na přelomu roku 1988/1989 se redakci podařilo ze zahraničí získat pro své redakční potřeby počítač⁴⁶ a jehličkovou tiskárnu, čímž byl proces výroby usnadněn. Obálka sedmého čísla byla ilegálně vytištěna v tiskárně a deváté číslo bylo poprvé celé oříznuté. V desátém čísle se poprvé objevily ofsetové reprodukce. Poslední dvě samizdatová čísla byla načerno vytištěna v tiskárně. To umožnilo jednak možnost vyššího nákladu a jednak zajišťovalo možnost lepší úpravy textů a současně se více zaměřit na výtvarné umění.

Vlastnictví tiskařské techniky bylo víceméně trestné, ale tiskařská barva a cyklostylové blány se daly pořídit legálně. Časopis i přesto doprovázely problémy s tiskem. Při výrobě vždy hrozila policejní razie, proto se redaktoři rozhodli vytvořit vždy alespoň malý počet výtisků, přibližně deset kusů, a ten ihned distribuovat dál odnesením na smluvené adresy (většinou vše probíhalo v noci). Kdyby se jim nepodařilo při finální fázi výroby alespoň toto malé množství rozšířit, bylo by ztraceno celé číslo.⁴⁷ Současně s ironickým nadhledem komentovali špatnou dodávku papírů do Československa, která způsobovala vizuální „strakatost“ některých čísel.

Časopis se svým charakterem snažil oslovit co nejširší publikum, zajímavý se stal pro mladé čtenáře. Především byl šířen mezi přáteli a blízkými známými z okruhu redaktorů. Mezi nimi byli i disidenti, přes něž se některé výtisky rozesílaly do ciziny (zejména do Spojených států a do Vídně). Časopis se dal sehnat v Praze, Brně

⁴³ Jednalo se však o přepisování na strojích a tvoření průklepových kopií, což zapříčinilo nízkou kvalitu posledních kopií a také nebylo možné technicky vytvořit více kopií najednou, čímž se snížil i celkový náklad. RR se snažila o vysokou kvalitu a o vysoký náklad.

⁴⁴ Jejich vzorem bylo Polsko, kde výroba samizdatu byla na velmi vysoké úrovni. Zároveň Vokno, které bylo časopisem první generace undergroundu. Joska Skalník jim pomohl pozvednout Revolver Revue na vyšší technickou úroveň. Do redakce přichází od 10. čísla.

⁴⁵ Cyklostyl je jednoduchý tiskový stroj. Redakce ho pro své potřeby získala ze zahraničí.

⁴⁶ Redakci RR se jako první mezi samizdatovými edicemi a časopisy podařilo získat počítač. V rozhovoru s tvůrci Vokna a Revolver Revue vedeného Vilémem Prečanem v roce 1992. Dostupné z: <http://vokno.cunas.cz/vokno1/rozhovor1.html> [Cit. 2016-07-27].

⁴⁷ Šesté číslo samizdatového časopisu Vokno bylo tímto způsobem zabaveno a zkonfiskováno.

a Zlíně. Díky „tradiční“ samizdatové distribuci časopis koloval mezi lidmi a dostával se i do dalších měst. V Praze pak existovala místa (například byt Václava Havla, byt Petrušky Šustrové nebo byt manželů Němcových v Ječné ulici), kam se dodávalo více výtisků a odkud si je vyzvedávali další lidé. Byla tak vytvořena alespoň minimální distribuční síť. RR je také neodmyslitelně spjata s hospodou Na Klamovce⁴⁸, kde bylo jedno z distribučních míst redakce.

5.6 Náklad

První čísla distribuovali redaktoři ve velmi omezeném nákladu pouze mezi své blízké známé⁴⁹. První číslo vyšlo nákladem 50 kusů a stálo 25 Kčs⁵⁰. Náklad jednotlivých čísel se postupně zvyšoval a poslední samizdatové číslo vyšlo nákladem 500 kusů. Bylo však samozřejmostí, že se jednotlivé výtisky nechávaly kolovat mezi dalšími lidmi a vznikaly opisy, proto se skutečný náklad nedá přesně určit.

5.7 Redakční okruh⁵¹

U zrodu časopisu RR stáli Viktor Karlík, Jáchym Topol a Ivan Lamper. Od začátku s nimi spolupracoval fotograf Ludvík Hradílek a Marek Hlupý. Redakce se postupně rozrůstala a profesionalizovala. „Od čísla 5 byl v redakci Alexandr Vondra, od čísla 9 Marek Hlupý, od čísla 10 Joska Skalník a od čísla 11 Zbyněk Petráček, většina z nich se ale na přípravě časopisu podílela už předtím, nejvíc asi Marek Hlupý.“⁵² Alexandr Vondra a Zbyněk Petráček pro RR mimo jiné překládali, jedním z hlavních překladatelů byl však Martin Weiss.

Redaktoři se samozřejmě chránili před prozrazením svých reálných jmen kvůli možnému postihu ze strany státu, proto v tiráži užívali šifry a pseudonymy. Mezi nimi byly tyto sarkastické šifry, svým charakterem podobné šifráům v edici MM. Patřily k nim: Mato, Saran-wrap, Tajemný EM (1. číslo), M., Tajemný M., S. W. (2. číslo), M., S. W., Tajemný M, Jindra Hojer, Tonda Plíhal a kluci ze Dvorců a dost (dvojčíslo 3/4), Mladý Muž Který Se Vyzná s redakční radou: Tonda Plíhal (ze Dvorců), Městská Chudina, Lassie-Se-Vrací, Kropiči, Sympatický Dareba, Nakonec Prima

⁴⁸ Mimo jiné se zde scházeli i muzikanti z hudební skupiny Plastic People of the Universe.

⁴⁹ Viktor Karlík v rozhovoru pro České televize v dokumentu Revolver Revue mluví o tom, že vůbec první číslo prodal Petru Placákovi v hospodě na Klamovce. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10290259112-revolver-revue/21057223070/video/>. [Cit. 2016-07-27].

⁵⁰ Viz výše paragraf o nedovoleném obohacování na pozn. 23.

⁵¹ Na časopise se podílela řada dalších lidí, kvůli rozsahu zde uvedu jen hlavní redakční okruh.

⁵² Karlík, V.: *Podzemní práce: Zpětný deník*, Praha, Revolver Revue 2012, s. 106.

+ Adam a Plavčíci Kapitána Bontecoea (5. číslo), S. W. a M. A. s redakční radou (6. číslo), SWEET JANE a nevadský plyn (RR makers) (7. až 10. číslo).

Uvnitř osmého čísla se jako kontaktní adresa pro zahraniční kulturní periodika objevuje adresa Václava Havla na Praze 2. V devátém čísle se mimo uvedených šifer v tiráži objevuje kontaktní adresa pro cizinu (adresa ve Vídni i s telefonním číslem). V posledních třech samizdatových číslech, tedy od roku 1988, se v tiráži objevují reálná jména a reálné adresy Ivana Lampera, Jáchyma Topola a Alexandra Vondry. Toto vystoupení „na veřejnost“ bylo způsobeno jednak tím, že si uvědomovali již svoji sílu na poli literatury, vzrůstající úspěšnost jim zvýšila sebevědomí a pod tlakem veřejnosti vystoupili z anonymity⁵³, jednak také tím, že policejní moc na konci 80. let byla mírně oslabena.

Přestože v samizdatovém období není explicitně uveden šéfredaktor (poprvé je jako šéfredaktor uveden Jáchym Topol v roce 1991), hlavní zásluhy na chod časopisu v samizdatovém období jsou však připisovány Ivanu Lamperovi, který je de facto jeho šéfredaktorem v samizdatové éře. „[...] Revolver Revue byla průsečíkem našich dosavadních samizdatových aktivit a fatálního setkání s Ivanem Lamperem, skvělým a důsledným organizátorem a mužem s vlastnostmi.“⁵⁴ Topol a Karlík měli své zkušenosti se samizdatem, ale vždy se jednalo o malé počty samizdatových výtisků vytvořených na psacím stroji. Ivan Lamper měl znalosti v oblasti techniky a byl iniciátorem toho, aby časopis vycházel cyklostylově. Níže uvedeme hlavní domény a zásluhy jednotlivých zakladatelů. Na výsledné podobě časopisu se však podílelo daleko více osob z různých uměleckých kruhů.

Novinář Ivan Lamper zůstal členem redakce RR až do roku 1991. V roce 1989 se z okruhu redaktorů RR vydělila větev, která se podílela na vydávání prvního publicistického samizdatového měsíčníku Sport. Ten se věnoval aktuální žurnalistice a jehož zakladatelem je právě Lamper, společně s Jáchymem Topolem a Janem Rumlem. Již od počátku se Lamper zajímal spíše o politiku⁵⁵ než o kulturu. Jeho antikomunistický postoj mu však nedovoloval oficiálně se uplatnit. Underground mu proto poskytoval jistou svobodu a možnost vyjádření, ačkoliv jeho práce byla velmi ztížená. Mimo vlastní organizaci časopisu přispíval do RR svými recenzemi

⁵³ V reakcích na časopis a redaktory se neustále objevovaly nářky na to, že nechtějí vystoupit z anonymity a že si pod svými pseudonymy můžou psát, co chtějí.

⁵⁴ Karlík, V.: *Podzemní práce: Zpětný deník*, Praha, Revolver Revue 2012, s. 106.

⁵⁵ V listopadu 1989 se stává spoluzakladatelem Nezávislého tiskového střediska, vydávající časopis Informační servis, který se roku 1990 proměnil v doposud vycházející týdeník Respekt.

a kritickými texty. Nejčastěji užíval pseudonym Horna Pigment nebo Laureatus-Fidelius – ten ale v časopise RR nepoužil. S postupným vývojem časopisu se rozvíjela i informativní a publicistická část, na které se podílel a která byla jeho doménou.

Spisovatel Jáchym Topol zůstal členem redakce RR až do roku 1994. V době oficiálního vydávání byl mezi lety 1991 až 1993 dokonce šéfredaktorem časopisu. Kromě redaktorské a organizační práce přispíval do časopisu od jeho počátku i svými autorskými texty. Ty byly v periodiku uváděny pod jeho jménem, případně pod pseudonymem Jindra Tma. Na podobě časopisu se velmi odrážel jeho vlastní zájem o literaturu. Mimo redaktorskou a literární činnost bylo také pro chod časopisu neoddělitelné jeho společenské postavení. Jakožto syn signatáře Charty 77 a dramatika Josefa Topola, vnuk spisovatele Karla Schulze a bratr hudebníka Filipa Topola měl mnoho kontaktů. I díky tomu se redaktorům RR podařilo vytvořit distribuční síť, získat finanční podporu a prostory pro výrobu časopisu nebo objevit nové autory a překladatele. Prvním, kdo finančně podpořil RR, byl dramatik Václav Havel, který do ní přispíval i svými literárními texty a esejemi.

Výtvarník Viktor Karlík je stálým členem redakce RR. Mimo jiné provozoval vlastní Edici pro více a byl zakladatelem a redaktorem Kritické Přílohy Revolver Revue (1995–2004). Jeho přínos časopisu spočívá především ve výtvarné činnosti. Od počátku se staral o grafickou podobu časopisu a pozdější Edici Revolver Revue. I díky tomu si RR nese charakteristický design po celou dobu své existence.

5.8 Grafická podoba

Časopis RR vynikal v kontextu samizdatových periodik pečlivou ediční a grafickou podobou, o kterou se staral výše zmíněný výtvarník Viktor Karlík. Od počátku se redaktoři snažili vyrábět časopis co nejdůkladněji po všech stránkách, mezi něž patřila i jeho vnější podoba. Cílem redaktorů bylo, aby revue netvořily jen papíry procvaknuté kancelářskými sponkami, ale aby měla doopravdy náležitou podobu periodika. S tím souvisí i konstantní grafická úprava, která se díky technickým možnostem během 80. let postupně vyvíjela a profesionalizovala, ale svůj charakteristický „rukopis“ si zachovala dodnes.

Vnější strana byla vždy tvořena nějakou ilustrací, názvem a číslem časopisu. „První obálky Jednou nohou/Revolver Revue jsem dělal jako linoryty⁵⁶. Byla to

⁵⁶ Viktor Karlík v rozhovoru k třicetiletému výročí časopisu v rozhovoru pro Český rozhlas zdůrazňuje, že rukodělná podoba obálek se k jeho radosti opět začíná objevovat na posledních číslech časopisu. Dostupné z: <http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3510958>. [Cit. 2016-07-27].

nejdostupnější tisková technika, kterou jsem mohl v nákladu do sta kusů sám vytisknout. První obálku jsem tiskl na starém mandlu⁵⁷ v bytě u rodičů, ve svém pokoji. Druhou obálku již na satínýrce⁵⁸ v kamarádově ateliéru. Protože satínýrka nebyla vhodná na vyšší náklady – natahovala se na štoček –, přešel jsem na tisk pomocí knihařského lisu. Číslo pět bylo již dvoubarevné.⁵⁹ Vedle černé barvy se tu objevuje červená, která slouží jako podklad pro použití nového názvu Revolver Revue. Další obálky již jsou vyhotovené komplexní škálou barev.

Jedním z hlavních výtvarných témat Viktora Karlíka je lidská tvář. To se odráží nejen na všech linorytových obálkách, ale i na dalších číslech. „Mejla Hlavsa byl první konkrétní osobou na obálce Revolveru. V čísle 6/1987 s ním vyšel rozhovor. V hospodě U Nováků ho tehdy pomocí stativu vyfotil Ivan Lamper. Na grafické škole jsem se učil leptat knihtiskový štoček. Fotku jsem tedy nechal natvrdit a typografii provedl propisotem. Ludvík Hradílek zařídil zkopírování na film. Retuš jsem provedl temperou s diskobolem na improvizovaném prosvětlováku. Štoček pak vyleptal v tiskárně pan Kulhánek. Tisk na satínýrce u Marka Hlupého v Holešovicích.“⁶⁰ Na obálce 7. čísla se objevuje Lech Wałęsa⁶¹ (koncept navrhl Ivan Lamper), na 8. čísle je znázorněn Tony Ducháček, na 9. čísle je vyobrazena Košířská Madona (koncept navrhli V. Karlík a J. Topol, vytvořil Marek Hlupý). Obálky dalších čísel netvoří již konkrétní osoby, jedná se spíše o koláže. Na obálce 10. čísla jsou znázorněny hyeny, na 11. čísle žena v roušce, do níž je osobou v pozadí zabodáván tyčovitý předmět (vytvořil Joska Skalník), 12. číslo tvoří grafika popsané zdi (vytvořil Marek Hlupý), obálku 13. čísla tvoří koláž z létavého hmyzu.

Vnitřní část časopisu byla psána na blány a pak tištěna cyklostylem, později celá ilegálně rozmnožována ofsetem v tiskárně.⁶² Jednotlivé texty v prvních číslech jsou řazeny za sebe.⁶³ V prvním čísle se mimo titulní strany objevuje fotografie osob, které stojí kvůli možné identifikaci StB zády, ze Smíchovského nádraží s nápisem „Pocta Magorovi 27. 1. 1985 Praha“⁶⁴. Dále pak dřevorytový frontispis k Magorovým labutím

⁵⁷ Mandl je původně žehlicí stroj.

⁵⁸ Satínýrka, hlubotiskový lis, je jednoduché zařízení pro tisk z výšky – dřevořez, linoryt, papírořyt a další.

⁵⁹ Karlík, V.: *Podzemní práce: Zpětný deník*, Praha, Revolver Revue 2012, s. 110.

⁶⁰ Tamtéž, s. 111.

⁶¹ Zakladatel nezávislých odborů Solidarita (1980) a aktivista za lidská práva. V roce 1983 obdržel Nobelovu cenu za mír. V letech 1990–1995 byl prezidentem Polské republiky.

⁶² Viz kapitolu Způsob výroby – tisk a distribuce na s. 20.

⁶³ Viz kapitolu Rozsah a formát časopisu na s. 18.

⁶⁴ První číslo bylo věnované Ivanu Martinu Jirousovi.

písním, který vytvořil Viktor Karlík, a známá inzerce RR s dámskými kalhotkami a nápisem „Dívky čtete básně!“. Ve druhém čísle se u básní Fandy Pánka objevují i jeho fotografie, dále je zde také frontispis ke sbírce Geniální vystoupení nebo otištěné Boudníkovy reprodukce a dopisy. S dalšími čísly roste počet doprovodného aparátu.

Nejdříve se ustálily ironické reklamy na RR, které se v různých podobách objevovaly v každém čísle. Jednalo se často o kombinaci textu a fotografie. Od šestého čísla pravidelně předchází jednotlivým textům úzký proužek papíru se jménem autora či názvem textu (často přidávají i fotografii autora), čímž usnadňují orientaci v časopise. Poprvé se toto vnitřní třídění objevilo v pátém čísle u textu Charlese Bukowského a Ivana Martina Jirouse. V osmém a devátém čísle toto rozlišování mizí a od desátého čísla má každý text svou vlastní titulní stranu. Dále se od pátého čísla objevuje inzerce v rámečku, která upozorňuje na další zajímavé texty mimo RR a zároveň vždy souvisí s daným textem, k němuž je vložena. Inzerce má nejdříve vzrůstající tendenci – v sedmém čísle je počet inzerce nejvyšší –, poté postupně klesá. Od osmého čísla se mění její podoba. Postupně se z ohraničených textů stávají obrazové inzeráty. Od jedenáctého čísla mají reklamy apelový charakter, redaktoři se jimi snaží upozornit na nějaký problém (např. na situaci v Rumunsku, Číně a Afghánistánu). V číslech 10–13 se pracuje i s komiksem. Od desátého čísla se také viditelně zvyšuje počet fotografií a reprodukcí výtvarných děl, které dotváří jednotlivé texty. Poslední dvě čísla se daleko více věnují výtvarnému umění, v posledním samizdatovém čísle fotografie spoluvytváří celé číslo (fotodokument Prahy 80. let).

5.9 Logo Revolver Revue

Košířská Madona, neodmyslitelný symbol RR, je původně fotografie pocházející z 60. let a jejím autorem je fotograf Fred Kramer. V době svého vzniku měla sloužit k propagaci exotických produktů v cizině (pravděpodobně k prodeji koberců v Turecku), během výstavy byla však odcizena. Pro své účely ji redakce RR našla v hospodě Na Klamovce, kde je její replika díky archivu RR vystavena dodnes. Originál byl totiž v 90. letech odcizen i z hospody Na Klamovce. Černobílou reprodukcí Košířské Madony zhotovil L. Hradílek, v roce 1990 Jan Pohribný vytvořil její barevnou podobu.

Uhrančivá tvář Košířské Madony se poprvé objevuje na obálce devátého čísla. Košířskou Madonu pro potřeby časopisu zvolili Jáchym Topol a Viktor Karlík, kteří tuto fotografii spatřili v hospodě Na Klamovce a rozhodli se její podobiznou uctít

časopis. Později se Košířská Madona stává symbolem časopisu a objevuje se na každé obálce. Na fotografii je velice výrazná její vyzývavost a sexualita⁶⁵, zároveň šlo i o jistou nadsázku – obojí zapadá do světa RR.

5.10 Cena Revolver Revue

Prestižní Cena Revolver Revue, která je dodnes každoročně udělována za zásluhy v kultuře za předchozí rok. Poprvé byla redakcí udělena v roce 1987. RR se tak snaží upozornit na práci a osobnost, která je pro časopis důležitá. Mimo jiné je Cena RR udělována osobnostem, které mnohdy nejsou ve společnosti dostatečně známé. Ocenění se nejprve objevuje pod názvem Cena redakční rady Revolver revue Jednou Nohou (uvedeno v 6. čísle z roku 1987). V 7. čísle (1987) jde o Literární cenu „RR MAKERS“, v 10. čísle je název pouze Cena RR Makers.

„V samizdatové éře časopisu vzniká Cena Revolver Revue, do roku 1989 udělená hudebníkovi Tonymu Ducháčkovi, spisovateli Janu Novákovi a básníkům Zbyňku Hejdovi a Ivanu M. Jirousovi.“⁶⁶ V tomto bodě se informace uváděné v časopisech rozcházejí s oficiálními zdroji. Na webových stránkách Ústavu pro českou literaturu mají uvedené totožné laureáty, jsou zde však navíc uvedena data ocenění: „Tony Ducháček – Cena RR předána v srpnu 1987 za rok 1985; Zbyněk Hejda – Cena RR udělena za rok 1986; Ivan Martin Jirous – Cena RR udělena za rok 1987 a Jan Novák – Cena RR udělena za rok 1988.“⁶⁷ V 6. čísle RR z roku 1987 se však objevuje: „Cenu redakční rady Revolver revue Jednou Nohou za rok 1986 obdrželi tyto autoři: Josef Škvorecký (Toronto), Jan Beneš (California), Jan Novák (Chicago)“. V 7. čísle z roku 1987 se píše: „Literární cenu ‚RR MAKERS‘ za rok 1987 obdržel TONY DUCHÁČEK za autorství a interpretaci textů, jejichž poetika pomohla REVOLVERU ujasnit si svůj STYL. V minulosti tuto cenu dostali: Jan Novák (Chicago), Josef Škvorecký (Toronto), Jan Beneš (California).“ V 10. čísle z roku 1988 je uvedeno: „CENU RR MAKERS ZA ROK 1988 DOSTAL ZBYNĚK HEJDA ZA SBÍRKU ‚TŘI BÁSNĚ‘ VYDALA EDICE kdm“. Čili dle informací uváděných v samotném časopise RR chybí oproti oficiálním zdrojům udělení Ceny RR Ivanu Martinu Jirousovi. Cena je navíc udělena Janu Benešovi a Josefu Škvoreckému (což

⁶⁵ O tom hovoří Jáchym Topol v rozhovoru pro České televize v dokumentu Revolver Revue. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10290259112-revolver-revue/21057223070/video/> [Cit. 2016-07-27].

⁶⁶ Historie časopisu Revolver Revue. Dostupné z: <http://www.revolverrevue.cz/o-nas?k=historie> [Cit. 2016-07-27].

⁶⁷ Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/ceny/?c=51> [Cit. 2016-07-27].

není nikde zaznamenáno) společně s oceněním Jana Nováka. Dále se Ceny RR rozcházejí v rocích udělení.

5.11 Edice Revolver Revue

V roce 1986 došlo ke spojení samizdatových edic Viktora Karlíka (Edice pro více) a Ivana Karlíka (MM a S. V. M.). Nově vzniklá knižní řada nesla název RR editions. Později byla ale přejmenována na Edice RR, pod jejímž názvem jsou knihy vydávány dodnes. V samizdatovém období vyšla v prvním svazku kniha básní Jáchyma Topola s názvem *Miluju tě k zbláznění*⁶⁸, která byla celá ilegálně vytištěna v tiskárně. Další knihy v Edici RR vycházejí legálně až po roce 1989. Jedná se však o autory a texty, kteří jsou s časopisem spjatí již od počátku. Vychází zde např. knihy Víta Kremličky, jenž patřil k širšímu okruhu redaktorů, a vcelku pravidelně mu vycházely některé texty již v samizdatové RR (pod pseudonymy Heřman Křemenáč, Vítězslav Sval a Bořek Mařina). Dále pak kniha Vladislava Merhauta o malíři a grafikovi Vladimíru Boudníkovi s názvem *Zápisky o Vladimíru Boudníkovi*, o jehož netradičních výtvarných postupech časopis informuje již v druhém čísle (zpráva o tomto článku byla avizovaná dokonce již v prvním čísle). Případně pak *Žij jako všichni* od Anatolije Marčenko – kniha popisující 70. a 80. léta v Sovětském svazu byla vydána celá v nezkrácené podobě na pokračování v číslech deset až třináct – nebo některé knihy od Witolda Gombrowicze, jemuž již v 9. čísle vyšly ukázky z deníku atd. Stěžejní činnost edice spadá tedy převážně do období po roce 1989. Její působení, na něž editoři plynule navázali, však začíná již v druhé polovině 80. let.

⁶⁸ Sbírkou obsahuje autorovy básně ze sedmdesátých a osmdesátých let. Texty byly uveřejněny také samostatně v časopise.

6 Struktura časopisu (tematická a formální)

Samizdatovou RR lze rozdělit do tří hlavních tematických okruhů, které se postupně vyvíjely. Ústřední linií časopisu tvořila tuzemská literatura, a to především tvorba mladých autorů nastupující druhé generace undergroundu⁶⁹. Druhá část představovala překladovou literaturu – nejdříve se redaktoři zaměřovali na literaturu např. ze Spojených států nebo Británie, později se objevovaly překlady polských, maďarských nebo ruských autorů. Třetí oddíl se věnoval politickým otázkám. S rostoucími technickými možnostmi postupně rostl i prostor pro výtvarné umění, které dodnes tvoří velké téma časopisu. Všeobecně lze však říci, že těžištěm časopisu je literatura. Později se k ní přidává i výtvarné umění, s přesahem k hudbě, filmu, designu, architektuře a dalším oblastem kultury. Již od počátku je v koncepci časopisu patrná snaha informovat čtenáře vždy o nějakém tématu z různých pohledů, snaha ukázat kontext a souvislosti. Tato koláž textů a zpráv nabývá různých podob a tvoří výslednou podobu časopisu, která má „univerzální“ kulturní zaměření.

6.1 Shrnutí čísel

Následující výčet shrnuje jednotlivá čísla. Shrnutí není z pochopitelných důvodů rozsahu kompletní, snaží se pouze poukazovat na jisté proměny ve struktuře a v tematických okruzích časopisu.

1. číslo vstupuje na kulturní scénu jako čistě literární revue a uvádí ho citát ze Samuela Becketta, L. F. Céline, Petra Lampla a Egona Bondyho. Obsahuje jen literární texty (výrazně převažuje poezie), a to výlučně českých autorů. Výjimkou je esej *Šest poznámek o kultuře* od Václava Havla. Kromě mladých autorů z okruhu redakce (Krchovský, Topol, Kremlička) se v prvním čísle objevuje text Egona Bondyho *Nový věk* (jako literární příloha – „čtení do vany“) nebo *Magorovy labutí písně* od Ivana Martina Jirouse. Ve 2. čísle poprvé vycházejí překlady cizojazyčných děl, konkrétně povídka *Kafkův přítel* od Isaaca Bashevishe Singera a esej *Co je svoboda?* od Hannah Arendtové. Kromě mladých autorů se ve druhém čísle objevuje i úvaha *Thriller* od Václava Havla, *Má praxe* od Ladislava Klímy či vzpomínková kniha *Adresát Milena Jesenská* od Jany Černé. Jako literární příloha („čtení na aero-bic“) jsou zde uvedeny texty romských anonymů. Od druhého čísla začíná redakce pocítovat potřebu uvádět v některých případech souvislosti a krátkou zprávou přibližovat autory. V dalších

⁶⁹ Viz níže kapitolu Česká literatura s. 32.

číslech se tato tendence prohlubuje a časopis podává víceméně vždy krátkou informaci o textu i autorovi. V dvojčísle 3/4 přibývají překlady a kromě poezie a prózy se objevují i divadelní hry – *Largo desolato* od Václava Havla jako literární příloha (opět s ironickým označením, tentokrát „čtení do pěší zóny“) nebo rozhlasová hra Samuela Becketta *Všichni padající* (známá pod názvem *Všichni, kdož padají*). Mezi zahraničními autory se tu dále objevuje J. R. R. Tolkien, Sam Shepard a indiánské povídky. Tuzemské autory zastupuje např. dešifrovaný deník Karla Hynka Máchy, poezie Jiřiny Zemanové, Jana Brabce a Jáchyma Topola nebo próza Luboše Vydry a Rudolfa Němce. Číslo se věnuje také hudbě – vychází zde esej Paula Wilsona s názvem *Jaké je to dělat rock v policejním státě?*, společně s ní jsou uvedeny i ukázky textů skupiny Plastic People of the Universe. V 5. čísle svou dosavadní činnost a své cíle na poli kultury shrnuje redakce v úvodním slově. Pozornost je v pátém čísle zaměřena na Charlese Bukowského. Mimo tuzemské a překladové literatury (a okrajově hudby) se objevují rozhovory se zahraničními autory a poprvé se objevují publicistické články, úvahy a zprávy (revolver reports). Časopis tak otevírá prostor pro polemiku, kritiku a názory z různých oblastí. Je zde otištěna např. zpráva Milana Janči popisující poměry ve valdické věznici. 6. číslo uvádí *Projev noci* z pozůstalosti Jiřího Ortena. Nepatrně větší prostor je věnován překladové literatuře, kterou zastupuje např. Henry Miller, H. P. Lovecraft, Susan Sontagová a další. Mezi českými autory je to např. Vladimír Jurásek (pod pseudonymem Kamil K. Kuchyňka), Marie Benetková nebo Vít Kremlička (pod pseudonymem Vít Sval). Hudební tematiku v čísle představuje rozhovor s Milanem Hlavsou pro newyorský časopis a příloha *Příběh Garáže* od Petra Sedloně. V publicistické a názorové části je výrazná především polemika mezi Egonem Bondym a Ivanem Lamperem (pod pseudonymem Horna Pigment). Prostor v časopise je nově věnován také dopisům čtenářů. 7. číslo se z různých úhlů věnuje tématu Polska. Mezi překlady se objevují např. vzpomínky Kazimera Brandyse. Překladová literatura však ustupuje před českou, z českých autorů zde publikuje např. Josef Topol divadelní hru *Stěhování duší* nebo Egon Bondy svou básnickou sbírku *Kádrový dotazník*. Publicistická část časopisu se věnuje situaci Polska a jsou zde uvedeny články Tadeusze Konwického, Jacka Kuroně nebo rozhovory s Andrejem Tarkovským. Nepatrně se časopis věnuje také 2. světové válce, otiskují recenzi *Kroniky židovského ghetta v Lodži*. V rr review hovoří redaktoři s Martinem Paloušem o Chartě 77 a RR report je věnován Polsku v roce 1986. V 8. čísle navazuje časopis na polskou linii čísla předchozího, výrazně jsou zde zastoupeny překlady deníkových textů. Kromě polských autorů

se uvádí např. text Anatolije Marčenko *Mé výpovědi* popisující poměry v pracovních táborech v SSSR, dále pak ukázka z románu Jerzyho Kosinského *Malovaný pták* nebo básnická sbírka *Rekviem* Anny Achmatovové. V interview hovoří Eliška Meissnerová (pod pseudonymem Lota Waldstein) a Lucie Váchová (pod pseudonymem Ďábelská čupřina) s hudebníkem Tony Ducháčkem. *Paměti Bedřicha Placáka* se věnují konci 2. světové války, dále je zde otištěn *Pravdivý příběh Vladimíra Boudníka* od Jindřicha Chalupického. V závěru čísla se otevírá polemika mezi Milanem Knížákem a Viktorem Pivovarovem o červencové výstavě výtvarných děl přibližně 30 autorů ve vysočanském Lidovém domě. Poprvé se na konci čísla objevuje shrnutí – resumé. V 9. čísle RR se výrazně tematicky věnují holokaustu a 2. světové válce. Na pokračování začíná vycházet kniha Hannah Arendtové *Eichmann v Jeruzalémě* (dokončeno v 11. čísle) nebo kniha *Stihnout to před Pánem Bohem* od Hanny Krallové, rozhovor s jedním z vůdců povstání ve varšavském ghettu Markem Edelmanem. Na pokračování vychází příběh kapely Velvet Underground pojmenovaný *Banán* od Vladimíra Juráska (pod pseudonymem Kamil K. Kuchyňka). Václav Havel vede rozhovor o uměleckých avantgardách s Josefem Čižákovským. Z české literatury je otištěna hra Václava Havla *Asanace* a některé jeho básně, básnická sbírka Honzy Krejcarové nebo *Obrovský zasněžený hřbitov* Petra Placáka (pod pseudonymem Petr Zmrzlík) a jako příloha se objevuje text Charty 77 s názvem *Poučení vyšetřovaným*, který informuje čtenáře o jejich právech při případném zadržení StB. V 10. čísle jsou dokončeny, případně pokračují, některé texty z předchozích čísel. Dále je publikována vzpomínková kniha na pokračování Anatolije Marčenko *Žij jako všichni* (dokončeno ve 13. čísle). Mimo jiné jsou zde otištěny i básně Zbyňka Hejdy nebo ukázka z románu *Milionový jeep* od Jana Nováka. Na pokračování (dokončeno ve 13. čísle) je publikována zpráva o stávce horníků v Polsku s názvem *Co řeknou naše děti?* od Jerzyho Fajeranta. V rozhovoru s Olgou Stankovičovou hovoří Olga Havlová a Jarmila Bělíková o brakové literatuře. Rozhovory z Maďarska přináší pohled na současné Maďarsko a na rok 1956 očima čtyř představitelů nezávislé kultury (Miklós Haraszti, Ferenc Köszeg, Györgi Varga a Judith Vásánhelyi). Publicistická část věnuje pozornost Afghánistánu, nejnovějšímu vývoji v SSSR, Severní Koreji a v závěru se objevuje komiks. Spolu s ukázkami je věnována pozornost i výtvarné tvorbě Jiřího Koláře. V 11. čísle vyniká esej *Nový žurnalismus* od Toma Wolfa o nově se rozšiřující tendenci v americké literatuře, pokračování studie s ukázkami o viktoriánské literární pornografii z předchozího čísla nebo próza Václava Baumana *Paci, paci, pacičky* přibližující život 50. let a otevřeně pojednávající

o homosexualitě. Opět je zde představen Jiří Kolář, tentokrát jako spisovatel i výtvarník. Objevuje se zde rubrika Východní blok, která se věnuje především Rumunsku a politice Nicolae Ceaușesca. Závěr čísla se zabývá aktuálním děním v Praze, a to konkrétně demonstracemi a protestními akcemi z podzimu 1988. Zprávy jsou doprovázeny anketami různých osob z disentu a fotografiemi demonstrací. **12.** číslo představuje literaturu především tuzemských autorů. Je zde otištěna např. kniha *Indiánský běh* od Terezy Boučkové, *Fasáda* od Libuše Moníkové (v překladu z němčiny) nebo poezie od Nadi Plíškové s názvem *Plíšková podle abecedy*. V rozhovoru s Nikolajem Stankovičem diskutují redaktoři RR především o Fandovi Pánkovi. O wrocławském uměleckém hnutí Pomerančová alternativa nebo o eseji Susan Sontagové *Fascinující fašismus* se píše v oddíle Kultura, společnost, politika. Zde najdeme blok článků o současném Rumunsku, ukrajinské kultuře či zprávu *Hledání Guzmána* od Nicholase Shakespeara o vůdci teroristické organizace v Peru. V závěru se rubrika Dokumenty věnuje především Palachovu týdnu z ledna roku 1989 a politickým vězňům. Ve **13.** čísle je otištěna, mimo jiné, próza Elieho Wiesela *Světání*, která se věnuje bojům v Palestině v roce 1947. Z českých autorů je pod pseudonymem Ještěrka (Iva Sanettníková) otištěna stejnojmenná kniha, jejímž tématem je vlastní drogová zkušenost, nebo básnická sbírka *Levhart nebo leopard* Lukáše Marvana. Rozhovory poskytl redakci prozaik Robert Stone a dramatik Harold Printer, jehož hru *Rodinné hlasy* otiskli v osmém čísle. V publicistické části se časopis věnuje, mimo jiné, současnému Rumunsku, Maďarsku a Číně. Poslední samizdatové číslo provází také fotografie Prahy z 80. let.

6.2 Rubriky

Od prvního čísla je ke zpřehlednění časopisu zaveden Obsah, který má důležitou úlohu především u prvních čísel (samozřejmě má svůj účel i později), protože jednotlivé rubriky se vyvíjejí až postupně. Nejzavedenější rubrikou je rozhodně literatura, na svém počátku však není jako rubrika vygenerována. Jako samotná rubrika se objevuje až v 6. čísle a má dvě části – Překlady a Čeští autoři. V takové podobě se literární část časopisu vyskytuje až do 12. čísla (výjimkou je 7. číslo, ve kterém se rubrika překladů jmenuje zahraniční autoři), v němž dojde opět k propojení překladové a cizí literatury v rubriku Literatura. První rubrikou časopisu je Literární příloha, nalézají se v prvních čtyřech číslech. V 1. čísle je pojmenována jako Románová příloha Jednou nohou (Čtení do vany), v 2. je označena jako Příloha Jednou nohou (Čtení na aero-bic), ve dvojčísle

3/4 jako příloha Jednou nohou (Čtení do pěší zóny). Dále se ve dvojčísle 3/4 objevuje nová rubrika Krátké zprávy, která zastupuje úvodní slovo. V 5. a 6. čísle je uveden Úvodník. Nově je od 5. čísla zavedena rubrika s publicistickými texty s názvem Články, úvahy a revolver reports, jež se v různých obměnách vyskytuje ve všech dalších číslech. V 6. čísle je rubrika rozšířena o polemiky, recenze, informace a dopisy, v 8. čísle přibývají dokumenty. Rubrika Revolver revue report, podávající zprávy z cest nebo hodnocení různých koncertů atp., se v 11. čísle osamostatňuje. Podobně se na samostatné celky rozdělují i další části této komplexní rubriky: Úvahy; Články; Recenze a Polemika (chybí ve 13. čísle); Dokumenty (chybí ve 13. čísle). Od 6. čísla je pravidelně zavedena rubrika rr interview, od 8. čísla Resumé (rubrika shrnuje obsahy čísel) a od čísla 10 rr comics. Ve 12. čísle se objevují rubriky Vzpomínky, portréty, autobiografie (ve 13. čísle jako svědectví, fakta, autobiografie) a Kultura, společnost, politika. Navíc se v 6. čísle vyskytuje rubrika Příloha (o skupině Garáž), ve 12. čísle oddíl Hudba. Dále je pak vydělena v 11. čísle rubrika Východní blok.

6.2.1 Literatura

Jak již bylo zmíněno výše, časopis RR, potažmo Jednou nohou, vznikl jako literární periodikum. Proto je v časopise největší pozornost věnována právě literatuře, která se nachází v první části časopisu. V prvních číslech převažovaly literární příspěvky, později se poměr literatury a publicistických (a jiných) článků víceméně vyrovnal. Velká řada autorů, kteří v časopise byli publikováni, získala dříve či později za svou literární tvorbu prestižní ocenění. Vzhledem k velké škále literárních textů jsme nuceni tuto část rozdělit, podobně jako tomu bylo v periodiku, do následujících statí: česká literatura a zahraniční literatura.

6.2.1.1 Česká literatura

Debutové číslo vychází především jako skladba básnických textů, naopak např. v osmém čísle vychází víceméně jen prozaické texty. Poměr prózy a poezie je však v celé samizdatové periodě vyrovnaný. Nepatrně větší prostor je věnován prozaickým textům před básnickými, nejméně je pak dramata.

RR se orientovala na alternativní a nezávislou kulturu, ale přitom byla více intelektuální a určená pro mladší generaci čtenářů než časopis Vokno. Polemicky, byť ne tak silně jako např. Sado-Maso, se také vymezovali vůči populárnímu a oficiálně

vydávanému týdeníku Mladý svět. Časopis vzniká jako undergroundový⁷⁰ a stává se hlavní tribunou nastupujících mladých autorů 80. let. „V ní [RR] se s netušenou ostroostí a pronikavostí hlásí o slovo tak zvaná druhá generace undergroundu – Ivan Lamper, Jáchym Topol, Petr Placák, Anna Wágnerová, J. H. Krchovský a řada dalších básníků a prozaiků. V této generaci se uskutečnil onen významný sociologický posun, o němž mluvím na počátku těchto poznámek. Nejde již jenom o bezprizorné dělníky a rockery, ale o mladé intelektuály s ostrou orientací, kteří zaujali zcela nezastupitelné místo na kulturní mapě nejenom Čech, ale celé Evropy.“⁷¹ Jirous v celé své stati zdůrazňuje především ten sociologický posun od dělníků-autorů k autorům-dělníkům a obrovský rozdíl ve vzdělání obou generací. Pro mladé autory odchod do undergroundu a samizdatu není vynucený situací, ale vybírají si ho dobrovolně jako svébytný, státem neřízený, prostor pro svobodnou tvorbu. Následující generační vymezení jednotlivých autorů je pouze orientační.

Jáchym Topol (1962) na sebe poprvé upozorňuje svými hudebními texty pro kapely Národní třída a Psi vojáci. V revue publikoval pod svým jménem výbor z básní *Eskymáckej pes* (z roku 1982) a *Stěhovavá tvář* (z roku 1983) a prozaický text *Popiš si ksicht*. Pod pseudonymem Jindra Tma (také j. tma) uveřejnil poezii pod názvy celků *Noty pro podzimní bytost* a *Možná bych docela rád*. V poezii se Jáchym Topol představuje jako znužený, do jisté míry i lhostejný, pozorovatel života a atmosféry doby normalizace, na druhé straně jako subjekt, který ironicky odsuzuje vše, co ho obklopuje, což dospívá až k sebeironii, hojně používá vulgarismy. V próze *Popiš si ksicht* vyjadřuje strach ze světa a ze sebe samého. Topol v rozhovoru pro Fenomén underground⁷² s jistým uspokojením uvádí, že když dával své texty Andreji Stankovičovi k otisknutí do sborníku *Už na to seru, protože to mám za pár*, dal mu i texty psané pod pseudonymem. Stankovič vnímal texty odlišně, jako by je skutečně napsali dva autoři. Topola hodnotil jako autora z disidentské rodiny, jenž není

⁷⁰ M. Pilař literární underground chápe jako literární aktivity, „které jsou spjaty s jistými časovými obdobími (zvl. s 50. a 70. lety), s jistými místy (hlavně Praha a Mostecko, ale rovněž Brno a Přelouč aj.), s jistými samizdatovými edicemi a později i časopisy, ale zvláště s konkrétními vůdčími osobnostmi“. Pilař, M.: *Underground: (kapitoly o českém literárním undergroundu)*, Brno, Host 1999, strana 14. Pro underground je dále charakteristická spontaneita, důraz na radost z tvorby, zaměřenost na undergroundové čtenáře, odmítnutí uměleckého programu a rozmanitost literárních projevů (od kvalitní po nekvalitní literární texty a pokusy).

⁷¹ Machovec, M., ed. *Pohledy zevnitř: česká undergroundová kultura ve svědectvích, dokumentech a interpretacích*, Pistorius a Olšanská 2008, s. 79.

⁷² Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10419676635-fenomen-underground/413235100221016-uz-na-to-s-u-protoze-to-mam-za-par/> [Cit. 2016-06-27].

příliš autentický, naopak upřednostňoval texty Jindry Tmy, který podle něj představoval syrový a typický underground.

Další výraznou osobností je Petr Placák (1964), jemuž v časopise vyšla básnická poema, alegorie, o bezčasných 80. letech *Tichá modlitba od Petra Placáka* a ukázka z románu *Medorek* (bez uvedení autora jména). Ten vypráví o šestnáctiletém učiteli, který se neustále vzpouzí nepochopení ostatních a absurditě své doby. Pod pseudonymem Petr Zmrzlík byl v 9. čísle publikován výběr z básní *Obrovský zasněžený hřbitov*, v němž se snová fantazie prolíná s přírodní scénérií. Pod pseudonymem Přemysl Sýkora a pod šifrou P. P. mu v časopise vychází cestopisné črty (*Červený klášter* a *Vihorlat*), ve kterých vypravěč pozoruje krajinu a současně vnímá i historický kontext jednotlivých míst. Realistická vzpomínková próza se tak proměňuje v imaginativní svět záhad a dobrodružství.

Vít Kremlička (1962) spoluvytvářel časopis od jeho vzniku. Pod jeho jménem mu v prvním čísle vychází básně pod názvem *Autentický kulovátor* a *Zvonění*, v dalších číslech ukázka z prózy *Lodní deník, ale též Metafyzická obruč* či povídka *Chytráků je nadbytek*. Pod pseudonymem Vít Sval publikuje v revue *Útěšné putování*, což je prozaický text, který je společně s *Lodním deníkem* fragmentem většího textu (po roce 1989 vychází pod názvem *Lodní deník*). Kremlička je básník s osobitým viděním světa. Jeho básně volně asociují obrazy, jsou hravé a úskočné, podobně pracuje i jako prozaik. V *Lodním deníku*, básnické próze, za sebe pokládá jednotlivá asociativní pásma, v nichž se prolínají útržky reality a snění. Vzniká tak mnohvrstevnatý text, který je navíc plný vnitřních i vnějších intertextových odkazů.

V zastoupení mladší generace autorů je v časopise ještě otištěn výběr z básní z let 1978–1982 J. H. Krchovského (1960). Pro Krchovského (civilním jménem Jiří Hásek) jsou typické dekadentně laděné básnické texty, kde s ironickou maskou pomyslně bojuje se společenskými zvyklostmi a všední nudou. Dále několik básní ze sbírky *Geniální vystoupení* Anny Wágnerové (1962, vlastním jménem Beatrice Landovská), v nichž se způsobem snaží řešit životní otázky. V některých básních se nevyhýbá ani vulgarismům a erotice. Dále jsou uveřejněny ukázky z básnické sbírky *Blbcovi* Martina Sochy (1962). Jeho poezie je sevřená a úsporná, v básních se kumulují slovní asociace, obrazy a metafory. Dále lze ještě uvést např. Terezu Boučkovou (1957), již byla v časopise publikována osobitá autobiografická próza *Indiánský běh*, dále Jaroslav Spurný (1957), jemuž byla otištěna povídka *Setkání* nebo sbírka *Levhart nebo*

leopard popisující tragický citový svět mladého člověka od Lukáše Marvana (1962) a tvorba jiných autorů.

Přestože se RR stala postupně tribunou pro nezavedené autory a pro autory mladší generace, vycházelo v časopise velké množství textů autorů o generaci starších. Můžeme zde zmínit např. Ivana Martina Jirouse (1944), jemuž v prvním čísle vyšla *Magorova labutí píseň*, která byla později přejmenována na *Magorovy labutí písně*. Společně s uvedením v časopise vyšly i v časopise Vokno (č. 7/1985) a v edici MM. Sbíрка, jež vznikala ve valdickém vězení a byla pomocí Jiřího Gruntoráda propašována za hranice věznice, se v prostředí českého undergroundu i disentu setkala s mimořádným ohlasem. Kvůli podmínkám ve vězení musely být jednotlivé verše snadno zapamatovatelné. Ve sbírce vystupuje řada reálných postav z kulturního a veřejného života tehdejší doby. Tematicky na *Magorovy labutí písně* navazuje *Ochranný dohled*, který v časopise také vyšel.

Jako dalšího autora můžeme jmenovat Fandu Pánka (1949), jenž je zařaditelný k typicky undergroundovým autorům (vedle Pavla Zajíčka nebo o generaci staršího Egona Bondyho). V časopise mu vychází výbor básní z let 1982–1985, kde je patrná razance a údernost jednotlivých veršů, které jsou prokládány vulgarismy. Zajímavé texty představuje poezie Karla Šebka (1941), kterému byla v revue otištěna poezie pod názvem *Píšu, abych nezemřel*, a Pavla Řezníčka (1941), jemuž v časopise vyšla básnická sbírka *Kráter Resnik* a pod pseudonymem Pavel Vateň vydaná povídka *Vedro*. Oba autoři píšou své texty pod vlivem surrealismu. Dále lze uvést Vratislava Brabence (1943), známého především jako hudebníka. Jemu v časopise vyšla básnická sbírka *V Torontu*, kterou napsal v exilu. Dále jsou uvedeny, ukázky z básnických sbírek Jiřiny Zemanové (1948), povídky Edy Kriseové (1940), poezie Ivana Wernische (1942), povídka Jiřího Danička (1948) a další texty.

Ke generačně starším autorům, kteří byli publikováni v samizdatové RR, řadíme také Václava Havla (1936), Rudolfa Němce (1936), Jana Beneše (1936), Josefa Topola (1935), Nad'u Plíškovou (1934), Zbyňka Hejdu (1930), Egona Bondyho (1930), Honzu Krejcarovou (1928) čili Janu Černou, Josefa Škvoreckého (1924) nebo Jiřího Koláře (1914) a další.

Egon Bondy představuje „duchovního gurma“ undergroundu, ale tvořit začínal již v poválečném období. V časopise mu poměrně pravidelně vycházela poezie, která mapuje jeho tvorbu přibližně od konce 70. let až do konce 80. let a zároveň *Kádrový dotazník*, jenž byl napsán během 60. let. Současně s poezií mu v 1. čísle byla otištěna

próza *Nový věk*, která uzavírá triptych tří kratších próz, a to *Mníšek*, *Šaman a Nový věk*. Próza je zasazena do 1. století našeho letopočtu a je podobenstvím lidského údělu, v závěru však probouzí naději na lepší budoucnost. Jeho tvorba úzce souvisí s básničkou a prozaičkou Janou Černou, narozenou Krejcarovou. V časopise jí na pokračování vyšla dokumentární kniha *Adresát Milena Jesenská*, ve které vyobrazila životní osudy své matky – novinářky Mileny Jesenské –, a odvážná, eroticky laděná, básnická sbírka *V zahradce otce mého*. Vedle těchto autorů vychází Jiřímu Kolářovi v časopise ukázka z knihy *Prométheova játra* – v 11. čísle je otištěna celá část z knihy *Skutečná událost* (*Rod Genoriv*) a ukázka z deníkových zápisků *Jásající hřbitov* z 50. let. *Skutečná událost* je text rozdělený do tří částí. V prvních dvou je též text vyjádřen různými básnickými formami (jiná podoba veršů) a třetí část je doslovem k oběma předcházejícím textům. S tématem pracuje Kolář jako s experimentem a vysvětluje, odkud pro svůj námět čerpá – z prózy Ladislava Klímy *Skutečná událost zběhnuvší se v Postmortálii* a z povídky *Na trati* Zofie Nałkowské. Egon Bondy a Jana Černá představují autory, kteří jsou spjati s první samizdatovou edicí po roce 1948, Edicí Půlnoc. V edici lze hledat kořeny pozdějšího undergroundu. Duchovně proti nim stojí představitel Skupiny 42, Jiří Kolář.⁷³

Grafíčce Nadě Plíškové je bez jejího svolení⁷⁴ v časopise uveřejněna obsáhlá část sbírky *Plíšková podle abecedy*, ve které se zpovídá především ze svého soukromého života. Václav Havel kromě různých esejů přispěl do časopisů ukázkou svých básní z „dávného mládí“ a hrami *Largo desolato* a *Asanace*. V 7. čísle se objevuje další divadelní hra, tentokrát od Josefa Topola s názvem *Stěhování duší*. V uměleckém monodramatu je ztvárněno téma úporného hledání smyslu života, do hry vstupuje i tíživá doba normalizace. Dále se jako úvodník šestého čísla objevuje text *Projev noci* z pozůstalosti Jiřího Ortena (1919). Jedná se o reflexivní úvahu o samotě a noci. V neposlední řadě byla v časopise otištěna také ukázka z kontroverzního deníku Karla Hynka Máchy (1810).

Z nezavedených, a později víceméně neznámých autorů, na sebe nejvíce upozorňují autobiografické prózy *Ještěrka* a *Paci, paci, pacičky...* Oba dva texty vychází po roce 1989 knižně. Autorka prvního zmíněného textu je Iva Sanettníková, která se skrývá pod pseudonymem Ještěrka (stejně jméno jako název textu).

⁷³ Práce obou skupin spolu však souvisely a vznikal mezi nimi tvůrčí dialog v době, kdy docházelo k obrovskému útlaku jakýchkoliv uměleckých pokusů.

⁷⁴ Jedná se o klauzuli, která má autorku ochránit před případným stíháním. Autorem nápadu seřadit básně Plíškové podle abecedy byl Jan Lopatka, který s ní byl v kontaktu.

Z literárního hlediska se nejedná o příliš kvalitní text, je ale nesporně důležitý (a strhující) svým obsahem a poselstvím, jež přináší. Autorka se zpovídá ze své drogové závislosti, nad níž nakonec vítězí, protože nachází nový smysl života – víru v Boha. Text je pozoruhodný také kvůli přiblížení „deklasovaných živlů“ z prostředí severních Čech. Autorem druhé prózy z roku 1984 – *Paci, paci, pacičky...* – je Václav Bauman. Jedná se o pseudonym spisovatele a novináře Františka Růžičky (1961), k jeho dalším pseudonymům řadíme: Alois Kotlář, Jiří Outěžek, Francisco Paco Pajaro. Ústřední linie vyprávění se věnuje dospívání mladíka z rodiny despotického otce v době reálného socialismu. S nadhledem, humorem a (sebe)ironií popisuje objevování své homosexuální orientace. Text se zdá být nebývale otevřený a bez jakékoliv autocenzury. Kromě vlastních zážitků popisuje autor i intimní život svých přátel a rodiny. Vedle jemných až romantických pocitů při objevování lásky k mužům popisuje, s vulgárností hraničící až na kraji pornografie, např. zneužívání jeho vlastní babičkou.

6.2.1.2 Zahraniční literatura

V úvodu této části se budu věnovat dvěma autorům, kteří se nachází na pomezí mezi českou a zahraniční literaturou, a to Libuši Moníkové a Janu Novákovi. Přestože jsou oba českého původu, musíme se o nich zmínit v rámci zahraniční literatury, protože jejich prózy publikované v RR vyšly nejdříve v exilu (u Moníkové Německo a u Nováka Spojené státy) a až poté byly přeloženy do češtiny. Janu Novákovi vyšla v časopise ukázka z románu, jenž spojuje několik dějových linií, o útěku do Spojených států a o představě vlastní svobody *Miliónový jeep* v překladu Jaroslava Kořána a vzpomínková povídka reflektující úděl exilového spisovatele *Koline, Koline*. Libuši Moníkové v časopise vychází ukázka z románu *Fasáda*, situovaného na začátek 70. let. Hlavním tématem knihy je sisyfovské snažení českých sochařů opravit fasádu zámku. Kvůli překážkám ze strany úřadů nemohou na rekonstrukci dostatečně pracovat, proto jsou nuceni provádět opětovné opravy na již dříve opravených místech. Tento úděl je metaforou k traumatu z okupace v roce 1968 a nastoupivší normalizace. Oba dva autoři sice napsali své texty v zahraničí a v jiném než českém jazyce, ale reáliemi a tématem se jednoznačně opírají o český kontext.

Nyní se budeme věnovat jen zahraniční literatuře. Překlady se začínají objevovat postupně od druhého čísla a postupně nabývají na svém významu. Do jisté míry se dá hovořit o třech hlavních tendencích, které časopis v rámci překladové literatury provází. První z nich je snaha uveřejňovat texty autorů, kteří jsou buď zapovězeni režimem

(současných i starších autorů), nebo se jim nedostává dostatečná pozornost.⁷⁵ Dále se snaží informovat čtenáře o současných literárních proudech v zahraničí, a oživit tak český literární kontext. Zatřetí se ve velké míře věnují židovské kultuře, tématu šoa a nezávislé kultuře ve východní Evropě. Dalo by se hovořit ještě o dalším směru jednotlivých překladů, a tím je častá autobiografičnost – různé vzpomínky či deníky.

V úvodníku 5. čísla redaktori RR píší, že jejich snahou je napodobit pozici časopisu Světová literatura⁷⁶, s podtitulem Revue zahraničních literatur, v jeho počátcích. Proti tomuto tvrzení a vzniklé „legendě“ se vymezuje Jáchym Topol v rozhovoru⁷⁷ z roku 1992. Zdůrazňuje, že časopis Světová literatura byl na svou dobu (mluví o době 60. let) výjimečný. Představoval kvalitní překlady různých světových literatur. Oproti tomu se RR podle Jáchyma Topola zaměřovala především na českou literaturu, postupným vývojem se začala zabývat překladovou literaturou. Dle slov Topola bylo velice snadné přejít k překladové literatuře v zemi, kde se Henry Miller tiskl naposledy v 60. letech. Redaktorům se tak naskytla možnost nahlédnout do obrovského množství cizojazyčné literatury a pro své čtenáře připravovat překlady zahraničních děl, jež nebyly a nemohly být vydány jinde. Velkým rozdílem obou periodik je také jejich zaměření. Časopis Světová literatura zachycoval široké spektrum literatury ve světě, kdežto RR se orientovala určitým směrem – na alternativní a nezávislou kulturu. Redaktorům RR nešlo mezi překlady primárně o upřednostňování nějakého žánru, ale o sdělení a informace, které s sebou jednotlivé texty přinášely. Tak tomu bylo především u překladů z polštiny, ale i z ruštiny apod. Redaktori se snažili publikovat texty okolo podzemního hnutí Solidarita, jež byly v českém kontextu málo známé.

Překlady textů byly pořizovány z různých zdrojů. I to je důvodem toho, že jazyk, ze kterého byly překlady pořízeny, nemusí odpovídat jejich originálu. První překlady zahraničních děl jsou hlavně z angličtiny. V časopise se objevují povídky I. B. Singera, jenž ve 30. letech s rostoucí mírou antisemitismu v Evropě emigruje z Polska do Spojených států. Singer psal v jidiš a následně byly jeho texty překládány do angličtiny. Proslavil se po udělení Nobelovy ceny (1978). V RR ho překládali z angličtiny. Postupně mu jsou v časopise otištěny povídky *Kafkův přítel*, *Klíč*, *Holubi*

⁷⁵ Tato tendence víceméně charakterizuje i uveřejňovanou českou tvorbu.

⁷⁶ Časopis soustavně, ale s dobovými kulturně-politickými prioritami představoval jednotlivé národní literatury podle autorů, skupin i žánrů. Vznikl v 1956 a fungoval až do roku 1996. Mezi prvními redaktory se objevil např. Jan Řezáč, Josef Škvorecký, Zdeněk Štolba nebo Jan Vladislav.

⁷⁷ V rozhovoru s tvůrci Vokna a Revolver Revue vedeného Vilémem Prečanem v roce 1992. Dostupné z: <http://vokno.cunas.cz/vokno1/rozhovor1.html> [Cit. 2016-07-27].

a *Jidelna*, v nichž se zrcadlí těžký úděl židovského národa před i po druhé světové válce. Jeho dalším tématem je vyděděnost z americké společnosti. Často překládaným autorem je americký spisovatel H. P. Lovecraft. Jeho povídky jsou psané na počátku dvacátého století a pohybují se na hranici mezi fantasy, sci-fi a především hororovou literaturou. V odkazu hororových příběhů je považován za následovníka E. A. Poea. V časopise jsou uveřejněné překlady povídek *Účastník slavnosti*, *Divák* a *Dagon*. Podstatné místo v RR představuje také tvorba Charlese Bukowského. Jsou mu zveřejněny povídky *Klasa*, *Kid Stardust na jatkách*, *Kopulující mořská panna z Venice*, *Kalifornie*, *Muž*, *Zabijáci*, *Politika*, *Cosí s vlajkou Vietkongu* nebo výňatky z knihy *Poznámky starého špinavce* (známé pod názvem *Paměti starého chlapáka*). Mimo prózy publikují redaktoři i jeho básně. Charles Bukowski je tradičním představitelem undergroundové tvorby. Jeho poezie i próza s hlavním hrdinou Henrym Chinaskim, autorovým alter egem, se pohybuje na hranici fikce a autobiografie. Texty jsou prokládány vulgarismy a některé pasáže působí až pornograficky, přesto je poetika Ch. Bukowského v lecčems pozoruhodná. I přes odmítavé postoje z řad literárních kritiků se styl Ch. Bukowského stal pro redakci RR v mnoha ohledech inspirativním. Podobně laděné dílo představují *Tiché dny v Clichy* od generačně staršího Henryho Millera, jehož ukázkou přináší šesté číslo. Eroticky laděná autobiografická próza přibližuje atmosféru Paříže 20. let a částečně ji srovnává s New Yorkem. Hlavním hrdinou novely je autor, který vede bohémský život ze dne na den. Povídka *Dobrodružství Huckleberryho Hella a Legse Sawyera* od R. Hella a R. N. Legse je až beatnicky laděna. Jde o bezradné putování dvou hlavních protagonistů v americké přírodě, které do jisté míry končí tam, kde začalo. Mezi překlady se dále objevuje poslední kapitola z *Silmarillionu* s názvem *O prstenech moci a Třetím věku* od J. R. R. Tolkiena. Z Tolkiena u nás do roku 1989 vyšel jen *Hobit*, zatímco svět už byl dávno zasažen vlnou zájmu o tohoto autora. Dále byly otištěny překlady dvou povídek *Žárlivý démon* a *Děvka* s indiánskou tematikou. Jmenovat můžeme i slavnou povídku *Ve snech začíná odpovědnost* od Schwartze Delmora a ukázkou z velmi drsné, zčásti snad autobiografické, prózy z druhé světové války od Jerzyho Kosinského pod názvem *Malovaný pták* (známé pod názvem *Nabarvené ptáče*). Dále jsou z angličtiny přeloženy texty např. G. Greena, S. Sontagové, A. Warhola, E. Limonova, R. Forda a dalších autorů.

Kromě prózy (a poezie Bukowského) jsou z anglické tvorby uveřejněny také divadelní hry. Haroldu Pinterovi vychází v časopise drama *Rodinné hlasy*. Hra, jejímž tématem je rodina a nemožnost porozumět jeden druhému, obsahuje tři postavy –

matku, syna a otce, který k oběma promlouvá ze záhrobí. Z polštiny pořízený překlad knihy Samuela Becketta *Všechny padající* otiskla redakce již ve dvojčísle 3/4. Jedná se o rozhlasovou hru o stárnoucí manželské dvojici, jež se v Beckettově podobě stává podobenstvím tragického lidského údělu.

Krok za krokem se od šestého čísla začínají objevovat překlady z dalších jazyků. Z francouzštiny je přeloženo např. *Svítání* od E. Wiesela. Novela s muslimsko-teroristickou tematikou a retrospektivními prvky vyobrazuje drama hlavního hrdiny, který je určen nedobrovolným katem rukojmí. Děj se odehrává na pozadí bojů v Palestině roku 1947. Dále jsou z francouzštiny přeloženy např. povídky D. Savického nebo E. Limonova (vlastním jménem E. V. Savenko) a další.

Mezi překlady z němčiny vyniká *Eichmann v Jeruzalémě* od Hannah Arendtové. Text je komentářem slavného procesu s Adolfem Eichmannem. Byl pozoruhodný analýzou „banality zla“ (stárnoucí Eichmann v plstěných bačkorách a s brýlemi představoval opačný typ než démonický zločinec) a také tím, že upozornil na podíl židovských samospráv na hladkém chodu holokaustu, vzbudil četné protesty a diskuse. Dále jsou uvedeny básně J. Fuchse nebo próza P. Schneidera *Skokan*, jejímž tématem se stává Berlínská zeď a rozdíl mezi Západním a Východním Německem, a texty dalších autorů.

Z ruštiny je přeložena básnická sbírka Anny Achmatovové *Rekvie*. V lyricky laděných básních se odráží životní hořkost, kterou způsobuje stalinský režim – manžel byl odsouzen k smrti za velezradu, její syn k doživotnímu žaláři a ona sama nesměla publikovat, byla také dlouhodobě perzekvována. Kniha Anatolije Marčenko *Žij jako všichni* vychází na pokračování v posledních číslech časopisu. Přináší zprávu z ruského disidentského prostředí. V knize se autor snaží vyličít absurditu a neoprávněnost totalitního režimu Sovětského svazu. I přes neustálé rady okolí, aby žil jako všichni ostatní a neupozorňoval na sebe, vytrvává ve svém boji za lidská práva. Jeho život nakonec končí smrtí v sovětské věznici na následky držení dobrovolné hladovky. Dále je z ruštiny přeložena např. povídka *Ljubka* od D. Rubinové.

Pozdější spolupráce s polským samizdatem ovlivnila výběr a podobu téměř poloviny čísel. Od 8. čísla z konce roku 1987, ve kterém je pozoruhodná tematická jednotnost především deníkových textů, se důsledně věnovali překladům z polských nezávislých periodik. Deník *Měsíce* polského spisovatele a scénáristy K. Brandyse, *Úryvek z deníků 1953–1956* W. Gombrowicze a *Deník psaný v noci* od G. Herlinga-Grudzińskiego představují deníky polských emigrantů. Jejich častým tématem je reflexe

života emigranta, jakási touha obhájit emigraci sobě samému. Samozřejmě častým tématem je také zamýšlení se nad politickou situací v Polsku. Proti tomu je představen např. *Vnitřní deník* Witolda Charlampa (vlastním jménem Tomasz Jastrun) popisující opoziční prostředí uvnitř Polska. Mezi oběma tábory – emigranty a těmi, kteří se rozhodnou zůstat v zemi – vzniká konfrontace, jež je v denících často popisována a která pomáhá zachytit duchovní atmosféru Polska. *Mé výpovědi* Anatolije Marčěnka ukazují zápisky o zdrcujících poměrech v ruských nápravně-pracovních táborech, tzv. gulazích. Z knihy *Stihnout to před Pánem Bohem* od Hanny Kralové je na pokračování přeložena část zpráv dr. Edelmana a rozhovorů s ním, který se během druhé světové války stal jedním z vůdců varšavského povstání proti nacistům a jako jediný z nich přežil. Druhá dějová linie pojednávající o poválečné praxi lékaře dr. Edelmana je redakcí vypuštěna. Jerzy Fajerant (vlastním jménem Jacek Cieszewski) sepsal zprávu *Co řeknou naše děti?* o stávce na dolu Ziemowit z prosince 1981. Horníci stávkovali proti zavedení výjimečného stavu v zemi a proti potlačování hnutí Solidarity. Tato stávka patřila k největším protestům tohoto druhu po celém Polsku. Zpráva sestavená z rozhovorů jednotlivých aktérů je celá přeložená a publikovaná na pokračování. Kapitola V řešovské komuně z knihy *Solidarity* od T. G. Ashe popisuje vznik odborového svazu soukromých zemědělců a registraci tzv. vesnické Solidarity. Kromě převážně dokumentárních textů byly z polštiny přeloženy také literární texty, a to například povídka s ironickým nadhledem *Život s idiotem* od ruského prozaika a esejisty V. V. Jerofejeva a texty dalších autorů.

6.2.1.3 Reflexe literatury

V českém kontextu je pozornost podrobněji věnována próze Egona Bondyho *Bezejmenná* (její první část), která na stránkách časopisu vyvolala rozsáhlou polemiku mezi samotným autorem, Ivanem Lamperem (pod pseudonymem Horna Pigment) nebo Alexandrem Vondrou (pod pseudonymem Sax von Drak) a dalšími. Bondymu vyčítají pesimistický postoj, jenž ve své knize zastává vůči undergroundu. Bondy se však brání, obviňuje je z urážlivých soudů a nepochopení knihy. Dále se v časopise podrobněji věnují názorům na paměti zpěváka Extempore, Mikoláše Chadimy. Jeho kniha *Alternativa* se rozsáhle věnuje především vzpomínkám na 70. léta a podává svědectví o alternativním rocku. V textu se otevřeně opírá do mnohých osob a kapel. To je také důvod, proč byl text přijat vlažně. Na stránkách časopisu se objevuje rozsáhlá polemika právě na toto téma. Kromě těchto polemik jsou v časopise otištěny recenze na další

knihy. *Doslov nejen k jedné básnické sbírce* od A. Vondry se věnuje především sbírce *Obrovský zasněžený hřbitov* od Petra Placáka (zveřejněné pod pseudonymem Petr Zmrzlík), dále pak např. F. Kočka píše ohlas na prozaický debut P. Placáka – na knihu *Medorek*. Na stránkách časopisu byly otištěny také reakce na známou knihu Jana Pelce *...a bude hůř!* Václav Havel napsal *Dvě poznámky k „Milionovému jeepu“* Jana Nováka, které se později objevily i v českém oficiálním vydání jako doslov. Mimo kontext knih se ocitají texty Magora (I. M. Jirouse) nebo I. Lampera, neboť se věnují polemice mezi různými samizdatovými časopisy, případně ohlasy kritizující práci časopisu RR. Kromě nich se objevují reflexe literatury od K. Doležala, V. Šebka, J. Tichého, P. Rezka a dalších.

Reflexi zahraniční literatury se zabývá např. blok tří recenzí Martina Palouše nazvaný *Hledání příběhu*, který přináší děl Charlese Bukowského, C. S. Lewise a M. Ende. Dva články pod názvem *Viktoriánská pornografická literatura* se věnují jedné oblasti tvorby anglické literatury druhé poloviny 19. století. Studie odhaluje na svou dobu skandální texty, jež psali autoři pro svou zálibu. Vzhledem k tomu, že se jedná o literární studii s ukázkami, jsou zde představeny texty, které byly pro většinu lidí v Československu tabuizované. Podobně laděná je i zpráva *Venuše s kožichem a bičem* o spisovateli Sacher-Masochovi (od jeho jména je odvozen masochismus). Tom Wolf přináší rozsáhlou studii *Nový žurnalismus*, která podrobně charakterizuje soudobý (založený 1975) americký literární směr. Současnou tvorbou amerických spisovatelek se zabývá článek *Americká poezie – jak ji dnes formují ženy* od A. Ostrikerové. Dále je v kontextu americké literatury reflektována např. kniha *Vyslyšené modlitby* od Trumana Capota, *K domovu pohled* od Thomase Wolfa a další. Některé reflexe se věnují rozporuplně přijímanému francouzskému autorovi sympatizujícím s nacismem L. F. Célinovi. Z ruské literatury je reflektována tvorba Vladimira Sorokina nebo Vasilije Grossmana. Časopis přináší také některé recenze zabývající se tematikou druhé světové války. Jsou jimi například články zabývající se „lékaři smrti“ nebo *Kronikou židovského ghetta v Lodži*. Dále je uveřejněna zpráva o kubánském básníkovi Hebertu Pallidovi, článek *Hořící knihy* o zapovězených knihách v muslimském světě nebo článek o autorovi románu *Satanské verše* (S. Rushdie), který vyvolal především v islámském světě vlnu pobouření a nevole (ajatolláh Chomejní autora odsoudil k trestu smrti za znesvěcení islámu a Rushdie se musel skrývat). Můžeme také uvést např. reflexe věnující se nezávislému vydávání knih

v NDR, literatuře moskevského undergroundu či nezávislému knižnímu vydavatelství ve Spojených státech.

6.2.2 Výtvarné umění

Již několikrát bylo zmíněno, že druhým hlavním tématem časopisu je výtvarné umění. V samizdatové éře je však prostor pro výtvarné umění odsunut do pozadí. I přesto se ve druhém čísle objevují reprodukce Vladimíra Boudníka, které ho ilustrují. Společně s tím jsou v časopise otisknuty texty a dopisy V. Boudníka. Ty dokumentují jeho postupy a jsou v nich manifestovány prvky explosionismu, jenž je založen na principu asociace. Osmé číslo přináší text Jindřicha Chalupického *Příběh Vladimíra Boudníka*, který se věnuje odkazu a tvorbě tohoto českého grafika a malíře. Dále se časopis věnuje tvorbě spisovatele a výtvarníka Jiřího Koláře. Je zde opět uveden článek od J. Chalupického s názvem *Na hranici umění – Příběh Jiřího Koláře*, přibližující Kolářovu tvorbu. Dále je v časopise otištěna stať *Několik poznámek o defektním umění* od J. Koláře. Texty doprovází ukázky z tvorby defektního umění, koláže a roláže.

Kromě těchto dvou autorsky zaměřených bloků se objevují polemické texty na recenzi Milana Knížáka, kterou přináší 8. číslo. Ve své recenzi se osobitým způsobem (velice kritickým, až urážlivým) vyjadřuje k výstavě výtvarníků v Kulturním domě ve Vysočanech. Proti této svébytné recenzi se ohrazuje výtvarník Viktor Pivovarov nebo esejista a básník Jiří Olič.

Mimo český kontext se v článku *Bouřlivý život a velká láska Salvadora Dalího* věnuje Maryle Secrestová stárnoucímu španělskému malíři a jeho tvorbě. Také je publikován např. článek a rozhovor s malířem haitského původu Jean-Michelem Basquiato, který se v Americe proslavil jako autor graffiti, později jako neoexpresionista. Dále můžeme jmenovat rozhovor s Korejcem Jun Paikem žijícím ve Spojených státech a zabývajícím se „video-artismem“.

6.2.3 Hudba

Paul Wilson v únoru 1983 napsal článek *Jaký je to dělat rock v policejním státě?* pro Musician Magazine. Tento text sumarizující postavení hudebníků v prostředí totalitního režimu je určen především pro zahraniční čtenáře, ale svým obsahem poutá pozornost i v českém prostředí. V časopise byly také uvedeny texty z alba *Půlnoční myš* kapely Plastic People of the Universe. Jedná se o album, které bylo nahráno v zahraničí ke konci roku 1985. O skupině Plastic People byl přetištěn i rozhovor Dereka Windbreakera s Milanem Hlavsou z newyorského časopisu *On the Corner*. Vladimír

Smetana (zvaný Hendrix) napsal vzpomínky na kapelu The Primitive Group. *Příběh Garáže* s přiloženými texty kapely od Tonyho Ducháčka sepsal Petr Sedloň. Tomu je v časopise publikována také recenze nových nahrávek kapel Dybbuk, Laura a její tygři, Garáž, Krásné nové stroje z roku 1987. Kromě toho se v časopise objevují zprávy z koncertů. Dále je otištěn rozsáhlý blok věnující se kapele The Velvet Underground nazvaný *Banán* od Kamila K. Kuchyňky (vlastním jménem Vladimír Jurásek). Články rozsáhle mapují vznik a postupný vývoj kapely v čele s Lou Reedem a vysvětlují vztah kapely k Andymu Warholovi. Doprovází je např. rozhovor se zmíněným frontmanem Lou Reedem. Kromě toho se objevují i občasné zprávy v rubrice rr report, které upozorňují na uplynulé koncerty.

6.2.4 Další témata

Mezi články se často vyskytují úvahy o totalitě, režimu, socialistické propagandě a politice, undergroundu a dalších podobně obsahově laděných tématech. Můžeme zde zmínit např. známý esej *Co je svoboda?* od H. Arendtové. Další články dokumentují postavení Židů před druhou světovou válkou i po ní, rozdělení poválečné Evropy, porušování lidských práv v Afghanistanu a Rumunsku, současnou světovou kulturu nebo politiku, alternativní (východní) kulturu a mnoho dalších.

Časopis se cílevědomě věnuje také rozhovorům. Od šestého čísla se pravidelně vyskytovaly v rubrice rr interview, které s různými osobnostmi vedli přímo redaktoři nebo osoby jimi pověřené. Postupně byly na stránkách časopisu uvedeny rozhovory s Martinem Paloušem, Tonym Ducháčkem (rozhovor vedly Eliška Meissnerová a Lucie Váchová), Stanislavem Devátým, Josefem Císařovským (rozhovor vedl Václav Havel), Olinou Stankovičovou (rozhovor vedly Olga Havlová a Jarmila Bělíková), rozhovor se čtyřmi představiteli nezávislé tvorby v Maďarsku (Miklós Haraszti, Ferenc Köszeg, György Varga, Judit Vásárhelyi), Adamem Michnikem, Joskou Skalníkem, Nikolajem Stankovičem, Haroldem Pinterem (rozhovor vedl -ch-) a Robertem Stonem.

Závěr

Cílem této práce bylo zmapovat vznik a vývoj samizdatového periodika RR. V úvodní pasáži byly definovány pojmy, které s tématem práce úzce souvisí. Jsou jimi samizdat, underground a periodikum.

V uvedení do problematiky se práce zabývala kontextem doby vzniku časopisu. Přibližovala kulturní a politické klima po roce 1968 až do druhé poloviny 80. let. Byl charakterizován počátek reformního období nazývané Pražské jaro, spojené s nástupem Alexandra Dubčeka do funkce prvního tajemníka KSČ v lednu 1968, jež bylo ukončeno intervencí vojsk Varšavské smlouvy na československé území v srpnu roku 1968. Bylo nastíněno také období 70. let, které bylo vedeno v duchu neostalinismu, a později dalo prostor pro vznik alternativní tvorby a opozice. Až na konci 80. let však probíhaly rozsáhlé společenské změny, které dopomohly ke změně režimu v Československu.

Třetí kapitola pojednávala o prehistorii časopisu, tedy o činnosti redaktorů před samotným vznikem časopisu. V této části byla nastíněna existence sborníku Desítka a její literární přílohy Violit, ze které v roce 1985 vznikla RR.

Následující kapitola tvořila jednu z hlavních částí bakalářské práce. Detailně se věnovala titulu, rozsahu a formátu časopisu, periodicitě vydávání a výrobně-rozmnožovacím místům. Přibližovala také způsob výroby, náklad, grafickou podobu a redakci časopisu. Byla zde věnovaná pozornost i symbolu časopisu, Edici RR a Ceně RR, které doprovází časopis dodnes.

V páté kapitole se práce zabývala formální a tematickou strukturou časopisu. Byla zde shrnuta jednotlivá čísla časopisu. Výčet se snažil upozornit na jednotlivé proměny a tendence časopisu. Jádrem kapitoly byly rubriky a obsahová revue. V podkapitolách česká a překladová literatura byly představeny literární příspěvky, které doplňovaly reflexe literatury. Dále byla věnována pozornost výtvarné a hudební tematice. Marginálně tato kapitola nastiňovala další příspěvky v časopise. Zdůrazněna byla naopak spolupráce s polským samizdatem.

Práce přinesla ucelený pohled na neoficiálně vydávanou RR do roku 1989. V takto ucelené podobě byla samizdatová RR představena vůbec poprvé. Dalším přínosem práce byla článková bibliografie a autorský rejstřík, který usnadňuje orientaci v časopise a zpřístupňuje obsáhlý příspěvkový materiál. Dalším krokem v bádání by mohlo být rozšíření bibliografie o předmětový rejstřík, rejstřík vydavatelství,

samizdatových časopisů a soupis pseudonymů a šifer. V neposlední řadě by pro výzkum samizdatové RR bylo dobré ji uvést do elektronické podoby.

Seznam literatury

ALAN, Josef (ed.): *Alternativní kultura: Příběh české společnosti 1945–1989* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001). 610 s.

BĚLINA, Pavel (et al.): *Dějiny země Koruny české. 2, Od nástupu osvěcenství po naši dobu* (Praha: Paseka, 1995). 328 s.

DOKOUPIL, Blahoslav (et al.): *Slovník českých literárních časopisů, periodických literárních sborníků a almanachů 1945-2000* (Brno: Host, 2002). 334 s.

DOSKOČIL, Zdeněk: *Duben 1969: anatomie jednoho mocenského zvratu* (Brno: Doplněk, 2006). 412 s.

GEISLER, Michal: *Časopis Revolver Revue jako společenský fenomén a jeho vývoj. Sociální analýza vývoje kulturního časopisu Revolver Revue*. Diplomová práce, FHS UK 2012. 132 s.

HOŘEJŠÍ, Tamara: *15 let Revolver Revue* (Praha: Sdružení na podporu vydávání časopisů, 2001). 97 s.

KARLÍK, Viktor (ed.): *Podzemní práce: (zpětný deník) = underground work: (retroactive diary)* (Praha: Revolver Revue, 2012). 358 s.

KÖPPLOVÁ, Barbara (et al.): *Dějiny českých médií v datech: rozhlas, televize, mediální právo* (Praha: Karolinum, 2003). 461 s.

LEHÁR, Jan (et al.): *Česká literatura od počátků k dnešku* (Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008). 1082 s.

MACHOVEC, Martin (ed.), NAVRÁTIL, Pavel (ed.) a STÁREK, František (ed.): *„Hnědá kniha“ o procesech s českých undergroundem* (Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2012). 515 s.

MACHOVEC, Martin (ed.): *Pohledy zevnitř: česká undergroundová kultura ve svědectvích, dokumentech a interpretacích* (Příbram: Pistorius & Olšanská, 2008). 173 s.

PILAŘ, Martin: *Underground: (kapitoly o českém literárním undergroundu)* (Brno: Host, 1999). 177 s.

POSSET, Johanna: *Česká samizdatová periodika 1968-1989*. (Brno: Továrna na sítotisk, 1993). 214 s.

TOPOL, Jáchym: With One Foot in Jail. An interview with Jáchym Topol, in *Uncaptive Minds*, 3/89, s. 24–28.

VAJCHR, Marek (ed.): *U nás ve sklepě: antologie poesie druhé generace undergroundu* (Praha: Revolver Revue, 2013). 259 s.

WEISS, Tomáš (ed.): *Jáchym Topol: Nemůžu se zastavit* (Praha: Portál, 2000). 147 s.

Další prameny

Jednou nohou/Revolver Revue 1–13 (Praha, 1985–1989)

KŘÍSTEK, Václav: *Fenomén Underground* [dokument online]. Česká televize, 2013. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10419676635-fenomen-underground/>

PARKANOVÁ, Beata a ŠKAMPOVÁ, Alexandra: *Revolver Revue* [dokument online]. Česká televize, 2010. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z:

<http://www.ceskatelevize.cz/porady/10290259112-revolver-revue/21057223070/>

Rozhovor k 30letému výročí časopisu Revolver Revue pro Český rozhlas v pořadu Slovo o literatuře z 16. 11. 2015. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z:

<http://prehravac.rozhlas.cz/audio/3510958>

Rozhovor s tvůrci Vokna a Revolver Revue vedený Vilémem Prečanem v roce 1992. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://vokno.cunas.cz/vokno1/rozhovor1.html>

Slovník české literatury po roce 1945 [online] (Praha: Ústav pro českou literaturu AV ČR) [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://slovníkceskeliteratury.cz>.

Webové stránky Revolver Revue. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.revolverrevue.cz>

Webové stránky Ústavu pro českou literaturu AV ČR. [Cit. 2016-07-27]. Dostupné z: <http://www.ucl.cas.cz/cs/>

Bibliografie Revolver Revue

Původní číslování stran časopisu Revolver Revue chybí. V následující části je však paginace v bibliografickém údaji dodána, aby usnadnila orientaci v časopise. Navíc informují o délce jednotlivých příspěvků a čísel.

V obsahových charakteristikách článků jsou upřednostňovány redakční poznámky časopisu. Chybějící tituly některých příspěvků jsou nahrazeny v anotaci incipitem. Příspěvky do časopisu jsou očíslovány. Součástí soupisu bibliografie je i inzerce, která je z jednotlivých článků vydělena na konci jednotlivých čísel. Představuje soupis edic, knih, časopisů, sborníků a dalších reklam, které se během samizdatové éry v časopise objevily. Některá čísla přináší i informaci ohledně udělení Cen RR. Dále je v bibliografii věnován prostor výtvarnému a fotografickému doprovodu, který je řazen na konec soupisu jednotlivých čísel. Článekovou bibliografii doplňuje autorský rejstřík. Ten nevěnuje pozornost zaběhlým pseudonymům autorů (např. Egon Bondy), v takovém případě ponechává pouze pseudonymy. V jiných případech užití pseudonymu je dodána informace o vlastním jméně autora příspěvku. K autorskému rejstříku jsou pro snadné dohledání a orientaci dodána čísla článků. Autorský rejstřík doplňuje soupis anonymních příspěvků. Celkem je v samizdatové RR 351 článků.

číslo 1, [1985]

„Toto číslo je věnováno Ivanu Jirousovi“

Havel, Václav: Šest poznámek o kultuře; s. [1–8]. [Článek o kultuře a svobodném tvoření; datováno „Hrádeček (11. 8. 1984)“] **1**

[Jirous, Ivan M.]: Magorova labutí píseň; s. [11–39]. [Básnická sbírka napsaná ve valdickém vězení.] **2**

Kremlička, Vít: Autentický kulovátor, Zvonění; s. [40–44]. [Básnická sbírka.] **3**

Bondy, Egon: O počasí; s. [45–55]. [Jedná se o „výbor, básně z let 79–82“.] **4**

Topol, Jáchym: Eskymáckej pes, Stěhovavá tvář; s. [56–68]. [Výbor z básní. Eskymáckej pes je z roku 1982, Stěhovavá tvář z roku 1983.] **5**

Krchovský, J. H.: Básně z let 1978–1982; s. [70–84]. [Výbor z poezie.] **6**

Jindra Tma [=Topol, Jáchym]: Noty pro podzimní bytost; s. [86–91]. [Jedná se o „výbor ze sbírky, 1984“.] **7**

Románová příloha

Bondy, Egon: Nový věk; s. [92–120]. [„Románová příloha JEDNOU NOHOU (Čtení do vany)“.] **8**

Inzerce:

Zinověv, Alexandr: Zející výsiny; s. [10]

RR inzerce: Dívky, čtete básně; s. [69]

Boudník, Vladimír: dopis z 30. 8. 1963; s. [85]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 1, [1985]:

Titulní strana obálky

Fotografie Pocty Magorovi 27. 1. 1985 Praha

Frontispis k Mogorově Labutí písni; s. [9]

číslo 2, 1985

Havel, Václav: Thriller; s. [1–8]. [Úvaha. „Napsáno na žádost Hessenského rozhlasu pro jeho cyklus o problematice mýtu.“] **9**

Klíma, Ladislav: Má praxe (od dvou let nezměněná); s. [4–8]. [Stat' datovaná z roku 2. 2. 1922. „Následující stat'-dopis je přetištěna z knihy ‚Filosofické listy Lad. Klímy‘, kterou vydal v Praze v říjnu 1939 Jan Pohořelý jako 2. svazek edice Přátelství.“] **10**

Zajíček, Pavel: Tok okamžiků (dopisy z vězení); s. [9–30]. [Dopisy z vězení z března 1976 až března 1977. Zredigované autorem 24. 12. 1977.] **11**

Lampl, Petr: Několik básní, Loutkářova zamyšlení; s. [32–33]. [Jméno uvedeno jako Ing. Petr Lampl (zvaný Peťák). Osm básní a prozaická úvaha nad prací loutkáře.] **12**

Pánek, Fanda: Básně z let 1982–1985; s. [34–46]. [Poezie.] **13**

Černá, Jana: Adresát Milena Jesenská (1. pokračování); s. [47–62]. [Vzpomínková kniha na matku autorky – na Milenu Jesenskou.] **14**

Boudník, Vladimír: Texty a dopisy; s. [63–75]. [Úvahy o umění. „Níže uvedené texty pocházejí z pozůstalosti doktora P. Otiskujeme je zde bez vědomí jejich současného držitele. JN“] **15**

Singer, Isaac Bashevis: Kafkův přítel; s. [76–84]. [Povídka. „Povídka Kafkův přítel byla přeložena z knihy Isaac Bashevis Singer: A Friend of Kafka and Other Stories vydané nakladatelstvím Penguin Books v roce 1979. Březen 1980. Trans. Jetel.“] **16**

Daníček, Jiří: Anděl a rukavice; s. [85–86]. [Povídka.] **17**

SOCHA [=Socha, Martin]: Ze sbírky Blbcovi; s. [88–89]. [Básně.] **18**

Anna Wágnerová [= Landovská, Beatrice]: Několik básní ze sbírky Geniální vystoupení; s. [90–95]. [Básně. Datované v Praze 1984.] **19**

Arendtová, Hannah: Co je svoboda?; s. [96–114]. [Úvaha o svobodě s úvodním slovem o autorce.] **20**

Literární příloha

Romští anonymové; s. [115–137]. [Povídky a básně. „Příloha JEDNOU NOHOU (čtení na aero-bic)“. Obsahuje povídky Syn proti otci, Strejček koňská noha, Janči, Karela a Víte, kdo byla ta stará gádži? a básně Marynda.] **21**

Výtvarný a fotografický doprovod č. 2, 1985:

Titulní strana obálky

Fotografie Pavla Zajíčka z roku 1979; s. [31]

Dvě fotografie Fandy Pánka z roku 1984; s. [36]

Obraz Vladimíra Boudníka z roku 1956; s. [71]

Rukopis dopisu Vladimíra Boudníka; s. [71]

Obraz Vladimíra Boudníka z roku 1985; s. [73]

Koláž ze Sochových textů; s. [87]

Plakát ke sbírce Geniální vystoupení; s. [90]

číslo 3/4, 1986

„Toto číslo je věnováno památce Roberta Komoura.“

Krátké zprávy; s. [1]. [Pět redakčních zpráv.] **22**

Singer, Isaac Bashevis: Klíč; s. [2–8]. [„Povídku Klíč z knihy povídek Isaaca Bashevisa Singera A FRIEND OF KAFKA AND OTHER STORIES přeložil Jetel. Prosinec 1985.“] **23**

Shepard, Sam: Měsíc jestřábí luny; s. [10–18]. [Próza.]	24
Tolkien, John Ronald Reuel: O prstenech moci a třetím věku (Čímž končí tento příběh); s. [19–31]. [Próza. Završení trilogie Pána prstenů.]	25
2× Indiáni; s. [32–35]. [Povídky Žárlivý démon a Děvka s indiánskou tematikou. „Z ‚American Indian Literature‘ University of Oklahoma Press, 1980. Povídky ‚Harlot‘ a ‚Jealous Ghost‘ přeložil J.“]	26
Beckett, Samuel: Všechny padající (rozhlasová hra); s. [36–57]. [Obsahuje bibliografii Samuela Becketta v datech. „Z polštiny, informativní překlad pořídila redakce“.]	27
Mácha, Karel Hynek: Deník z roku 1835; s. [59–67]. [Ukázka z dešifrovaného deníku K. H. Máchy.]	28
Zemanová, Jiřina: Ukázky ze sbírky „P. F. 82“ a „Slova“; s. [68–72]. [Poezie.]	29
Brabec, Jan: Z jedné strany na druhou; s. [73–76]. [Poezie.]	30
Vydra, Luboš: 2 povídky; s. [77–81]. [Povídky s názvem Těm, kteří se po dlouhé době ohlédnou a Na venkovanském hřbitůvku aneb Paní učitelce s láskou. První povídka datovaná „9. 8. 85“.]	31
Němec, Rudolf: Malířská cesta; s. [81–89]. [Próza. Text datován na rok 1978 s podtitulem „Kdo něco prožívá, ten nekopíruje.“]	32
Topol, Jáchym: Popiš si ksicht!; s. [90–92]. [Próza.]	33
Lukeš, Jan: Dopis prof. Stuchlíkovi; s. [94–101]. [Dopis datovaný „V Praze 13. 1. 1966“. S informací o autorovi.]	34
Černá, Jana: Adresát Milena Jesenská (2. pokračování); s. [103–139]. [Vzpomínková kniha na matku autorky – na Milenu Jesenskou.]	35
Wilson, Paul: Jaký je to dělat rock v policejním státě?; s. [140–148]. [Úvaha o tvorbě hudby v totalitním režimu. Text s podtitulem „Stejný jako všude jinde, jenom těžší. O moc těžší.“ Datován na „únor 1983“.]	36

Plastic People – Půlnoční myš (některé ukázky z poslední nahrávky); s. [148–153].
[Ukázky textů hudební skupiny Plastic People of the Universe z alba Půlnoční myš,
nahráno „duben–říjen 1985“.]

37

Palouš, Martin: Opuštění země; s. [155–163]. [Úvaha o emigraci, „věnováno Ivanu
Dubskému k padesátým pátým narozeninám“.]

38

Literární příloha

Havel, Václav: Largo desolato; s. [164–202]. [Divadelní hra o sedmi obrazech. Bylo
„věnováno Tomu Stoppardovi“. „Příloha Jednou nohou (ČTENÍ DO PĚŠÍ ZÓNY)“.]

39

Inzerce:

Jednou nohou; s. [77]

RR inzerce: Nemějte nás doma; s. [102]

RR inzerce: Zbytečná autocenzura; s. [154]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 3/4, 1986:

Titulní strana obálky

Grafika, bez autora, bez datace; s. [9]

Grafika, bez autora, bez datace; s. [58]

Grafika, bez autora, bez datace; s. [93]

Titulní strana časopisu Mademoiselle; s. [140]

číslo 5, [1986]

Soudruh Mauser: Úvodník; s. [1–2]. [Úvodník. „Za redakci Revolver revue JN: Mladý muž, který se vyzná.“] 40

Krátké zprávy; s. [2–3]. [Pět zpráv. Redakční poznámky k předchozím číslům, dodatečné informace k aktuálnímu číslu a vyjádření ke kulturní produkci. Navíc je tam dodatek „Ještě k Jazzové sekci... (po uzávěrce)“.] 41

Singer, Isaac Bashevis: Holubi; s. [4–9]. [Povídka. „Anglickou versi povídky, psané v jidiš, pořídil autor, I. B. S., ve spolupráci s Elizabeth Shubovou. Do češtiny přeložil Jetel. Září 1986“.] 42

Lovecraft, H. P.: Účastník slavnosti; s. [10–18]. [Próza. S krátkou biografickou a bibliografickou zprávou o autorovi.] 43

Bukowski, Charles: Povídky, básně, rozhovor; s. [19–62]. [Osm povídek s krátkou informací o životě Charlese Bukowského. Obojí převzaté z „doslovu k cyklostylovanému vydání povídek Ch. Bukowského, bez podpisu. Z uvedené knihy přebíráme i některé naše ukázky.“ Pět básní „ze sbírky ‚Love Is The Dog From Hell‘ pro Revolver revue přeložil J.“ Rozhovor uvedený pod názvem „Playboy interview (otevřený rozhovor s mužem, jehož denním chlebem je psaní, chlast a mrdání)“ z 10. září 1977 do časopisu Playboy přeložil -if-.] 44

[Placák, Petr]: Tichá modlitba od Petra Placáka; s. [63–72]. [Básnická skladba.] 45

Vacek, E.: Povídky; s. [73–78]. [Povídky Převodovka, Lunapark, Ráno, Červnová noc s krátkou biografickou zprávou o Eduardu Vackovi.] 46

Ž. [=Hrubý, Josef]: Jsem sirotek; s. [79–81]. [Povídka. „Autor povídky chce zůstat anonymní. Další dvě jeho práce přináší Vokno č. 11.“] 47

Beneš, Jan: Na místě, Rezumé; s. [81–86]. [Povídky. S krátkou informací o autorovi.] 48

P. P. [=Placák, Petr]: Vihorlat; s. [87–90]. [Vzpomínky. Datováno na srpen 1986.] 49

Jirous, Ivan Martin: Ochranný dohled; s. [91–103]. [Poezie, datováno 1985.] 50

[Placák, Petr]: Medorek; s. [104–140]. [Próza. Ukázka z románu.] 51

Hendrix [=Smetana, Vladimír]: The Primitive Group (Paměti starého rockera); s. [141–149]. [Vzpomínky věnované „Olegovi, Markétě, Aleně a Ivaně“ a datované na červen 1985.] **52**

Céline, Louis Ferdinand: Dva rozhovory, uskutečněné krátce před autorovou smrtí; s. [150–157]. [„Poslední sbohem svému mládí“ (rozhovor s Claude Bonnefoyem) a „Ten, kdo mluví o budoucnosti, je ničema. V životě jde o přítomnost. Kdo se dovolává svých potomků, mluví do větru.“ (rozhovor s André Parinaudem). „Přeloženo z francouzského týdeníku Arts, č. 830, a 832, r. 1961.“ „Použil Petr Pujman, překlad pův. „Nord“ ve Svět. lit.“] **53**

Články a úvahy

Magor [=Jirous, Ivan M.]: Režim za všechny prachy; s. [158–160]. [Datováno na říjen–listopad 1980.] **54**

Horna Pigment [=Lamper, Ivan]: Vídeňská vědma, detektiv Skalák, P. T. Paříž, D. H. Rotterdam aneb „...a bude hůř!“; s. [161–162]. [Kritika recenzí románu „...a bude hůř!“ Jana Pelce. Text je datován na srpen 1986.] **55**

Revolver revue report

Janča, Milan: Valdice u Jičína; s. [163–167]. [Zpráva o poměrech ve věznici ve Valdicích. Článek datován na březen 1983, Šumice. Obsahuje i krátkou informaci o autorovi.] **56**

tým M. A. [=Topol, Jáchym]: Dál od toho dunění zvonů, Lennonov, kde bude Š., aneb příběh MOSKEVSKÝHO ANDĚLA z pera zvláštního dopisovatele „revolver revue“; s. [168–176]. [Povídka kritizující společnost v Praze. Text je datován na srpen 1986, zpracoval: tým M. A.] **57**

Inzerce:

Charles Bukowski a knihy nakladatelství City Light Books; s. [50]

[Beneš, Jan]: Zelenou nahoru. Vydalo Sixty eight Publishers.; s. [85]

Beneš, J.: Žádné kvítí. Vydaly Rozmluvy; s. [86]

Kritický sborník; s. [103]

Edice Jazz Petit; s. [140]

Časopis Vokno; s. [157]

Časopis Sado maso; s. [160]

Edice Mozková mrtvice, razítko MM; s. [162]

Jirous, I. Martin: Magorovy labutí písňe; s. [167]

INFOCH (Informace o Chartě 77); s. [173]

Edice pro více; s. [173]

Časopis Pražské komunikace; s. [176]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 5, [1986]:

Titulní strana obálky

[Placák, Petr]: Medorek; s. [18]

Fotografie Charlese Bukowského; s. [19]

Fotografie Ivana Martina Jirouse a jeho rodiny; s. [91]

Fotografie Tonyho Ducháčka na vnitřní straně zadního obalu

číslo 6, 87

Úvodník

Orten, Jiří: Projev noci (Z pozůstalosti Jiřího Ortena); s. [1–2]. [Reflexivní úvaha o samotě. Text datován 14. 6. 1941.]

58

Překlady

Greene, Graham: Způsoby úniku; s. [3–5]. [„Ukázka z druhého dílu autobiografie nazvané Způsoby úniku /Ways of Escape/. První díl /A Short of Life/ vyšel česky /Kus života, Vyšehrad 1974/, druhý díl za stávající situace nikdy nevyjde.“] **59**

Céline, Louis Ferdinand: Pocta Zolovi; s. [6–8]. [Veřejná přednáška. Pro RR JN vybral, přeložil a poznámku napsal Louis.“] **60**

Lovecraft, H. P.: Divák; s. [9–12]. [Hororová povídka.] **61**

Miller, Henry: Tiché dny v Clichy; s. [13–43]. [Ukázka eroticky laděné prózy s biografickou a bibliografickou informací o autorovi. Životopisnou část přeložil P. T. V překladu Jaroslava Kořána, přebrán z č. 33 ‚Sešitů‘. RR JN“] **62**

Sontagová, Susan: Projekt návštěvy Číny; s. [44–54]. [Prozaický esej. Pro JN přeložil Ch.] **63**

Savickij, Dmitrij: Slova; s. [55–62]. [Próza s krátkou informací o autorovi. „Z francouzského originálu Les mots – publikovaného v Lettre internationale č. 9 1986, přeložil pro RRJN -fp-.“ Únor 1987.] **64**

Čeští autoři

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Džez, První pomoc, Námluvy; s. [63–72]. [Tři povídky. S krátkou informací o autorovi.] **65**

Tichá, Františka: Touha po nemoci; s. [63–65]. [Výbor z veršů s krátkou informací o autorce. „Touha po nemoci“ je redakční výbor z jejích textů.“ Básně: (Pane Bože...), Mám v sobě zašitýho, Čekání na nezvěstné dítě, Touha po nemoci.] **66**

Benetková, Marie: Pí Pate, Zlatý kopec; s. [76–103]. [Prózy. Povídka Zlatý kopec nese podtitul Dějiny české undergroundové komuny. „Poznámka o autorce – viz ‚Krátké zprávy‘.“] **67**

Vít Sval [=Kremlička, Vít]: Útěšné putování; s. [104–110]. [Úryvek z prózy.] **68**

Wernisch, Ivan: Cvičné město; s. [111–119]. [Jedná se o „výbor ze sbírky Jako kdyby byl“ z roku 1985 vydané v edici KDM.] **69**

Interview

Hlavsa, Milan: „Tentokrát bez maskovacích manévřů...“; s. [120–147]. [Interview Milana Hlavsy s Derekem Windbreakerem pro časopis On the Corner. V překladu, který pro RRJN provedl tým M. A., byl vypuštěn dlouhý poznámkový aparát, umožňující americkému čtenáři lepší orientaci v českých realitách.“] **70**

Články, úvahy, recenze, informace, články, polemiky

Ostrikerová, Alicia: Americká poezie – jak ji dnes formují ženy; s. [148–151]. [Článek „z Book Review, březen 1986 pro RR JN přel. AN-“ s krátkou informací o autorce.] **71**

Orton, Joe: Legendy a svědkové; s. [152–155]. [„Podle článku R. Rainera – ‚Orton’s Cottage Industry‘ -, Fine Out, listopad 86; pro RR JN přeložil -j-“.] **72**

Hingley, Ronald: Stalingrad a Stalinův teror; s. [156–159]. [Recenze románu Vasilije Grossmana Život a osud, přeložil Robert Chandler. S informací o R. Hingley.] **73**

Grossman, Vasilij: „Každý si vzpomněl na sedmatřicátý“; s. [159–160]. [Úryvek z románu Vasilije Grossmana Život a osud.] **74**

Godolphin, David: Nenápadné chlubení slavnými známými; s. [160–161]. [Recenze knihy Vyslyšené modlitby od Trumana Capota, která vyšla v „Time Out, 19. 10. 1986“. „Obě dvě výše uvedené recenze – včetně ukázky z „Života a osudu“ – pro Revolver revue Jednou Nohou přeložil -an.“] **75**

Řezina, Vojtěch: Není všechno zlato...; s. [162–165]. [Věnováno Mistru Trentovi.] **76**

Sax von Drak [=Vondra, Alexandr]: Všechno je dovoleno, ale ne vše prospívá; s. [166–174]. [O Bondym a jeho próze Bezejmenná, datováno na leden 1987.] **77**

Články, úvahy, polemiky, recenze

Horna Pigment [=Lamper, Ivan]: Zpívá hlasitě, ale falešně (Bondyho „Bezejmenná I.“); s. [175–184]. [Recenze textu Egona Bondyho Bezejmenná I. Datováno na leden 1987.]

78

Bondy, Egon: Odpověď panu H. P.; s. [184–187]. [Datováno „E. B. 13. 1. 87“.] **79**

Ištván Lözedi: Několik poznámek k anonymní stati pojednávající o prozaické práci Egona Bondyho „Bezejmenná, díl I.“; s. [187–193]. [Polemika s Ivanem Lamperem. Text datován na „leden 1987“.] **80**

Kočka, František: Medorek. Značně opožděný ohlas stejnojmenného prozaického díla.; s. [194–196]. [Recenze Medorka Petra Placáka, datované „11. – 12. 11. 1986“.] **81**

RR report

Wolf, Jiří: Mám se stále dobře; s. [197–203]. [Reportáž o pobytu ve vězení, datováno na „říjen 1986“.] **82**

Hull, Jennifer: Narkomani v zemích srpu a kladiva; s. [204–205]. [„Článek od J. Hull ‚Shooting up under the Red Star‘ z časopisu Times, leden 87“, „pro RRJN přel. - at -“] **83**

Sax von Drak [Vondra, Alexandr]: Rock s vyprázdněným obsahem aneb čekání na roky plodnější; s. [206–207]. [Recenze Rockfestu z Lucerny 15. 2. 1987. Datováno 18. 2. 1987.] **84**

Dopisy čtenářů

Váš zdaleka ne jen „Letmý čtenář“; s. [208–209]. [Dopis, Praha.] **85**

Dopis pro Jednou nohou!; s. [210]. [Dopis podepsaný jako „studentka Drahuše“, je zde i odpověď redakce.] **86**

Dopis podepsaný Dělný člověk; s. [211]. [Dopis z Prahy.] **87**

Příloha

Sedloň, Petr: Příběh Garáže; s. [212–221]. [O Garáži. Jsou zde uvedeny i texty písní Garáže. „Autorská práva vyhrazena pro: Tony Ducháček“, uvedené texty jsou: Voči, Neonový slunce (text: Vaťák), Princezny, Modrá krev, Ve společném hrobu, Sály (text: Pavel Novotný), Cobra, V káře vojetý, Meadow, Můj kámoš povídá, Měsíc ocelový fauny, Truman Capote, Furt tak dál (text: Pavel Novotný, Classic rr band), Holky, Charlie, Base Ball, Nosit v hlavě spoustu věcí, Dej si říct, Molotow coctail, Steak Break, Hroši, Vidim že se bavíš, Hey Blue, Bejt sebou jsou dobrý časy, Commandante.]

88

Inzerce:

RR inzerce; s. [2]

Autor Josef Hiršal; s. [2]

Časopis O divadle; s. [12]

Autor Timothy Garton Ash; s. [17]

Už na to seru, protože to mám za pár; s. [17]

Časopis Pražské komunikace; s. [43]

Konrad, Gyorgy: Spoluviník – vydal Index; s. [48]

Konrad, Gyorgy: Spoluviník – vydal Index; s. [62]

Časopis Kritický sborník 3/86; s. [66]

Časopis Kritický sborník 4/86; s. [68]

Informace o Chartě 77; s. [85]

[Placák, Petr]: Medorek – vydala Mozková mrtvice; s. [85]

Filozoficky orientované časopisy Reflexe a Paraf; s. [110]

Bukowski, Charles: Připoutejte se – vydala Mozková mrtvice; s. [113]

Wernisch, Ivan: Jako kdyby byl – vydala edice KDM; s. [119]

Tituly edice KDM; s. [119]

RR inzerce: Nemusíte používat Old Spice. Stačí, budete-li číst Revolver Revue Jednou nohou a ženy vás budou milovat.; s. [119]

[Jirous, Ivan Martin]: Magorovy labutí písně; s. [147]

Timothy Harton Ash; s. [155]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [156]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [159]

Časopis 150 000 slov; s. [160]

Časopis O divadle; s. [161]

Časopis Vokno; s. [161]

Časopis Vokno; s. [165]

Novák, Jan: Stripties Chicago – vydalo Sixty eight publishers; s. [174]

Časopis Pražské komunikace; s. [174]

Edice Mozková mrtvice; s. [184]

Bondy, Egon: Výhledy; s. [186]

Václav Havel; s. [187]

Havel, Václav: Dálkový výslech; s. [193]

Časopis Paternoster; s. [196]

Konrad, György: Spoluviník – vyšlo v Indexu; s. [203]

Řezníček, Pavel: Kráter Resnik; s. [205]

Skupina Plastic People of the Universe; s. [207]

Jaroslav Foglar; s. [209]

Kuběna, Jiří: Hvězda a kříž; s. [211]

Skupina Garáž; s. [220]

Udělení Ceny RR:

Cenu redakční rady Revolver revue Jednou Nohou za rok 1986 obdrželi tito autoři: Josef Škvorecký (Toronto), Jan Beneš (California), Jan Novák (Chicago); s. [62]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 6, 86:

Titulní strana obálky

Fotografie Martina Palouše; s. [121]

Fotografie Milana Hlavsy s Paulem Wilsonem; s. [123]

Fotografie Příloha RR JN Garáž

číslo 7, 87

Zahraniční autoři

Eduard Limonov [=Savenko, Eduard Venjaminovič]: Love, Love, Love; s. [1–9]. [Povídka. „Z časopisu WOLKENKRATZER č. 1 a 2/87 pro Revolver revue přeložil - nP-.“] **89**

Brandys, Kazimierz: Měsíce (říjen – prosinec 1983); s. [10–22]. [Vzpomínky. „Kultura č. /1984, Pro rr (informativně) přeložil -aPy; nepatrně zkráceno.“] **90**

Bukowski, Charles: Kid Stardust na jatkách a Kopulující mořská panna z Venice, Kalifornie; s. [23–32]. [Dvě povídky. Přebráno „z knihy FUCKING MACHINE pro RR přeložil kaJ.“ S bibliografií Charlese Bukowského.] **91**

Čeští autoři

Kreibich, Karel: Soukromá podoba veřejnosti; s. [33–74]. [Sugestivní próza. „Pozn. – Karel Kreibich (pseudonym), dosud nepublikoval, žije v Praze, ‚Soukromá podoba veřejnosti‘ je text z roku 1983.“] **92**

Novák, Jan: Komisař Šídlo; s. [75–84]. [Básnická poéma, detektivka.] **93**

Doležal, Karel: Demiurg Jan Novák (1925–1980) aneb Zaklínání samoty; s. [85–88]. [O Janu Novákovi.] **94**

Palouš, Martin: Hledání příběhu – 1. Část (tři zprávy o četbě); s. [89–105]. [První část recenze, která se zabývá tvorbou Bukowského, s ukázkami.] **95**

Bondy, Egon: Kádrový dotazník; s. [106–127]. [Poezie. „Text se skládá ze tří částí. První byla napsána od 7. do cca 27. 6. 1962, na čtyřikrát, v hospodě U Mišky, U pomníku, U pěti králů a ve vyhlídkové kavárně na nábřeží Kyjevské brigády. Druhá byla napsána převážně v létě 1965, po nocích, doma v Podolí, Nad Spádem 17. Třetí je sestavena z krátkých úryvků psaných r. 1967, převážně v srpnu, při vycházkách z kliniky. Pozn. aut.“] **96**

Havel, Václav: Příběh a totalita; s. [114–128]. [Esej na téma totality a západních médií. „Napsáno v dubnu 1987 pro REVOLVER REVUE a věnováno Ladislavu Hejdánkovi k šedesátinám.“] **97**

j. tma [=Topol, Jáchym]: Možná bych docela rád; s. [129–136]. [Poezie. Texty: Možná že bych docela rád, Živé květy, Indiánský rys, Obora.] **98**

Topol, Josef: Stěhování duší (meditace pro herečku); s. [137–152]. [Divadelní hra. Součástí je informace o autorovi.] **99**

RR interview

Jak chutná moc bezmocných (rozhovor s Martinem Paloušem); s. [153–168]. [Rozhovor, především o Chartě 77, byl proveden v Praze a je datován na „duben 1987“.] **100**

RR články, recenze, úvahy

Siňavskij, A.: Setkání v Neapoli; s. [169–170]. [Článek o objevující se socialistické propagandě v Neapoli, „a-ya č. 5, 1983 pro RR přeložil -nt“.]

101

Savickij, Dmitrij: Směrem k Sovětům; s. [171–173]. [Úvaha o ruských autorech. Z francouzštiny pro RR JN přeložil -fp-, květen 1987.“]

102

Savickij, Dmitrij: Literatura předpekli (Papá Hemingway a literatura moskevského undergroundu); s. [173–177]. [Článek o ruském literárním trhu. Z francouzštiny pro RR JN přeložil -fp-, květen 1987.“]

103

Konwicki, Tadeusz: Kterou cestou; s. [178–182]. [Článek o polských Židech a 2. Světové válce, pro RR přeložil T.]

104

Gilbert, M.: Hrůzostrašný podvod; s. [183–188]. [Recenze knihy Kronika židovského ghetta v Lodži (1941–44), autor recenze: Martin Gilbert. Recenzi „pro Revolver revue přeložil -aP-“. Je k tomu i fotografický doprovod.]

105

Kuroň, Jacek: Vzpomínka na Edwarda Lipínského (1888–1986); s. [189–193]. [Vzpomínku „sepsala Marie Wiernikowska ANEKS 41–42, podzim 1986, z polštiny přeložil -aP-“. Obsahuje informaci o autorovi.]

106

Krása jako symbol pravdy (rozhovor s Andrejem Tarkovským); s. [194–198]. [Pracovní překlad pro RR JN pořídily Puci & Mici. S informací o Tarkovském a jeho filmografii.]

107

Surkov, E.: Andrej Tarkovskij: Nostalgie; s. [199–202]. [Rozhovor o filmu Nostalgie „in: Něželja 1987/13 (příloha Izvěstij)“; „Pracovní překlad pro RR JN pořídily Mici a Puci“.]

108

Gates, David: Poskvrněný génius (Thomas Wolfe); s. [203–204]. [Recenze K domovu pohled: Život Thomase Wolfa. Recenzi napsal: David Herbert Donald; pro RR přeložil -aP- K článku je přiložena fotografie Thomase Wolfa.]

109

Warhol, Andy: Jizvy osudu; s. [205–208]. [O životě Warhola. Vytvořeno „podle článku Jacka Krolla ‚The Most Famous Artist‘, Nwesweek, 9. 3. 1987, pro RR JN volně přeložil -s-“.]

110

Warhol, Andy: Poslední interview (čili poslední večere pop artu: umění a reprodukce, historie a rozmluvy, aneb dva Ježíšové a dva papežové od papeže pop artu.); s. [209–213]. [„Interview Paula Taylora s Andy Warholem z ‚Flesh Artu‘, duben 1987, pro RR JN přeložil -mj-“.]

111

Graw, Isabella: Čekání na Basquista; s. [214–216]. [Článek o výstavě a tvorbě Jean-Michel Basquiata.]

112

Graw, Isabella: Rozhovor Isabelly Graw s Jean-Michel Basquiatem; s. [217–218]. [Rozhovor „z Wolkenkratzer Art Journal 1/1987 pro RR přeložil -if-“.]

113

Řezina, Vojtěch: Jeden příběh; s. [219–221]. [Článek o různorodosti undergroundu, „20. 5. 1987 (S použitím zahraničních pramenů).“]

114

RR report

Panelák: Podzim 86 v Polsku; s. [222–228]. [Článek popisující politické uvolňování v Polsku, „prosinec 1986 -Panelák-“.]

115

RR rock report

giorgio: Jaká je alternativa?; s. [229–232]. [„Reportáž z Festivalu alternativní hudby Marchowka, který se konal ve Varšavě 27. – 29. Března 1987“, datováno „Praha, květen 1987“.]

116

Sedloň, Petr: Orgie dechových nástrojů; s. [233–235]. [Recenze nových nahrávek z roku 1987 kapel: Dybbuk, Laura a její tygři, Garáž, Krásné nové stroje.]

117

Garáž: Důležité upozornění; s. [235]. [Upozornění, ve kterém se skrz RR vyjadřuje Garáž ke spojení Mejly s Garáží.]

118

Zasláno RR

Anonym: Na poezii ve sborníku Jednou nohou je sympatické...; s. [236–237]. [Ohlas „oficiálního literárního vědce, který si přeje zůstat zcela anonymní“, věnuje se poezii v RR.] **119**

Těsná, Zdena: A tak se stalo...; s. [237–238]. [Dopis, který se pozastavuje nad polemikou Bondyho Bezejmenné.] **120**

[Corrector]: Vážená redakce!; s. [238]. [Oponuje textu „Zdaleka ne jen letmého čtenáře“. Podepsané: Dokonalé účtě Corrector, Praha.] **121**

Inzerce:

RR a RR Editions; s. [2]

Povídka Eduarda Limonova Love, Love, Love přeložena z Wolkenkratzer; s. [5]

Foglar, Jaroslav: Tajemství Velkého Vonta; [s. 8]

RR inzerce: Hey, lookem! Follow me, out of ghetto!); [s. 9]

RR inzerce: Haló, hezouni! Pojd'te za mnou! Ven z ghetta!; s. [11]

RR inzerce; s. [14]

Časopis Názory; s. [16]

Časopis Vokno; s. [17]

Časopis Pražské komunikace; s. [20]

Michnik, Adam: Taková doba; s. [22]

Bukowski, Charles: Love is a dog from Hell; s. [26]

RR inzerce: Haló, hoši! Chcete být milí, krásní, chytrí a oblíbení? Založte si svou vlastní literární revue!; s. [26]

Kritický sborník 4/85, str. 92; s. [29]

RR inzerce: Nestyd' se být intelektuálkou, sluší ti to. A co jiného je Revolver style?; s. [31]

RR Editions; s. [31]

Solženicyn, Alexandr: Souostroví Gulag; s. [31]

Limonov, Eduard: Love, Love, Love – v tomto čísle RR; s. [32]

Časopis Fragment; s. [88]

Konrad, György: Spoluviník – vydal Index; s. [88]

Bukowski, Charles: Připoutejte se – vydaly RR editions; s. [105]

RR editions připravují: Reed, Lou: Song Book; s. [105]

RR inzerce: kluka/holky smějící se a k tomu I love the sun and RR; s. [113]

Fotografie Václava Havla; s. [114]

Foglar, Jaroslav: Tajemství Velkého Vonta; [s. 121]

Havel, Václav: Dálkový výslech; s. [123]

J. H. Krchovský: Kruh kolem lůžka; s. [127]

Kolář, Jiří: Prométheova játra – vydalo Sixty eight publishers; s. [127]

Havel, Václav: Dopisy Olze – vydalo Sixty eight publishers; s. [128]

[Placák, Petr]: Tichá modlitba od Petra Placáka; s. [130]

Novák, Jan: Miliónový jeep; s. [152]

Informace o Chartě 77; s. [155]

Časopis Názory; s. [156]

Časopis Krytyka; s. [157]

RR inzerce: Měsíc ocelový fauny a další texty Tony Ducháčka (RR č. 6); s. [159]

J. Tma [=Topol, J.]: Náhodnejch 23; s. [160]

Charles Bukowski; s. [163]

Řezníček, Petr: Kráter resnik; s. [165]

RR inzerce: Revolver Revue – magazín vydávaný profesionály!; s. [167]

Informace o Chartě 77; s. [168]

Mannhelmer, Max: Vzpomínky; s. [168]

Časopis A-YA; s. [169]

Časopis 150 000 slov; s. [170]

Klíma, Ladislav: Český román; s. [177]

Časopis Kultura; s. [182]

Novák, Jan: Miliónový jeep; s. [182]

Časopis Achipelag; s. [190]

Časopis Zeszyty literackie; s. [191]

Konwicki, Tadeusz: Podzemní řeka, podzemní práce; s. [192]

RR inzerce: Nikdo nechce být sám. Ani ty! Muži a ženy žijící ve stylu Revolveru objevili tajemství, jak žít v tomto nebezpečném světě, a přitom nebýt ohrožen. Live in revolver style!; s. [198]

Příští číslo RR; s. [202]

Amis, Kingsley: Ruská schovávaná; s. [204]

Hudební skupina The Velvet Revival Band and Elsa; s. [208]

RR inzerce: Intelektuále! Nestyd' se za to, že jsi chytrý! I to je Reovolver Style!; s. [218]

Michnik, Adam: Takie czasy... rzecz o kompromisie (1985); s. [218]

RR inzerce: ABC – vynikající obranný lak na rozmnožovací blány! Vyrábí Gama, národní podnik České Budějovice. Pozor! Hořlavina!

Nakladatelství Nowa; s. [223]

Časopis Lettre internationale; s. [226]

Časopis L'Autre journal; s. [228]

RR inzerce: Nemrač se, zlato. Voni i hezcí kluci to maj těžký.; s. [238]

Buber-Neumann, Margarete: Kafkova přítelkyně Milena; s. [238]

RR inzerce: Čti nahlas. I zdi mají uši.; s. [239]

Udělení Ceny RR:

Literární cenu „RR MAKERS“ za rok 1987 obdržel Tony Ducháček za autorství a interpretaci textů, jejichž poetika pomohla Revolveru ujasnit si svůj styl. V minulosti tuto cenu dostali: Jan Novák (Chicago), Josef Škvorecký (Toronto), Jan Beneš (California).; s. [152]

Literární cenu „RR MAKERS“ za rok 1987 dostal Tony Ducháček, za autorství a interpretaci textů, jejichž poetika pomohla Revolveru ujasnit si svůj styl!; s. [239]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 7, 87:

Titulní strana obálky

Fotografie oka; s. [129]

Fotografie Ladislava Klímy; s. [177]

Fotografie Deportování. Lodžské ghetto, 1941–42. Foto: M. Grossman; s. [184]

Fotografie Pracující děti. Lodžské ghetto, 1941–42. Foto: M. Grossman; s. [186]

Fotografie Thomase Wolfa z roku 1935; s. [203]

Fotografie Warhola: Foto R. Avedon (1969); s. [205]

Fotografie Basquiat/Warhol: Bez názvu 1984; s. [215]

Fotografie Warhola a Basquiata, foto G. Dunlop, 1986; s. [215]

Fotografie obalu kazety; s. [233]

číslo 8, 87

Brandys, Kazimierz: Měsíce; s. [1–15]. [Deník polského emigranta z let 1982 až 1987. S krátkou informací o autorovi. Převzato z „Duben, květen 86; leden 87 – Kultura 6/1987; červen, červenec 82 – Zeszyty literackie č. 3 (zima 1983)“ a „pro RR přeložil -nP-“.]

122

Sheppard, R. Z.: Varšavský deník Kazimiera Brandyse; s. [16–17]. [„Na doplnění zařazujeme i překlad americké recenze „Měsíců“, které v USA vyšly pod názvem „Varšavský deník“ (Warsaw Diary).“ „TIME, January 9, 1984. Přel. J.“]

123

Herling-Grudziński, Gustav: Deník psaný v noci; s. [18–22]. [Deníkové zápisky polského emigranta z počátku roku 1987. S informací o autorovi. „Z „KULTURY“ č. 4 a 5/1987 pro REVOLVER REVUE přeložil -aP-“.]

124

Witold Charłamp [=Jastrun, Tomasz]: Vnitřní deník; s. [23–27]. [Deník z opozičního prostředí Polska. S informací o autorovi. „Kultura č. 5/1987, Paříž a Werswanie č. 11/září 1986. Varšava pro REVOLVER REVUE z polštiny přeložil -aP-“.]

125

Marčenko, Anatolij: Mé výpovědi; s. [28–31]. [Zápisky o poměrech v ruských koncentračních táborech. S informací o autorovi. „OBECNOŚĆ (nezávislý literární časopis, Wrocław) č. 17/jaro 1987 z polštiny pro REVOLVER REVUE přeložil -nP-“]

126

Schwartz, Delmore: Ve snech počíná odpovědnost; s. [32–37]. [Povídka. „Z knihy The world is a wedding © 1984“ s fotografií a informací o autorovi. „Pro RR přeložil CH.“]

127

Waits, Tom: „...hrdina je jenom sendvič.“; s. [38–53]. [Medailon o životě hudebníka Toma Waitse s ukázkami z jeho tvorby (Pohled pro pálicí oči, Jack & Neal, Potters Field, To piáno tady pije), diskografie a rozhovory. Překlad textů Z. Pecka. Překlad a zpracování Cafe Steiner & Štamgast.]

128

Eduard Limonov [=Savenko, Eduard Veniaminovič]: Student; s. [53–65]. [Povídka. Pro RR přeložil z francouzštiny -fp- v srpnu 1987.]

129

- Achmatovová, Anna: Requiem; s. [66–73]. [„Básnická sbírka, která vyšla bez svolení autorky v roce 1963 ruský Spolek spisovatelů v zahraničí. Z ruštiny přeložil Robert Vlach.“ S přiloženou fotografií autorky.] **130**
- Smolar, Aleksander: Tabu a nevinnost; s. [74–98]. [Esej o postavení Židů v Polsku. S informací o autorovi, „pro REVOLVER REVUE přeložil -mti-.“] **131**
- Kosiński, Jerzy: Malovaný pták; s. [99–113]. [Ukázka autobiografické prózy z druhé světové války, „z angl. originálu přeložil a poznámku o autorovi napsal pro RR -tš-.“] **132**
- Lovecraft, H. P.: Dagon; s. [114–117]. [Hororová povídka.] **133**
- Wojacek, Rafael: Výbor z veršů a ukázka prózy Sanatorium; s. [118–129]. [Je zde uveden „Životopis“ ironicky zpracovaný autorem. Úryvek „z románu SANATORIUM, píseň pátá“. „Básně zde uvedené jsou ze sbírek SEZÓNA, JINÁ POHÁDKA, KTERÝ NEBYL A NEKONEČNÁ KRUCIÁTA. Pocházejí z širšího českého výboru. Přeložil Josef Anana.“] **134**
- Beattie, Ann: Trpaslíkárna; s. [130–135]. [Povídku „z časopisu New Yorker přeložil ,KKK“.“.] **135**
- Richard, Hell; Roderick, Mc Neil Legs: Dobrodružství Huckleberryho Hella a Legse Sawyera; s. [136–146]. [Povídku „z ,WIENER‘ (Mnichov), leden 1987 pro REVOLVER REVUE přeložil -M-.“] **136**
- Pinter, Harold: Rodinné hlasy; s. [147–155]. [Divadelní hru se třemi postavami „pro RR přel. -ins-“, s krátkou informací o autorovi.] **137**
- Placák, Bedřich: Úryvek z pamětí; s. [156–167]. [Vzpomínky z druhé světové války a za období po válce Prof. Bedřicha Placáka. K textu přiložena i fotografie mladého Bedřicha ve vojenské uniformě.] **138**
- Palouš, Martin: Hledání příběhu – 2. část; tři zprávy o četbě; s. [168–183]. [Druhá ze tří literárních studií, která se věnuje C. S. Lewisovi, psána „srpen – září 1987, psáno pro RR“ a „věnováno Zdeňku Urbánkovi k 70. narozeninám“.] **139**

Jelínek, Dan: Israel 1968; s. [184–202]. [Vzpomínky na život v Izraeli. Jedná se o „pseudonym českého autora, který na přelomu 60. a 70. let žil dva roky v Izraeli“.]

140

Spurný, Jaroslav: Setkání; s. [203–207]. [Povídka. Autor „Setkání“ zařadil do své povídkové knihy ‚Stoly s umakartovým povrchem‘ (1984, Praha, strojopis).]

141

Přemysl Sýkora [=Placák, Petr]: Červený klášter; s. [208–215]. [Text vzpomínkové prózy je „datovaný 28. 7. 1987. Text byl publikován v časopise ‚Prkna Prahy‘ – měsíčník organizace Pražské děti, ročník XIX., č. 1.“]

142

RR interview

Jesus, I’m Tony... (RR INTERVIEW); s. [216–246]. [„Lota Waldstein a Ďábelská čupřina, dvě externí spolupracovnice Revolveru, hovoří s rock’n’rollovou hvězdou – Tony Ducháčkem.“ Lota Waldstein = Eliška Meissnerová; Ďábelská čupřina = Lucie Váchová. Rozhovor doplněn o fotografie.]

143

Recenze, články, úvahy, dokumenty, RR report

Savickij, Dimitrij: Mrtvý jazyk ideologie; s. [247–248]. [Úvaha o ideologickém jazyku. Z „Lettre Internationale č. 12, jaro 1987“ pro „REVOLVER REVUE přeložil T.“]

144

Todorov, Cvetan: Z korespondence; s. [249–250]. [Převzato z „Lettre Internationale č. 11, zima 1986/87; pro REVOLVER REVUE z francouzštiny přeložil T.“]

145

Orwell, George: Spisovatelé a Leviathan; s. [251–255]. [Úvaha z roku 1948 o tom, jak jsou na tom spisovatelé v době řízené kontroly.]

146

Sabat, Marian: Ráj na Sibíři; s. [256–258]. [O Birobidžanu, uměle vytvořeném prostoru pro Židy z Ruska. „MOST (‚wolne pismo‘) č. 9–10, Warszawa, listopad 1986, pro REVOLVER REVUE z polštiny přeložil -aP-“.]

147

Tandem: Leningrad za 8 dní; [s. [259–262]. [Zpráva o 8denním pobytu v Leningradu.]

148

Drawicz, Andrej: Rozhovor s polským překladatelem ruské literatury; s. [263–266]. [„Přeloženo z polského Tygodniku Mazowsze č. 203, 18. 3. 1987 – přeložil Chleba maso.“] **149**

Rozhovor s Irinou Ratušinskou; s. [267–275]. [Rozhovor. „Přeloženo pro RR z New York Review of Books, ze 7. května 1987. Pro RR přel. Z.“] **150**

Hoare, Philip: Děvka z Hershey baru; s. [276–280]. [„Philip Hoare se ohlíží zpět na Capotův divný a barvitý život.“ Pořízeno z „BLITZ č. 47, říjen 1986; pro REVOLVER REVUE z angličtiny přeložil -aP-“.] **151**

Clarke, Gerald: Po deseti letech umlčování básník zase sní; s. [281–282]. [Zpráva o básníkovi z Kuby – Heberto Pallida. Převzato z „TIME, červenec 1985, z angličtiny pro REVOLVER REVUE přeložil -M-“.] **152**

Gray, Paul: Video-artista říká: „Tady to jede.“ s. [282–283]. [Rozhovor s June Paikem, Z „TIME, červenec 1985; z angličtiny pro REVOLVER REVUE přeložil -M-“.] **153**

Secrestová, Meryle: Bouřlivý život a velká láska Salvadora Dalího; s. [284–290]. [O životě a tvorbě Salvadora Dalího. Převzato „z časopisu Smitheonism, říjen 1986, str. 62–71, pro RR přel. -m-“.] **154**

Chalupecký, Jindřich: Příběh Vladimíra Boudníka; s. [291–300]. [Text o Vladimíru Boudníkovi „(z knihy: Na hranicích umění, několik příběhů) 19. VI. 1984“. „Pozn. red. RR: Tento text je přebrán ze Sborníku – památce Jiřího Padrty Praha 1985 a je otištěn bez souhlasu jeho vydavatelů.“] **155**

Polemika

Knížák, Milan: VÝSTAVA 30 výtvarníků v Lidovém domě v Praze – Vysočanech v červenci 87; s. [301–302]. [Kritické poznámky k vystavovaným dílům.] **156**

V., Pivovarov: O zrcadle, líném divákovi a vnitřní svobodě; s. [302–304]. [Polemika s kritikou Milana Knížáka.] **157**

Kočár, Hugo: Recenze knihy rockera Mikoláše Chadimy; s. [305]. **158**

RR dokument

Dopis Tomáše Schilly redakci Rudého práva; s. [306]. [Dopis do RP je datovaný „v Praze 7. 7. 1987“ a od RP dostává odpověď „v Praze 21. 7. 1987“.]

159

Resumé

Resumé; s. [307–313]. [Shrnutí celého čísla v češtině, angličtině, ruštině a němčině.]

160

Inzerce:

Lipski, Jan Josef: KOR; s. [9]

České samizdatové časopisy (Kritický sborník, Střední Evropa, Fragment, Host, Vokno, O divadle; s. [17]

Polské samizdatové časopisy (Wezwanie, Obecność, Krytyka, Kultura Niezależna, Arka, Karta, 21, Most, Solidarność; s. [22]

Časopis Ruské myšlenky; s. [31]

Greene, Graham: Monsignore Quijote; s. [34]

Texty Tonyho Ducháčka; s. [37]

Časopis Jazz's top; s. [39]

Hrabal, Bohumil: Svatby v době; s. [41]

Lotar, Petr: Kde domov můj?; s. [45]

RR inzerce: styl kvalita tradice; s [53]

Weil, Jiří: Život s hvězdou; s. [76]

Pawlak, Antoni, Terlecki, Marian: Každy z was jest Walean; s. [77]

Časopis Anex č. 41/42; s. [79]

Časopis Most; s. [80]

Konrad, György: Spoluviník; s. [83]

Časopis Kultura niezależna; s. [84]

Holzer, Jerzy: Solidarność; s. [86]

ONI; s. [87]

Časopis Obecność; s. [88]

Časopis Vokno; s. [89]

Krall, Hanna: Zdazyć przed Panem Bogiem; s. [90]

Časopis Stańczyk; s. [92]

Dokumenty Archivu Solidarity; s. [93]

Kosinski, Jerzy: The Painted Bird; s. [99]

RR inzerce: Ženy vám zahrají. Svatby, vernisáže, zabijačky, pohřby; s. [111]

Lovecraft, H. P.: Dagon; s. [117]

Přebal knihy Charlese Bukowského rr paperback; s. [123]

Polské samizdatové časopisy (Kultura, Archipelag, Zeszyty literackie, Anex, Kontakt, Zeszyty historyczne; s. [123]

RR inzerce: Danke, für diese nacht mit Revolver Revue; s. [131]

Foglar, Jaroslav: Hoši od Bobří řeky; s. [137]

Jindra Tma [=Topol, Jáchym]: Náhodnejch 23 – vydalo RR editions; s. [141]

Hudební skupina The Velvet Revival - & Elsa; s. [146]

RR inzerce: Profesionálové to mají rádi ve stylu Revolveru; s. [183]

RR inzerce; s. [206]

Paměti prof. Bedřicha Placáka – čtěte v tomto čísle; s. [207]

Eduard Limonov; s. [209]

Časopis Host; s. [255]

Polské samizdatové časopisy (Brulion, Kultura, Zeszyty Literackie, Kultura niezależna); s. [266]

Ukázka příštího čísla RR; s. [268]

Hudební skupina The Velvet Revival & Elsa; s. [277]

Časopis Blitz; s. [278]

Časopis Střední Evropa; s. [280]

Časopis Kritický sborník; s. [280]

RR inzerce; s. [282]

RR inzerce; s. [283] Haló muži! Haló ženy! Z nohou vzešly revolvery.

RR inzerce; s. [300]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 8, 87:

Titulní strana obálky

Fotografie Anny Achmatovové; s. [66]

Přebal knihy Charlese Bukowského rr paperback; s. [123]

Fotografie Tonyho Ducháčka; s. [220–222, 225–226, 231–231, 235, 242, 245]

Koláže Jiřího Koláře; s. [256]

číslo 9, 1988

Kral, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem; s. [1–20]. [Rozhovory a vzpomínky. Pro RR přeložil -aP-.]

161

Arendtová, Hannah: Eichmann v Jeruzalémě (1. Část); s. [21–42]. [Záznam soudního procesu s Adolfem Eichmannem. S informací o Arendtové a její fotografii. Úvodní poznámku napsal M. P.] **162**

Konrad, György: Zabít znamená vždycky zavraždit; s. [43–55]. [Úvahy o svobodě a smrti. S poznámkou o autorovi. „Text byl publikován v Lettre internationale č. 7, zima 1985–86. Z francouzštiny pro RR přeložil -fp-, leden 1988.“] **163**

Gombrowicz, Witold: Úryvek z deníků 1953–1956; s. [56–64]. [Deníkové záznamy polského emigranta. Text „přeložil Dob.“ K textu je přiložena informace o autorovi.] **164**

Updike, John: Bech v Česku; s. [65–80]. [Článek popisující návštěvu Henryho Becha v ČSSR. „Z anglického originálu ‚Bech in Czech‘, vydaného v časopise ‚The New Yorker‘ v dubnu 1987, pro RR přeložil Saša Vondra.“] **165**

Eduard Limonov [= Savenko, Eduard Veniaminovič]: Hotel Winslow a jeho hosti; s. [81–82]. [Autobiografická povídka. Pro RR přeložil -íf-.] **166**

Brook, Stephen: Manhattan bude můj (Ukázky z knihy „NEW YORK VE DNE I V NOCI“); s. [83–102]. [Kapitoly o New Yorku. Pro RR přeložil -M-.“] **167**

Warhol, Andy: B a já: O tom, jak si Andy na sebe obléká Warhola; s. [103–134]. [Prozaické úvahy. Uvedeno ještě spolu s texty Láska (v pubertě); Láska (v mládí); Atmosféra; Práce. Převzato „z knihy ANDY WARHOL – OD A K B A ZASE ZPÁTKY (Picador, 1975) pro RR přeložil J.“ Obsahuje informaci o autorovi.] **168**

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Banán (1. část); s. [135–145]. [O zrodu a působení kapely Velvet Underground.] **169**

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: 100 + 1 zahraniční zajímavost; s. [146–148]. [Povídka o vztahu muže a ženy stylizovaná do telefonního rozhovoru.] **170**

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Saab; s. [149–153]. [Povídka. „K. Kuchyňka (pseud.) – nar. 1950, žije v Praze. Publikoval v časopisech Revolver revue a Paternoster.“] **171**

Taufel, Josef: V den MDŽ; s. [154–156]. [Povídka datována „Praha 7. 3. 1984.“] **172**

Petr Zmrzlík [=Placák, Petr]: Obrovský zasněžený hřbitov (výbor ze stejnojmenné sbírky); s. [157–159]. [Obsahuje básně: Bílá košile, Půjdu mezi ovce, Sbohem, lásko, Školní zlovyk, Byla jasná noc, Až zažehnou svíčky, Poutník k Marsu, Spánek nad údolím, Roztrhaný čas, Havran (V podvečer na zasněženém poli nad Prahou za Bohnicemi).] **173**

Vondra, Saša: Doslov nejen k jedné básnické sbírce; s. [160–161]. [„Doslov k básnické sbírce Petra Zmrzlíka: ‚Obrovský zasněžený hřbitov‘, která vyjde v edici ‚Asyl‘ v České expedici v první polovině roku 1988“.] **174**

Kremlička, Vít: Lodní deník, ale též Metafyzická obruč (úryvek); s. [162–169]. [Próza. „Naše ukázka volně navazuje na Útěšné putování (RR č. 6, pseud. Vít Sval) a oba texty jsou fragmentem většího celku.“] **175**

Krejcarová, Jana: V zahrádce otce mého...; s. [170–172]. [Básnická sbírka s úvodem Egona Bondyho o Janě Krejcarové a o této sbírce, úvod datován „15. 5. 1982“. „Sbírka je datována 21. 12. 1948“.] **176**

Vateň, Pavel: Vedro (ukázka z románu); s. [173–177]. [Próza, ukázkou ze sedmé kapitoly.] **177**

Havel, Václav: Asanace (hra o pěti jednáních); s. [178–227]. [Divadelní hra.] **178**

Havel, Václav: Osm básní z dávného mládí napsaných bůhví kdy a bůhví proč; s. [228–230]. [Obsahuje básně: Sladce spi; Hrob neznámého vojáka; Dotazník; Přípis; Parte; Vzpomínka; Jiná vzpomínka; Vzpomínka nejtajnější.] **179**

Palouš, Martin: Hledání příběhu – 3. část (Tři zprávy o četbě); s. [231–248]. [Třetí část literární studie s ukázkami. „Zpráva třetí: Ende“ Michael. S přiloženou fotografií M. Palouše. Psáno „leden – únor 1988“.] **180**

RR interview

Náš člověk ve Zlíně (rozhovor se Stanislavem Devátým); s. [249–261]. [Rozhovor RR veden „listopad – prosinec 87, začátek ledna 88“. S přiloženou fotografií.] **181**

Od boku o předvoji a průserech (Rozhovor RR s Josefem Císařovským. Otázky kladl Václav Havel.); s. [262–276]. **182**

Úvahy, články, recenze, dopisy, dokumenty

Anonym: Žít a umírat; s. [277–284]. [Z „Lettre Internationale č. 14, podzim 1987 str. 55–58, článek převzat z The New York Review of Books.“ Doplněné o „Básně rumunských autorů otištěných v textu článku Žít a umírat“, kterými jsou: Mircea Dinoscú – Ech?; Odkládá se; Marin Sorescu – Ozvěna. Podzim 87, pro RR z francouzštiny přeložil -T-.] **183**

Posedlá, Anička a Lukášová, Věra: Setkání; s. [285–287]. [S mottem z Gogolových Mrtvých duší. Zpráva o setkání s mužem ve vlaku v SSSR, který pracuje v Černobylu. Datované „podzim 1987“.] **184**

Ascherson, Neal: Lékaři smrti; s. [288–299]. [Článek o nacistických lékařích a o osvětimském procesu a zároveň recenze knih, které o tom pojednávají. „Pro RR z ‚The New York Review of Books‘, 28. 5. 1987, č. 9, str. 29, přeložil -z-“.] **185**

Rozhovor časopisu ARKA s Melvinem Laskym; s. [300–305]. [„Arka č. 15/1986, Krakow; pro RR přeložil -aP-“.] **186**

Kaufer, Stefan: „V malých věcech je krása“ (Vzestup knižního vydavatelství na západě); s. [306–308]. [Zpráva. Pro RR přel. Z.“] **187**

M. Z.: Célinův come-back (W. O.); s. [309–311]. [Zpráva o tvorbě Célina. „W. O. Zeszyty Literackie č. 2/jaro 1983; pro RR přeložil -aP-“.] **188**

Mielke, Rita: Venuše s kožichem a bičem; s. [312–318]. [Zpráva o spisovateli Sacher-Masochovi. „Frankfurter Allegemeine Magazin, 12. 1987; pro RR přeložil -íF-“.] **189**

Sheppard, R. Z.: Yuppie Lit: Publicista a múzy (Se žádanými mladými autory se šikovně manipuluje za pomoci reklamních triků.); s. [319–322]. [Úvaha o mladých autorech. „R. Z. Sheppard, TIME 19. 10. 1987; z angličtiny pro RR přeložil A. M.“] **190**

Siegfried a bílá opička (portrét jednoho delegáta); s. [323–324]. [Zpráva o Siegfriedu Chapotinovi.] **191**

Rozhovor Davida Fricka s Lou Reedem; s. [325–329]. [Rozhovor „pro RR přeložil Jn.“] **192**

Tichý, Jiří: Krátce ke knize Josefa Šebesty; s. [330–331]. [Poznámky ke knize V zemi zaslíbené?, která vyšla v Melantrichu.] **193**

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Ještě jednou k Chadimovým pamětem; s. [332–333]. [K polemice nad knihou Mikoláše Chadimy.] **194**

Ba-Cha: O jedněch převlečených kalhotách, toleranci a jiných křivdách; s. [334]. [K polemice nad knihou Mikoláše Chadimy.] **195**

Olič, Jiří: Výtvarný kritik z Božího dopuštění; s. [335]. [Polemický článek ke kritice Milana Knížáka v 8. čísle, datované „V Bratislavě 10. 12. 1987“.] **196**

Koutek, Rudi: K Janu Pilařovi; s. [336–337]. [O vztahu Jana Pilaře k Jaroslavu Seifertovi.] **197**

Magor [Jirous, Ivan Martin]: Poznámky k dvěma recenzím; s. [338–340]. [Kritika recenzí v Paternosteru a Svědectví. Poznámky k recenzím jsou „datované 23. 2. 1988“.] **198**

Horna Pigment [=Lamper, Ivan]: Místo šikézniho kvádru císařovy šaty (Matěj Krčma – Vzдорoslavici v Čechách, část 1.; Fragment č. 3, podzim 1987); s. [341–345]. [Polemika směrem k recenzím Matěje Krčmy. Datované „únor 88“.] **199**

Milá Sweet Jane, milý nevadský plyne; s. [346]. [Pochvalný dopis redakci odeslaný z Mnichova a datovaný „v listopadu 87“, dopis byl podepsán „Vaše Erika“.] **200**

Dokumenty

Placák, Petr – Dopis redakci Večerní Prahy; s. [347]. [Dopis je reakcí na článek Haló, tady spravedlnost, který vyšel 1. 12. 1987 ve VP. V Praze, „13. 12. 87“.] **201**

Stankovičová, Olga: Dopis do Rudého práva; s. [348]. [Dopis datovaný „Praha, 15. 12. 1987“ a je určen pro s. Klimenta.] **202**

Příloha

Poučení vyšetřovaným; [s. 348–354]. [O praktikách StB a právech občana.] **203**

Resumé

Resumé; [s. 346–361]. [Shrnutí celého čísla v češtině, angličtině, maďarštině, francouzštině, ruštině, němčině.] **204**

Inzerce:

Konrad, György: Spoluviník; s. [55]

Polské samizdatové časopisy (Zeszyty literackie, Zeszyty Historyczne, Kultura, Anex, Kontakt, Puls); s. [64]

RR inzerce – studio rr; s. [86]

Novák, Jan: Miliónový jeep; s. [114]

RR inzerce – Revolver Revue: Elegantní výstřel; s. [148]

Brook, Stephen: New York ve dne v noci; s. [156]

Antologie Na střepch volnosti; s. [158]

[Placák, Petr]: Medorek; s. [159]

Antologie Na střepch volnosti; s. [165]

RR inzerce – Básníci a spisovatelé, uveřejňujte své texty v Revolver Revue!

Černá, Jana: Adresát Milena Jesenská; s. [170]

RR inzerce – Danke, Für diese nacht mit Revolver Revue; s. [171]

Havel, Václav: Pokoušení; s. [227]

Palouš, Martin: Hledání příběhu; s. [248]

Samizdatové časopisy (Kritický sborník, Host, Střední Evropa, Vokno, Fragment, O divadle); s. [276]

Informační bulletin čs.-polské Solidarity; s. [287]

Polské samizdatové časopisy (Wezwanie, Obecność, Krytyka, Kultura niezależna, Arka, Karta, 21, Most); s. [305]

Časopis Kritický sborník; s. [308]

Časopis Libertas; s. [311]

Taufel, J.: V den MDŽ – Čtěte v tomto čísle Revolver Revue!; s. [318]

RR inzerce – ohlas Egona Bondyho; s. [322]

Časopis Afgánský zápisník; s. [329]

Hudební skupina Garáž; s. [343]

Výtvarný a fotografický dokument číslo 9, 1988:

Titulní strana obálky

Fotografie z varšavského ghetta; s. [5]

Fotografie z varšavského ghetta; s. [8]

Fotografie z varšavského ghetta; s. [11]

Fotografie z varšavského ghetta; s. [13]

Fotografie z varšavského ghetta; s. [16]

Fotografie z varšavského ghetta; s. [18]

Fotografie muže; s. [80]

Přebal knihy Brook, Stephen: New York ve dne v noci; s. [102]

Přebal knihy Warhol, Andy: Od A do Z; s. [134]

Vlastní autoportrét Andyho Warhola z roku 1986 ; s. [134]

Tři fotografie k článku Banán: Kniha, která Velvetům vyřešila problém s názvem kapely.; Moe Tuckerová; První ‚oficiální‘ fotografie Velvet Underground, braná na střeše domu č. 56 na Ludlow Street. Zleva: Sterling Morrison, Lou Reed, John Cale a zasmušilý Angus MacLise, který dobře věděl, jak to skončí.; s. [136]

Fotografie Egona Bondyho; s. [160]

Fotografie Václava Havla; s. [178]

Fotografie Psích vojáků; s. [242]

Fotografie Josefa Mengeleho – Německo 1938, Paraguay, Asuncion a Brazílie; s. [299]

Výtvarná akce Josky Skalníka, pokusy o pohyb v kultuře a myšlení; [347–348]

číslo 10, 1988

Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem (dokončení); s. [1–20]. [Rozhovory a vzpomínky. Pro RR přeložil -aP-“.]

205

Arendtová, Hannah: Eichmann v Jeruzalémě (2. část); s. [28–50]. [Záznam soudního procesu s Adolfem Eichmannem.]

206

Marčenko, Anatolij: Žít jako ostatní; s. [51–67]. [Autobiografická próza ruského disidenta. Obsahuje informaci o autorovi. Pro RR přel. -lč-.]

207

Jerzy Fajerański [=Cieszewski, Jacek]: Co řeknou naše děti?; s. [68–81]. [Zpráva o stávce na dolu Ziemowit, pro RR přeložil -aP-“.]

208

Schneider, Peter: Skokan; s. [82–108]. [Povídka. Pro RR přeložil -íř-.]

209

Novák, Jan: Miliónový jeep; s. [109–137]. [Ukázka z autobiografického románu o emigraci do Ameriky.]

210

Havel, Václav: Dvě poznámky k „Miliónovému jepeu“ Jana Nováka; s. [138]. [Poznámky datovány na „březen 1988“.]

211

Mamlejev, Jurij: Cesta; s. [139–140]. [Povídka. „Jurij Mamlejev, Bine Reise, Lesezirkel, 28, 1987, 13.“] **212**

Savickij, Dmitrij: Laura; s. [141–149]. [Povídka. „Dmitrij Savickij: Laura. Z knihy povídek ‚Valse pour K‘ (nakl. Lattés, 1984) pro RR vybral a přeložil z francouzštiny - fp-, duben 1988“.] **213**

EREKCE BEZ KONCE – 1. část (Viktoriánská pornografická literatura – studie s ukázkami); s. [150–159]. [Studii „pro RR připravil Ch“.] **214**

K. K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Banán (pokračování); s. [160–170]. [O zrodu a působení kapely Velvet Underground. S fotografiemi kapely.] **215**

Anonym: Vzpomínky na děcák; s. [171–178]. [Autobiografická próza. S „pozn. redakce: jméno autora nemůžeme z bezpečnostních důvodů uveřejnit“.] **216**

Brabenec, Vratislav: V Torontu; s. [179–184]. [Poezie. Datováno „Toronto, 28. Června 1987“. „Převzato z magazínu ‚Sebráno v New Yorku‘, č. 1, New York 1987.“ S krátkou informací o autorovi.] **217**

Hejda, Zbyněk: Tři básně; s. [185–189]. [Obsahuje: Báseň, Jednou večer a Pour S. Báseň Jednou večer datovaná 1974 a 1982, Pour S. 1987. Básně přebrány z „edice KDM“.] **218**

Kremlička, Vít: Chytráků je nadbytek; s. [190–193]. [Próza označená jako „short story“.] **219**

Bondy, Egon: Básně další; s. [194–207]. [Poezie Egona Bondyho z druhé poloviny 80. let, převážně rok 1987.] **220**

RR interview

„Chtěla bys být čarodějnicí?“ – „Moc...“ (Olga Havlová a Jarmila Bělíková hovoří s Olinkou Stankovičovou); s. [208–231]. [Rozhovor.] **221**

4× Maďarsko (RR interview z Budapešti); s. [232–249]. [Miklós Haraszti, Ferenc Köszeg, György Varga, Judit Vásárhelyi. Rozhovory jsou datované: „březen – duben 88“ a vedly je Saša Vondra a Martina Vondrová.] **222**

Úvahy, články, recenze, dopisy, dokumenty

Helsinki Watch: Slzy krev a pláč; s. [250–270]. [„Výtah z první zprávy U. S. Helsinki Watch Committee o porušování lidských práv v Afghánistanu.“ Český překlad a výtah – Ivan Tesař.] **223**

Etkind, Jefim: Ztracená iluze; s. [271–276]. [Úvaha o poválečném Rusku a jeho politice. S ukázkami oslavných básní.] **224**

Soifer, Valerij: Zachraňte Rusko! Bijte Židy!; s. [277–280]. [Politicko-sociální článek o ruském antisemitismu. „Přeložil E. B., otiskl Spiegel 1987 č. 34, 17. 8. 1987“.] **225**

Finkelkraut, Alain: „Jménem všech našich mrtvých...“; s. [281–289]. [Článek o poválečném rozdělení a vývoji Evropy.] **226**

Karaglickij, Boris: Glasnost', sovětský tisk a rudí zelení; s. [290–292]. [O článku v The Times Literary Supplement z 25.–31. prosince 1987. Text podepsaný „Vaiva Pukite, Mnichov NSR (pro RR zpracoval a přeložil Ch.)“.] **227**

Laird, Sally: Interview s Nizmamedinem Achmetovem – Cítím, že se musím vrátit; s. [293–295]. [Rozhovor s Achmetovem, pro RR přeložil -aP-“.] **228**

Kolakowski, Leszek: Cesta naděje; s. [296–299]. [O hnutí Solidarita v Polsku. „The New York Review of Books, listopad 1987“, článek „Pro RR přeložil -th-“.] **229**

Izraelské rozhovory; s. [300–302]. [Fragment rozhovorů, dva rozhovory Mariana Turského. Text „pro RR připravil -aP-“.] **230**

Groys, Boris: Literatura soc-artu; s. [303–305]. [„Prigov, Sorokin a Sokolov – příklady bezpodmínečného vyloučení ideologie“, zpráva o umění – soc-art.] **231**

Kolář, Jiří: Několik poznámek o defektním umění; s. [306–311]. [Text je datován na rok 1988. Spolu s ukázkami defektního umění.] **232**

RR report

Taufel, Josef: Slavín 24. 5.; s. [312–316]. [Zpráva o tom, jak se snažil udělat rozhovor s Dubčekem, „Praha – Bratislava 1988“.] **233**

Dokumenty

Zasláno ze SEVERNÍ KOREJE; s. [317–322]. [Informační bulletin. Obsahuje obrazovou přílohu z Rudého práva ze čtvrtka 2. června 1988.] **234**

Dokument

Snobl, Josef: Projekt Hovnung; s. [323]. [Popis alternativní akce různých umělců (M. Sládek, A. Málek, L. Deczi a J. Snobl). Dopis o projektu Hovnung, „10. 5. 88“.] **235**

Ohlasy

Hradec, J.: Z ghetta do sexshopu (rozpaky nad 7. číslem Revolver revue); s. [324–327]. [„J. Hradec, Praha 1988 (psáno pro „Pražské komunikace“)“.] **236**

Krčma, Matěj: Případ Horna Pigment; s. [328–329]. [Reakce na text Horny Pigmenta v předchozím čísle. „V Bratislavě 10. Dubna 1988“. S krátkou odpovědí, která je podepsaná „H. P. květen 1988“.] **237**

Dokument

Turnovský, Pavel: K jedné kulinářské nechutnosti; s. [330]. [Polemika. „Pavel Turnovský, bývalý manažer Extempore“.] **238**

Chadima, Mikoláš: Redakci a čtenářům RR; s. [331–332]. [Polemika.] **239**

Kamil K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Tři omluvy Kamila K. Kuchyňky; s. [332]. [Polemika. „Podporučík Kamil K. Kuchyňka, vlastní vinou ve výslužbě“.] **240**

Charlie [=Soukup, Karel]: Pražská burza; s. [333]. [O burze ve Slovanském domě v Praze.] **241**

Dopisy

Milá redakce, milá revue, milí profesionálové! (sladká džejn i nevadský plyne); s. [334–335]. [Dopis redakci podepsaný „Vaše Kristýna (a holky z Jižáku)“.] **242**

Stroiker, Perry: Mezi vodkou a šílenstvím; s. [336–339]. [Komiks. „Pentagon pictures ®; Story und zeichnung; Ralf Weide und Pellegrino Ritter; Lettering: Heinrich Holtgreve“.] **243**

Resumé

Resumé; s. [340–351]. [Shrnutí čísla v češtině, angličtině, němčině a ruštině.] **244**

Inzerce:

Beneš, Jan: Žádné kvítí; s. [116]

RR inzerce – Básníci a spisovatelé uveřejňujte své texty v Revolver Revue!; s. [159]

Časopis Spusa; s. [193]

Kolář, Jiří: Prométheova játra; s. [198]

Časopis Rozmluvy; s. [199]

Placák, Petr: Medorek; s. [200]

Kolář, Jiří: Očitý svědek a Hanč, Jan: Sešity; s. [201]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [202]

Časopis Rozmluvy; s. [201]

Zahraniční časopisy (Granta, Encouter, Salgamundi, Index on censorship, Letter internationale); s. [231]

Maďarské samizdatové časopisy (Beszélő, Magyar zsil); s. [248]

Maďarský časopis Roundtable; s. [249]

RR interview; s. [276]

Časopis Střední Evropa, Video journal; [s. 277]

Hudební skupiny Půlnoc a Garáž; s. [278]

Pánek, Fanda: Básně; s. [289]

RR studio

RR inzerce; s. [307]

Udělení Ceny RR:

Cenu RR makers za rok 1988 dostal Zbyněk Hejda za sbírku Tři básně.; s. [189]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 10, 1988

Titulní strana obálky

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Podobizna dívky z r. 1942; s. [3]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Za nepřátelskými mocnostmi stojí Žid; s. [6]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Transport: na jednoho Žida jeden chleba (foto: neznámý příslušník gestapa, nalezené foto-album); s. [10]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Kamarádský přípitek před razií (foto: neznámý příslušník gestapa); s. [13]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Transport Židů z Raciacu, září 1939 (foto: neznámý příslušník gestapa, nalezené foto-album); s. [17]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Transport: na jednoho Žida jeden chleba (foto: neznámý příslušník gestapa, nalezené foto-album); s. [10]

Fotografická příloha knihy – Krall, Hanna: Stihnout to před Pánem Bohem: Transport: na jednoho Žida jeden chleba (foto: neznámý příslušník gestapa, nalezené foto-album); s. [10]

Fotografie z knihy Mučednictví, boj a vyhlazení Židů v Polsku; s. [21–27]

Fotografie Hanny Arendtové; s. [50]

Fotografie Berlínské zdi; s. [85]

Fotografie hudební skupiny The Velvet Underground; s. [172–173]

Fotokopie textu Anonym: Vzpomínky na děcák; s. [178]

Fotografie Víta Kremličky; s. [191]

Fotografie Egona Bondyho; s. [195]

Fotografie Olgy Stankovičové; s. [208]

Fotografická příloha rozhovoru s Olgou Stankovičovou; s. [210, 211, 213, 216, 217, 218, 220, 222]

Fotografie Budapešti; s. [232]

Fotografie k článku 4× Budapešť (Ferenc Köszeg, Judit Vásárhelyi, Miklós Haraszti); s. [249]

Fotografie Ženy a děti v uprchlických táborech; s. [255]

Fotografie Svatou válku nelze ukončit dohodou!; s. [257]

Fotografie Velitel Massoud vysvětluje plán útoku na ruskou základnu Farkhar; s. [260]

Fotografie vojáků; s. [263]

Fotografie Zbyňka Hejdy: Držitel Ceny RR makers 1988 Zbyněk Hejda (básník); s. [277]

Obraz: V. Komar, A. Melamid: STALIN AND THE MUSES (Stalin a múzy, 1981–82); Ojel na plátně, 183×137 (ze série „Nostalgický realismus“); s. [304]

Fotografie Košířské Madony; s. [305]

Fotografie Libora Fáry; s. [306]

Koláže Jiřího Koláře; s. [308–311]

Obrazová příloha na stranách – téma Severní Korea; s. [321–322]

K projektu Hovnung; s. [323]

Fotografie Košířské Madony; s. [327]

Fotografie 8. čísla RR; s. [335]

číslo 11, 1988

Singer, Iiochok Bashevis: Jídelna; s. [1–10]. [Povídka. „Z anglického originálu THE CAFETERIA přeložil -ut-“.]

245

Jerofejev, Venědikt Vasiljevič: Život s idiotem; s. [11–21]. [Autobiografická próza. „Text datován na březen 1980“. „Přeložil František Kautman (vyšlo údajně v jednom z čísel OBSAHU)“.]

246

Schneider, Peter: Skokan (dokončení); s. [22–46]. [Povídka. Text „pro RR přeložil -íř-“. S informací o autorovi.]

247

Fuchs, Jürgen: Básně; s. [47–59]. [Obsahuje básně Včera jsem viděl; Ale ne; Hrál jsem si se starými vojáčky; Teď je teprve březen; Už si nechci hrát na schovávanou; Věrní; Stát; Po návratu z Dánska; Budu hrát na jednu bránu nebo na; Fasáda; Unterwellenboen (pro C. a E.); Škola.]

248

Můj tajný život (Viktoriánská pornografická literatura – 2. Část.; s. [60–73]. [Studii s ukázkami „pro RR připravil Ch“.]

249

Wolfe, Tom: Nový žurnalismus; s. [74–112]. [O americké literatuře. S informací o autorovi. Převzato „z knihy Tom Wolfe – New Journalism, Ficador 1980, pro RR přeložil -jn-.“]

250

Jerzy Fajerański [=Cieszewski, Jacek]: Co řeknou naše děti?; s. [113–129]. [Zpráva o stávce dolu Ziemowit. „Z polského originálu „Co powiedza nasze dzieci?“ (vyd. Archiwum Solidarności, Varšava 1987) pro RR přeložil -aP-.“]

251

Marčenko, Anatolij: Žij jako všichni; s. [130–149]. [Autobiografická kniha ruského disidenta.]

252

Arendtová, Hannah: Eichmann v Jeruzalémě (3. část); s. [150–169]. [Zpráva o procesu s Adolfem Eichmannem.]

253

Kolář, Jiří: Skutečná událost (ukázka); s. [170–197]. [V první části poezie: Prométheova játra – Skutečná událost (Rod Genorův), báseň Srpen – září 1950 s mottem Ladislava Klímy. V druhé části výbor z deníku Jásající hřbitov. S výběrem z bibliografie.]

254

Chalupecký, Jindřich: Na hranici umění – Příběh Jiřího Koláře; s. [198–212]. [Text o tvorbě a životě Jiřího Koláře z „20. IX. 1972“. S fotografiemi J. Koláře a jeho výtvarná práce.]

255

Kriseová, Eda: Dvě povídky; s. [213–221]. [Obsahuje povídky Trpká a sladká jeřabina a Beránek. Se stručnou informací o autorce.]

256

Šebek, Karel: Píšu abych nezemřel; s. [222–229]. [Surrealistická poezie. S informací o autorovi. Přiložena báseň od Pavla Vateňy „Vysloužilý fantom před hotelem Esplanade“ na motivy života Karla Šebka datovaná 1985.]

257

Václav Bauman [=Růžička, František]: Pací, paci, pacičky; s. [230–293]. [Autobiografická próza homosexuála.]

258

RR interview

Michnik, Adam: Lidská tvář bez komunismu; s. [294–301]. [„RR interview s Adamem Michnikiem“. Informaci se stručným životopisem Michnika k rozhovoru napsal Saša Vondra.]

259

Skalník, Joska: Sny, situace, hry; s. [302–316]. [Rozhovor především o Jazzové sekci ze „září – začátek října 1988“ s fotografiemi.] **260**

Články, úvahy atd.

Havel, Václav: Příspěvek pro literární sekci torontské konference o Československu; s. [317–319]. [Datováno na „léto 1988“.] **261**

Maszkiewicz, Mariusz: Bazén piva zadarmo...; s. [320–322]. [Zpráva ruského vojáka sloužícího v 68. roce. „KULTURA č. 6/1986 z polštiny pro RR přeložil -aP-“.] **262**

Bartoli, Edgardo: Toho dne se pustil svět do snění; s. [323–324]. [Článek o vzniku Izraele za válečných podmínek „z italštiny přeložil pro RR -mP-“.] **263**

K. K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Banán (3. Pokračování); s. [325–333]. [Pokračování příběhu kapely Velvet Underground, obsahuje i fotografie kapely.] **264**

RR reports

Středa, Jan: Po stopách partyzánských bojů; s. [334–348]. [Výpravná zpráva, „říjen 88“.] **265**

Vondra, Saša: Litevské cesty; s. [349–372]. [Zpráva o Litvě datovaná „srpen, listopad 1988“. Obsahuje obrazovou přílohu.] **266**

Hájek, Honza; s. [373–375]. [Osobní dopis o životě v Norsku, „Oslo 26. 9. 1988“.] **267**

Kramer: Stíny v ráji; s. [376–377]. [Datováno „září 1988“.] **268**

Východní blok

Frauendorfer, Helmuth: Ponurý ostrov v jihovýchodní Evropě (referát přednesený na krakovské Konferenci o lidských právech); s. [379–381]. [Zpráva o Rumunsku.]

„NOWA REPUBLIKA č. 26, podzim 1988. Z polštiny informativně přeložil -aP-.“]
269

Otevřený dopis prezidentu N. Ceaucescovi – Cluj 28. 8. 1988; s. [383–384]. [Dopis, ve kterém žádají o odstoupení N. Ceaucesca. „Český překlad pořízen z polštiny, přel. -aP-“]
270

Polemiky

Exilový trpaslík; s. [386–387]. [Kritika knihy Karla Hvižd'aly s názvem Generace 35–45. „napsal -rzk-“, datované v „září 1988“.]
271

Rozpaky nad „Rozpaky“; s. [388–389]. [Polemika nad kritikami z 10. čísla. Napsal „-js- (červenec 1988)“.]
272

Valentin: Nezávislý tisk v NDR; s. [390–391]. [Zpráva o postupném zvyšování kvality tisku v NDR.]
273

Dokumenty

„Za budoucnost má odpovědnost každý“; [s. 392–397]. [„Rozhovor s aktivisty Nezávislého mírového sdružení Hanou Marvanovou, Lubošem Vydrou a Tomášem Dvořákem“, „září 1988“.]
274

Anketa RR; [s. 399–406]. [Anketa týkající se demonstrace 21. 8. 1988.]
275

RR COMICS; [407].
276

Demonstrace policie 24. září; [s. 408]. [Demonstrace na Václavském náměstí, „rr report“, napsal -pp-.]
277

Jedno sobotní odpoledne v Praze; [s. 409–412]. [Demonstrace na Václavském náměstí 24. září, napsal -cz-.]
278

Události 28. října 1988; [s. 414–415]. [Demonstraci na Václavském náměstí, napsal „Student MH“.]
279

Prohlášení výboru na obranu Ivana Jirouse (Praha 10. 11. 1988); [s. 416].	280
Resumé; [s. 418–427]. [České, německé, ruské a anglické shrnutí.]	281

Inzerce:

RR inzerce; s. [11]

Jirous, Ivan Martin: Zpráva o třetím českém hudebním obrození; s. [16]

Hudební skupina Velvet Revival and Elsa; s. [35]

Bukowski, Charles: Hot water music (Blac sparrow 1987); s. [36]

Topol, Jáchym: Vlhký básně a jiný příběhy; s. [56]

Hudební skupina Garáž; s. [70]

Škvorecký, Josef: Příběh inženýra lidských duší; s. [102]

Magazín Spusa; s. [107]

Polská nezávislá literatura; s. [113]

Solženicyn, Alexandr: Souostroví Gulag; s. [147]

Časopis Lettre internationale, Revue K; s. [212]

Salivarová-Honzlová, Zdena: Rozmluvy; s. [218]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [263]

Rambousek, Ota: Krochnu s sebou – s ilustrací; s. [256]

Originální video-journal – s ilustrací; s. [277]

Originální video-journal – s ilustrací; s. [288]

Zachraňte Rumunsko (výzva); s. [296]

Polské nezávislé časopisy; s. [300]

Nezávislé divadlo The Platform; s. [314]

Topol, Jáchym: Miluju tě k zbláznění; s. [318]

Časopis Střední Evropa a Infoch; s. [322]

Viktoriánská pornografie; s. [340]

Výzva občanům Českých dětí; s. [397]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 11, 1988:

Titulní strana obálky

Fotografie Ivana Martina Jirouse; s. [1]

Fotografie I. B. Singera; s. [1]

Fotografie Petera Schneidera; s. [22]

Fotografie Charlese Bukowského; s. [36]

Fotografie Jürgena Fuchse; s. [47]

Fotografie ženy ve spodním prádle (k článku Viktoriánská pornografická literatura); s. [60]

Fotografie Toma Wolfa; s. [74]

Fotografie Anatolije Marčenska; s. [130]

Fotografie Hannah Arendtové; s. [150]

Fotografie Adolfa Eichmanna; s. [168]

Fotografie soch Jiřího Koláře; s. [170]

Koláž ženy Jiřího Koláře; s. [198]

Fotografie Jiřího Koláře (tři fotografie s dalšími výtvarníky a umělci); s. [202, 205]

12 plastických koláží Jiřího Koláře; s. [209–213]

Fotografie ženy a vlaku s pěticí hvězdou; s. [219]

Fotografie Karla Šebka; s. [222]

Titulní strana k Bauman, Václav: Paci, paci, pacičky...; s. [230]

Fotografie Adama Michnika; s. [294]

Fotografie Josky Skalníka; s. [302]

Fotografie tří výstav Josky Skalníka; s. [304]

Fotografie Josky Skalníka a jeho rodiny; s. [307]

Fotografie Josky Skalníka s Liborem Fárou; Jimem Čertem; Petrem Oslzlým; s. [310]

Fotografie Josky Skalníka s Karlem Srpem a prof. Skillingem; Janem Novákem a Pavlem Landovským; Václavem Havlem; s. [313]

Fotografie kapely The Velvet Underground; s. [330]

Fotografie Nico; s. [333]

Fotografická příloha rubriky Východní blok; s. [370–372]

Fotografie Ceaucescu a Kohla (NSR) – říjen 1984, foto Darchinger; s. [378]

Fotografie M. Jakeše a N. Ceaucescu; s. [382]

Fotografie demonstrací na Národní třídě, © photo TIME; s. [391]

Fotografie Prahy 21. 8. 88; s. [398]

Fotografie demonstrací na Václavském náměstí, Praha 28. 10. 1988; s. [414]

Fotografie Ivana Martina Jirouse a jeho rodiny; s. [417]

číslo 12, 1989

Moníková, Libuše: Fasáda; s. [1–29]. [Obsahuje také „Stručný děj podle německého vydavatele“. Pro RR přeložil a poznámkou o autorce opatřil -if.] **282**

Krallová, Hanna: Reportáže; s. [30–46]. [Text „pro RR přeložil -if-“. S krátkou informací o autorce.] **283**

Hlasko, Marek: Hezci, dwacetileci; s. [47–56]. [Vzpomínky. „Z knihy „Pieśni, dwudziestoletni“ (vyd. NOWA, Varšava 1987) pro rr přeložil -aP-.“ S krátkou informací o autorovi.] **284**

Plíšková, Nad'a: Plíšková podle abecedy; s. [57–81]. [Poezie z let 1958–1984. Stručná informace o autorce podepsaná J. L. = Jan Lopatka. Jedná se o „40 textů vybraných bez autorčina vědomí ze stejnojmenné rukopisné a stále se vyvíjející knihy“.] **285**

Boučková, Tereza: Indiánský běh; s. [82–105]. [Autobiografická próza. S informací o autorce. Próza z roku 1988.] **286**

Řezníček, Pavel: Kráter Resnik; s. [106–118]. [Surrealistická poezie. Obsahuje dvě hesla o Řezníčkovi. Autorem prvního hesla je Karel Doležal, druhého Petr Král – „z Dictionnaire général du surréalisme et de ses environs (Presses Universitaire de France, 1982) přeložil K. Doležal.“] **287**

Vzpomínky, portréty, autobiografie

Novák, Jan: Kolíne, Kolíne; s. [119–123]. [Vzpomínky a reflexe exilu. „Psáno pro NEW YORK TIMES, podzim 1988“ a „zasláno RR v lednu 1989“.] **288**

Marčenko, Anatolij: Žij jako všichni; s. [124–144]. [Autobiografická próza ruského disidenta. Jedná se o „3. pokračování“, „z ruštiny pro RR přeložil -lč-“.] **289**

Goldstücker, Eduard: Paměti; s. [145–181]. [„Naděje, o které víme... Vzpomínky (Pracovní titul)“] **290**

RR interview

Stankovič, Nikolaj: Mezi Karkulkou a vlkem; s. [182–196]. [Rozhovor o jeho tvorbě a Fandovi Pánkovi.] **291**

Kultura, společnost, politika

Pomerančová alternativa; s. [197–203]. [S ilustrací. Dokument s rozhovorem.] **292**

Fydrych, Waldemar (Major): 6. listopad (popis události); s. [203–206]. [Popis událostí oslav Velké říjnové revoluce. Společně s Pomerančovou alternativou „z různých materiálů <Kultura nezáleží 39/88, Obecnost 22/88, Region 5/88 a neoznačený český strojopis> pro rr sestavil a přeložil -aP-.“]

293

Carpenter, Humphrey: Hovoří Ole Ezra; s. [207–220]. [Článek o americkém reportérovi, který během 2. světové války vysílal z Říma. „ENCOUNTER, červen 1988; pro rr přeložil -ym-“.]

294

Sontagová, Susan: Fascinující fašismus; s. [221–236]. [Článek o Leni Riefenstahlové. „Pro RR přeložil a poznámkou o autorce opatřil ch. Zkráceno.“ S fotografickou přílohou.]

295

Steiner, George: Falešný zázrak; s. [237–245]. [O kultuře a společnosti poválečného Německa. „Z knihy: George Steiner, Sprache und Schweigen, Frankfurt 1969; pro RR přeložil ČM.“]

296

Pohřbení na neznámém místě (rozhovor Sándora Stulágyiho s Miklósem Vásárhegyim); s. [246–256]. [O politických procesech v Maďarsku. „Beszélő, 1988 (Pro RR přeložil -iny-).“]

297

Colas, Anne: Historie jednoho hlavního města; s. [257–263]. [Článek o kulturní politice Ceausescu, „převzato z ABC (Adriatic-Baltic-M.Czarne) 6/1988“, „z polštiny pro RR přeložil -aP-“.]

298

Pljušč, Leonid: Potlačovaná ukrajinská kultura; s. [264–266]. [„Článek je převzat z časopisu Continent, 88/1 (vyd. Albin Michel Paris); z francouzštiny pro RR přeložila -dzn-.“]

299

Siňavskij, Andrej: Dva rozhovory; s. [266–270]. [První rozhovor – „Moskovskije novosti, č.2, leden 1989“. Druhý rozhovor – „Moskovskije novosti, leden–únor 1989, oba rozhovory z ruštiny pro rr přeložil -ym-.“]

300

Zinik, Zinovy: Ruská nestvůra (recenze na knihu Vladimíra Sorokina The Queue /Fronta/, kterou v překladu Sally Lairdové vydal Readers International.); s. [271–272]. [„Recenze vyšla v The Times Literary Supplement, June 24–30, 1988; pro RR přeložil -w-.“]

301

Kolektiv autorů: Sionologie na řetěze; s. [272–276]. [Úvaha sinologii v Rusku.] **302**

Shakespeare, Nicholas: Hledání Guzmána; s. [277–293]. [Článek o Peru. „Granta 23/88. S fotografiemi.] **303**

Llosa, Vargas: Nikdy jsem nepocítil pokušení moci; s. [294–298]. [Rozhovor o Peru. Vedl Wernes Thomas a Lothar Schmidt-Mühlisch, „Die Welt, 28. 3. 1988“, společně s informací o Vergasovi.] **304**

RR reports

Wieden, Erika: Albánie; s. [299–236]. [Zpráva.. „Mnichov, září 1988; (psáno pro RR, z němčiny přeložil -íf-, mezititulky redakční, nepatrně zkráceno)“.] **305**

gablev [=Levický, Gabriel A.]: Mnichov, Berlín a...?; s. [236–240]. [Kritika antisemitismu v Německu. Psáno pro RR, napsáno ve slovenštině.] **306**

Levický, Gabriel A.: To som asi ja; s. [241–242]. [Medailon o sobě samém, „GabLev '88“.] **307**

Polemika

Šebek, Vladimír: rr a Joskovi Skalníkovi /polemika/; s. [243–244]. [Polemika k Jazzové sekci, „leden 1989“.] **308**

Hudba

K. K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: Banán; s. [245–251]. [„4. pokračování“ příběhu kapely Velvet Underground.] **309**

Dokumenty

Palachův týden v Praze; s. [252–257]. [Fotoreport.] **310**

Vaculík, Ludvík: Komunismus je bití; s. [258]. [Kritika komunismu, „5. 2. 1989“.] **311**

Hrabal, Bohumil: Kouzelná flétna; s. [259–264]. [Melancholické vyprávění stárnoucího autora. „Kersko, úterý 17. ledna 1989“.] **312**

Prohlášení výboru na obranu Ivana Jirouse; s. [265]. [Protest proti nespravedlivému věznění Ivana M. Jirouse, Havla, Cibulky a dalších, „Praha, duben 1989“.] **313**

Propusťte politické vězně; s. [266–269]. [Fotografie politických vězňů.] **314**

Příloha

Naši spoluobčané nám píší; s. [270–272]. [Dopisy adresované politickým vězňům.] **315**

Anger, Josef: Pokus o anketu; s. [273–275]. [Průzkum samizdatových časopisů. „Praha, září 1988 – leden 1989“.] **316**

Takhle to začínalo (rozsudek z počátku 70. let); s. [276]. [Kopie rozsudku Jiřího Škocha z 29. května 1970.] **317**

Revolver Revue – Obsah čísel 1–11; s. [277–281]. **318**

RR Comics – 21. 1. 1989; s. [282–285]. [Komiks na počest Týdnu Jana Palacha.] **319**

Resumé; s. 286–295]. [Shrnutí čísla v češtině, angličtině a němčině.] **320**

Inzerce:

Kremlička, Vít: Lodní deník; s. [22]

Výzva k obraně Rumunska; s. [23]

Weil, Jiří: Moskva – Hranice; s. [35]

Hiršal, Josef: Vínek vzpomínek; s. [65]

Klíma, Ladislav: Utrpení knížete Sternenhocha – s ilustrací; s. [101]

Havel, Václav: Pokoušení – s ilustrací; s. [102]

Studio RR; s. [105]

Výzva k obraně Rumunska; s. [118]

Samizdat Sebráno v New Yorku; s. [123]

Jirous, Ivan Martin: Magorovy labutí písně – s fotografií autora; s. [124]

Rambousek, Ota: Krochnu s sebou – s ilustrací; s. [133]

Havel, Václav: O lidskou identitu; s [144]

Výzva k obraně Rumunska; s. [145]

Céline, Louis Ferdinand: Cesta do hlubin noci – s ilustrací; s. [152]

Salman Rushdie: Satanské verše; s. [153]

Moravec, František: Špión, jemuž nevěřili – s ilustrací; s. [164]

Kontaktní adresy Ivana Lampera, Jáchyma Topola, Alexandra Vondra; s. [165]

Časopis Revue K; s. [181]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [181]

Fotografie Nikolaje Stankoviče (s dalšími osobnostmi); s. [194–195]

Mezinárodní časopis na podporu bojujícího Afghánistanu; s. [196]

Výzva k podpoře politických vězňů na uvedených adresách; s. [196]

Mácha, Karel Hynek: Intimní deník; s. [200]

RR inzerce; s. [201]

Pánek, Fanda: Básně – s ilustrací ženy; s. [202]

Časopis Infoch; s. [206]

Výzva k obraně Rumunska; s. [220]

RR inzerce; s. [248]

Časopis Střední Evropa; s. [249]

Časopis To; s. [256]

RR inzerce; s. [266]

Časopis Lidové noviny; s. [270]

Polské samizdatové časopisy (Zeszyty literackie, Most, Zeszyty historyczne, Anex, Kultura, Weuvanie, Karta, Obecność, Kultura niezależna, Krytyka, Arka, Puls, Kontakt); s. [276]

Topol, Jáchym: Miluju tě k zbláznění – s ilustrací; s. [231]

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných – s ilustrací; s. [232]

Časopis Revue 88; s. [242]

Maďarské samizdatové časopisy (Roundtable, Spusa, Boszélő); s. [244]

Časopis Revue 88; s. [258]

Festival nezávislých radikálních informačních médií – Amsterdam 15. – 17. září 1989; s. [264]

Časopis Continent; s. [275]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 12, 1988:

Titulní strana obálky

Za titulní stranou fotografie polonahé ženy v Praze.

Fotografie Eduarda Goldstücker; s. [179–180]

Ilustrace k článku o Pomerančové kultuře; s. [197, 206]

Fotografický doprovod článku gablev [= Levický, Gabriel A.]: Mnichov, Berlín a...?; [236–240]

Fotografický doprovod článku Shakespeare, Nicholas: Hledání Guzmána; s. [293]

Fotografie Palachova týdne v Praze z roku 1989; s. [252–257]

Propust'te politické vězně – fotografie Stanislava Devátého, Ivana Martina Jirouse, Hany Marvanové, Jany Petrové, Tomáše Dvořáka, Václava Havla, Františka Stárka a Petra Cibulky; s. [266–269]

Ilustrace k článku Takhle to začínalo (rozsudek z počátku 70. let); s. [275]

Portréty autorů (Řezníček, Sontagová, Marčenko, Krallová, Hlasko, Boučková, Plíšková, Novák, Siňavskij, Moníková, Llosa, Goldstücker); s. [296]

číslo 13, 1989

Ford, Richard: Impérium; s. [1–18]. [Próza. S informací o autorovi. „Z časopisu Granta č. 19 /1986/ pro RR přeložil -ch-.“] **321**

Hass, Harry: Komplik; s. [19–26]. [Povídky. Vybráno z antologie mladé německé prózy.] **322**

Kremlička, Vít: Lodní deník aj.; s. [27–39]. [Ukázky z próz.] **323**

Král, Petr: Výbor z poezie; s. [40–49]. [Poezie. Dvě biografie o autorovi – od RR a od Jana Gabriela.] **324**

Potok, Ján: Na Červenú skalú; s. [50–53]. [Turistická práva.] **325**

Rambousek, Václav: Ze stromu slezl soudruh generál; s. [54–57]. [Povídka.] **326**

Marvan, Lukáš: Levhart nebo leopard; s. [58–64]. [Poezie. S krátkou informací o autorovi.] **327**

Rubina, Dina: Ljubka; s. [65–78]. [Próza. Převzato „z časopisu ,OGOŇOK‘ (léto 1989), pro RR přeložila -jeg-“.] **328**

Ještěrka [=Sanetníková, Iva]: Ještěrka; s. [79–128]. [Próza. Uvedeno básněmi Feťačka a Protest.] **329**

Wiesel, Elie: Svítání; s. [129–165]. [Povídka s muslimsko-teroristickou tematikou. Text „z francouzštiny pro RR přeložila -jcg-“.] **330**

Svědectví, fakta, autobiografie

Marčenko, Anatolij: Žij jako všichni (4. Pokračování); s. [166–181]. [Vzpomínková kniha ruského disidenta. Text „z ruštiny pro RR přeložila č-“.] **331**

Škvorecký, Josef: Pozlacený věk; s. [182–188]. [Vzpomínka.] **332**

Ash, T. Garton: V řešovské komuně; s. [189–204]. [„Kapitola z knihy T. G. Ashe: Polská revoluce – Solidarita /Polish Revolution – Solidarity, Coronet, 1985/, pro RR se souhlasem autora přeložil -str-.“] **333**

Jerzy Fajerant [=Cieszewski, Jacek]: Co řeknou naše děti?; s. [205–218]. [Zpráva o stávce dolu Ziemowit. Text z polského originálu přeložil pro RR -aP-.] **334**

RR interview

Pinter, Harold: ...ten šílený, totálně zkorumpovaný personál...; s. [219–229]. [Rozhovor vedl, zpracoval a úvodním slovem opatřil -ch-.] **335**

Stone, Robert: Příběhy potřebujeme jako chleba; s. [230–234]. [Rozhovor.] **336**

Dokumenty, rr report, polemika, comics, rozhovory

Tchien-an-men; s. [235–244]. [Dokument. „Celý blok o pekingských událostech pro RR s použitím zahraničních materiálů připravil -aa-.“] **337**

Wanger, R.: Čerta přišli a nikoho neosvobodili; s. [245–249]. [Referát. „Přeloženo z: Richard Wanger – Die politische Situation in Rumänien. S informací o autorovi.“] **338**

Botez, M.: Rumunsko: Stalinismus v jedné zemi; s. [250–258]. [Článek o stalinismu v Rumunsku. Uncaptive Minds č.2/1988, pro RR přeložil Jan Meissner.] **339**

Szilagyí, S.: Musíme najít nový jazyk; s. [259–261]. [Rozhovor s Sandorem Szilagyim. Rozhovor vedl „Emil Hurezeanu a byl vysílán v říjnu 1988“.] **340**

Dinescu, M.: Země, kde je víc policajtů než holubů; s. [262–265]. [Rozhovor z časopisu Uncaptive Minds.] **341**

Lewski, Jerzy: Zprávy z Ceauschitzu; s. [265–266]. [Zpráva o politickém dění v Rumunsku. Převzato z „Uncaptive Minds (7/89)“.] **342**

Szöcs, Geza: Situace Maďarů v Rumunsku; s. [267–268]. [Poznámky o situaci Rumunů v Maďarsku a krátká informace o maďarském básníku Szöcsovi.] **343**

Ceaușescu, Nicolae: Neznáme slovo „ničení“; s. [269–272]. [Rozhovor. „Newsweek, léto 1989; pro RR přeložil -br-.“] **344**

Rupnik, Jacques: Ta druhá Evropa: přechod k čemu?; s. [273–278]. [Úvaha o východní Evropě s poznámkou o autorovi. „Souhlas k překladu a k předtermínovému otištění poskytl redakci RR autor.“] **345**

Biermann, Wolf: Člověk z Východu; s. [279–290]. [Rozhovor vedla Malgorzata Górka s básníkem Wolfen Biermannem. „Krytyka 30/1988 pro RR z polštiny přeložil -aP-.“] **346**

Almond, Mark: Postupimská hřiště; s. [291–295]. [Podtitul O naději a nablýskané slávě. Text „z časopisu Encounter /1989/ pro RR přeložila -jcg-“.] **347**

Hartley, Anthony: Záchrana pana Rushdieho?; s. [296–302]. [Článek o vydaném románu Satanské verše. „Z Encounteru /roč. 1989/ pro RR přeložila -jcg-“.] **348**

Faqirová, Fadia: Hořící knihy; s. [303–304]. [Článek o zapovězených knihách v muslimském světě. Z „Lettre International“ č. 4, jaro 1989. Pro RR přeložila -kd-“.] **349**

Radzinský, Eduard: Masakr v Jekatěrinburgu; s. [305–311]. [Zpráva o vyvraždění rodu Romanovců. „Ogoňok č. 21/1989, pro RR přeložil nm. Zkráceno.“] **350**

Resumé

Resumé; [s. 312–317]. [Shrnutí článků v časopise v češtině, angličtině a němčině.] **351**

Inzerce:

Časopis Svědectví; s. [39]

Časopisy Infoch, Afghánský zápisník, 150 000 slov; s. [39]

Časopis Granta; s. [49]

Originální videojournal; s. [53]

Moravec, František: Špión, jemuž nevěřili; s. [57]

Knihkupectví Arkýř; s. [64]

Časopis Střední Evropa; s. [65]

Časopis Sport, Spusa; s. [78]

Časopis Lidové noviny; s. [118]

Časopis Koruna; s. [127]

Edice Spusa; s. [129]

Topol, Jáchym: Miluju tě k zbláznění; s. [130]

Časopis Most; s. [131]

Časopis Vokno; s. [181]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [188]

Polské samizdatové časopisy (Zeszyty literatskie, Most, Arka, Karta, Kultura, Kontakt, Puls, Obecność, Wezwanie, Anex, Kulturaniezależna krytka); s. [218]

Studio RR; s. [229]

Časopis Sebráno v New Yorku; s. [234]

Tigrid, Pavel: Kapesní průvodce inteligentní ženy po vlastním osudu; s. [249]

Časopisy Malá revue pro umění a kritiku, Paternoster; s. [250]

Výzva na obranu Rumunska; s. [258]

Časopisy Continent a Beszélő; s. [266]

Východoevropská informační agentura; s. [268]

Časopis Obrys; s. [272]

Časopis Čin; s. [278]

Knihkupectví Bohemia store; s. [290]

Časopis Sport; s. [295]

Časopisy Jazzstop, Časopis mladých, Lidové noviny, Měsíčník pro každého, Roundtable; s. [295]

Nakladatelství Sixty eight publishers; s. [302]

Časopis Rozmluvy; s. [302]

Výzva na obranu Rumunska; s. [304]

Časopis Revue K; s. [304]

Slovník český spisovatelů; s. [305]

STUDIO RR; [305]

Knihy nakladatelství Šosa a Sixty eight publishers; s. [306]

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných; s. [311]

RR inzerce (rozhovory); s. [311]

Výtvarný a fotografický doprovod č. 13, 1989:

Titulní strana obálky

Fotografický dokument Prahy 80. let - © LOBO; s. [18, 26, 53, 65, 78, 128, 130]

Obrazová příloha článku Tchien-an-men; [s. 138]

Komiks Koncert; s. [311]

Komiks z fotografií Lenina a Stalina; s. [311]

Autorský rejstřík bibliografie

(čísla odkazují k heslům článkové bibliografie)

[Jirous, Ivan M.]: 2; viz Jirous, Ivan Martin; Magor

[Placák, Petr]: 45, 51; viz Placák, Petr; Přemysl Sýkora; Petr Zmrzlík; P. P.; [Placák, Petr]

Achmatovová, Anna: 130

Almond, Mark: 347

Anger, Josef: 316

Anna Wágnerová [= Landovská, Beatrice]: 19

Anonymní texty: 21, 119, 183, 216,

Arendtová, Hannah: 20, 162, 206, 253

Ascherson, Neal: 185

Ash, T. Garton: 333

Ba-Cha: 195

Bartoli, Edgardo: 263

Beattie, Ann: 135

Beckett, Samuel: 27

Beneš, Jan: 48

Benetková, Marie: 67

Biermann, Wolf: 346

Bondy, Egon: 4, 9, 79, 96, 220

Botez, M.: 339

Boučková, Tereza: 286

Boudník, Vladimír: 15

Brabec, Jan: 30

Brabenec, Vratislav: 217

Brandys, Kazimierz: 90, 122

Brook, Stephen: 167

Bukowski, Charles: 44, 91

Carpenter, Humphrey: 294

Ceaușescu, Nicolae: 344

Céline, Louis Ferdinand: 53, 60

Clarke, Gerald: 152

Colas, Anne: 298

Černá, Jana: 14, 35; viz Krejcarová, Jana

Daníček, Jiří: 17

Dinescu, M.: 341

Doležal, Karel: 94

Drawicz, Andrej: 149

Eduard Limonov [=Savenko, Eduard Venjaminovič]: 89, 129, 166

Etkind, Jefim: 224

Faqirová, Fadia: 349

Finkielkraut, Alain: 226

Ford, Richard: 321

Frauendorfer, Helmuth: 269

Fuchs, Jürgen: 248

Fydrych, Waldemar (Major): 293

gablev [=Levický, Gabriel A.]: 306; viz Levický, Gabriel A.

Gates, David: 109

Gilbert, M.: 105

Godoplhin, David: 75

Goldstücker, Eduard: 290

Gombrowicz, Witold: 164

Graw, Isabella: 112, 113

Gray, Paul: 153

Greene, Graham: 59

Grossman, Vasilij: 74

Groys, Boris: 231

Hájek, Honza: 267

Hartley, Anthony: 348

Hass, Harry: 322

Havel, Václav: 1, 9, 39, 97, 178, 179, 211, 261

Hejda, Zbyněk: 218

Helsinki Watch: 223

Hendrix [=Smetana, Vladimír]: 52

Herling-Grudziński, Gustav: 124

Hingley, Ronald: 73

Hlasko, Marek: 284

Hlavsa, Milan: 70

Hoare, Philip: 151

Horna Pigment [=Lamper, Ivan]: 55, 78, 199,

Hrabal, Bohumil: 312

Hradec, J.: 236

Hull, Jennifer: 83

Chadima, Mikoláš: 239

Chalupecký, Jindřich: 155, 255

Charlie [=Soukup, Karel]: 241

Ištván Lözedi: 80

j. tma [Topol, Jáchym]: 98; viz Topol, Jáchym; Jindra Tma; tým M. A.

Janča, Milan: 56

Jelínek, Dan: 140

Jerzy Fajerant [=Cieszewski, Jacek]: 208, 246, 251, 334

Ještěrka [=Sanettrníková, Iva]: 329

Jindra Tma [=Topol, Jáchym]: 7; viz Topol, Jáchym; j. tma; tým M. A.

Jirous, Ivan Martin: 50; viz [Jirous, Ivan Martin]; Magor

K. K. Kuchyňka [=Jurásek, Vladimír]: 65, 169, 170, 171, 194, 215, 240, 264, 309,
Karaglickij, Boris: 227
Kaufer, Stefan: 187
Klíma, Ladislav: 10
Knížák, Milan: 156
Kočár, Hugo:
Kočka, František: 81
Kolakowski, Leszek: 229
Kolář, Jiří: 232, 254
Konrad, György: 163
Konwicki, Tadeusz: 104
Kosiński, Jerzy: 132
Koutek, Rudi: 197
Kral, Hanna: 161
Král, Petr: 324
Krall, Hanna: 205, 283
Kramer: 268
Krchovský, J. H.: 6
Krčma, Matěj: 237
Kreibich, Karel: 92
Krejcarová, Jana: 176; viz Černá, Jana
Kremlička, Vít: 3, 175, 219, 323; viz Vít Sval
Kriseová, Eda: 256
Kuroň, Jacek: 106

Laird, Sally: 228
Lampl, Petr: 12
Levický, Gabriel A.: 307; viz gablev
Lewski, Jerzy: 342
Llosa, Vargas: 304
Lovecraft, H. P.: 43, 61, 133
Lukášová, Věra: 184
Lukeš, Jan: 34

M. Z.: 188

Mácha, Karel Hynek: 28

Magor [=Jirous, Ivan M.]: 54, 159; viz Jirous, Ivan Martin; [Jirous, Ivan Martin]

Mamlejev, Jurij: 212

Marčenko, Anatolij: 126, 207, 252, 289, 331

Marvan, Lukáš: 327

Maszkiewicz, Mariusz: 262

Michnik, Adam: 259

Mielke, Rita: 189

Miller, Henry: 62

Moníková, Libuše: 282

Němec, Rudolf: 32

Novák, Jan: 93, 210, 288

Olič, Jiří: 196

Orten, Jiří: 58

Orton, Joe: 72

Orwell, George: 146

Ostrikerová, Alicia: 71

P. P. [=Placák, Petr]: 49; viz Placák, Petr; Přemysl Sýkora; Petr Zmrzlík; P. P.; [Placák, Petr]

Palouš, Martin: 38, 95, 139, 180,

Pánek, Fanda: 13

Panelák: 115

Petr Zmrzlík [=Placák, Petr]: 173; viz Placák, Petr; Přemysl Sýkora; P. P.; [Placák, Petr]

Pinter, Harold: 137, 335

Placák, Bedřich: 138

Placák, Petr: 201; viz Přemysl Sýkora, Petr Zmrzlík, P. P., [Placák, Petr]

Plíšková, Naďa: 285

Pljušč, Leonid: 299

Posedlá, Anička: 184

Potok, Ján: 325

Přemysl Sýkora [=Placák, Petr]: 313; viz viz Placák, Petr; Petr Zmrzlík; P. P.; [Placák, Petr]

Radzinský, Eduard: 350

Rambousek, Václav: 326

Richard, Hell: 136

Roderick, Mc Neil Legs: 136

Rubina, Dina: 328

Rupnik, Jacques: 345

Řezina, Vojtěch: 76, 114

Řezníček, Pavel: 287

Sabat, Marian: 147

Savickij, Dimitrij: 64, 102, 103, 144, 213

Sax von Drak [=Vondra, Alexandr]: 77, 84; viz Vondra, Saša

Schneider, Peter: 209, 247

Schwartz, Delmore: 127

Secrestová, Meryle: 154

Sedloň, Petr: 88, 117

Shakespeare, Nicholas: 303

Shepard, Sam: 24

Sheppard, R. Z.: 123, 190

Siňavskij, A.: 101, 300

Singer, Iiochok Bashevis: 16, 23, 42, 245

Skalník, Joska: 260

Smolar, Aleksander: 131

Snobl, Josef: 235

SOCHA [=Socha, Martin]: 18

Soifer, Valerij: 225

Sontagová, Susan: 63, 295

Soudruh Mauser: 40

Spurný, Jaroslav: 141

Stankovič, Nikolaj: 291

Stankovičová, Olga: 202

Steiner, George: 296

Stone, Robert: 336

Středa, Jan: 265

Stroiker, Perry: 243

Surkov, E.: 108

Szilagyi, S.: 340

Szöcs, Geza: 343

Šebek, Karel: 257

Šebek, Vladimír: 308

Škvorecký, Josef: 332

Tandem: 148

Taufel, Josef: 173, 233

Těsná, Zdena: 120

Tichá, Františka: 66

Tichý, Jiří: 193

Todorov, Cvetan: 145

Tolkien, John Ronald Reuel: 25

Topol, Jáchym: 5, 33; viz tým M. A.; Jindra Tma; j. tma;

Topol, Josef: 99

Turnovský, Pavel: 238

tým M. A. [=Topol, Jáchym]: 57; viz Topol, Jáchym; Jindra Tma; j. tma

Updike, John: 165

V., Pivovarov: 157

Vacek, E.: 46

Václav Bauman [=Růžička, František]: 258

Vaculík, Ludvík: 311

Valentin: 273

Vateň, Pavel: 177

Vít Sval [=Kremlička, Vít]: 68; viz Kremlička, Vít;

Vondra, Saša: 174, 266; viz Sax von Drak
Vydra, Luboš: 31

Waits, Tom: 128

Wanger, R.: 338

Warhol, Andy: 110, 111, 168

Wernisch, Ivan: 69

Wieden, Erika: 305

Wiesel, Elie: 330

Wilson, Paul: 36

Witold Charłamp [=Jastrun, Tomasz]: 125

Wojaczek, Rafael: 134

Wolf, Jiří: 82

Wolfe, Tom: 250

Zajíček, Pavel: 11

Zemanová, Jiřina: 29

Zinik, Zinovy: 301

Ž. [=Hrubý, Josef]: 47

Soupis anonymních příspěvků

(čísla odkazují k heslům článkové bibliografie)

Anonymní dopisy: 315 (dopisy politickým vězňům)

Corrector: 121 (dopis redakci)

Dělný člověk: 87 (dopis redakci)

Erika: 200 (dopis redakci)

Kristýna (a holky z Jižáku): 242 (dopis redakci)

Studentka Drahuše: 86 (dopis redakci)

Tomáš Schilla: 159 (dopis do Rudého práva)

Zdaleka ne jen Letmý čtenář: 85 (dopis redakci)